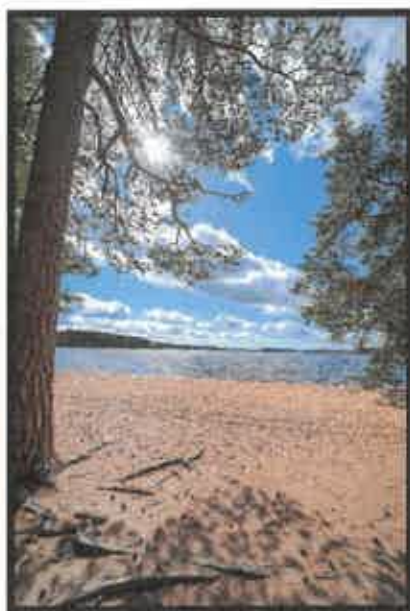
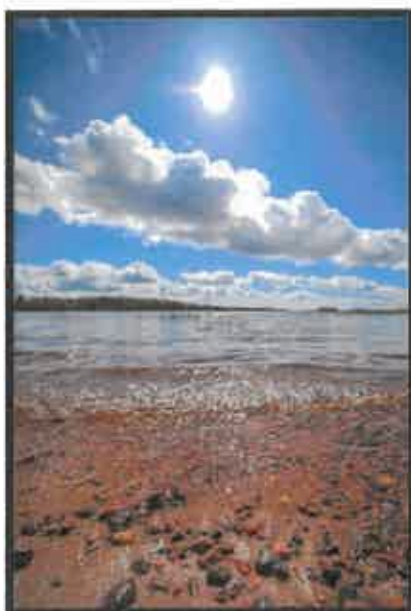

TALOUSARVIO 2024

TALOUSSUUNNITELMA 2024-2026

KIHNIÖN KUNTA

OSA I.....	1
Kunnanjohtajan katsaus	1
Yleistä vuoden 2024 talousarviosta ja vuosien 2025-2026 taloussuunnitelmasta	1
Talouden tilastotietoja 2020–2026	9
Talousarvion osa-alueet	9
Tuloslaskelmaosa.....	10
Rahoitusosa	10
Käyttötalousosa.....	10
Investointiosa	11
Talousarvion perustelut / käyttötalousosa	11
Yleistä	11
Sisäinen valvonta ja riskienhallinta.....	19
Hyvinvointisuunnitelma- ja kertomus.....	19
Tavoitteet konserniyhtiöille	22
Kunnanhallitus	23
Luottamushenkilöhallinnon tehtäväalue	23
Yleishallinnon tehtäväalue.....	24
Talouden ja hallinnon tukipalvelut	24
Yhteistoimintapalveluiden tehtäväalue	27
Ympäristöterveydenhuolto ja muut palvelut.....	28
Elinkeinoelämän yleisen edistämisen tehtäväalue	29
Maaseututoimen tehtäväalue	31
Kuntastrategiaan pohjautuvat menestystekijät ja tavoitteet kunnanhallituksen tulosalueelle	32
Sivistyslautakunta	34
Varhaiskasvatus.....	34
Esi- ja perusopetus.....	35
Sivistystoimen tukipalvelut	39
Kirjastopalvelut.....	40
Vapaa-aikapalvelut.....	41
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	43
Muut sivistyspalvelut	43
Kuntastrategiaan pohjautuvat tavoitteet sivistyslautakunnan tulosalueelle	45
Tekninen lautakunta	48
Maankäytön suunnittelu	48
Ympäristönsuojelu.....	48
Liikenneväylät ja yleiset alueet.....	49
Kiinteistöt.....	50
Kiinteistöjen hoito ja vuokraus.....	50
Tekniset palvelut, tukipalvelut	51
Kuntastrategiaan pohjautuvat tavoitteet teknisen lautakunnan tulosalueelle.....	53
Tuloslaskelma	55
Kriisikuntakriteerit	58
Investointiosa	60
Rahoituslaskelma	61
Historiatiedot, tuloslaskelmatavoite ja ehdotus vuodelle 2024	63
Historiatiedot ja vuoden 2024 talousarviokehys hallintokunnittain	64

OSA II

Talousarvion numero-osa.....
Tuloslaskelma 2024
Investoinnit 2024

OSA III

Taloussuunnitelma 2024 – 2026.....
Tuloslaskelma 2024 – 2026
Investoinnit 2024– 2024
Rahoitussuunnitelma 2024– 2026

OSA IV / Liite

Kihniön kuntastrategia 2022-2030.....

OSA I

Kunnanjohtajan katsaus

Yleistä vuoden 2024 talousarviosta ja vuosien 2025-2026 taloussuunnitelmasta

Vuosikate on noin 128.883 euroa positiivinen. Poistojen jälkeen talousarvio on alijäämäinen noin 315.211 euroa.

KÄYTTÖTALOUSOSA

Sosiaali- ja terveystoimi

Siirtyi maakunnallisten hyvinvointialueiden piiriin 1.1.2023.

Kiinteistöt siirtyvät vuokrasopimuksella maakunnan hyvinvointialueille 3 vuoden määräajaksi.

Suurimpia rakennusinvestointeja ovat: Terveyskeskuksen saunaosaston pesuhuoneiden uusiminen 40.000 euroa.

Kunnan terveyden edistämisen tehtävät jäävät kunnalle.

Hyvinvointialueilla ja kunnilla on yhteiset asukkaat sekä asukas- ja asiakaskohtaisesti toteutettaviin palveluihin liittyviä yhteistyötarpeita. Aukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä sekä muiden hyvinvointialueiden ja kuntien toiminnallista yhteistyötä edellyttävien tehtävien asianmukaista ja asiakaslähtöistä toteuttamista tukevat yhteisesti asetetut tavoitteet, sovitut menettelytavat ja toimiva tiedonkulku.

Lainsäädäntö edellyttää kuntia ja hyvinvointialueita toimimaan yhteistyössä. Yhteistyöstä on säädetty muun muassa hyvinvointialueesta annetussa laissa (611/2021, "hyvinvointialuelaki") sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetussa laissa (612/2021, "sote-järjestämislaki").

Yhteistyön yleisinä tavoitteina ovat saavutettavat ja saumattomat palveluketjut ja eri osapuolten kattava yhteistyö yhdyspintatehtävissä.

Tehtävällä strategisella kumppanuussopimuksella edistetään osapuolten yhteistyötä määrittelemällä yhteistyölle asetetut strategiset tavoitteet, yhteistyön toimeenpanoon liittyvät rakenteet sekä vastuutahot. Strategisesta yhteistyöstä sopiminen luo edellytykset Osapuolten väliselle sujuvalle yhteistyölle sekä selkeyttää yhteistyötä koskevaa vastuunjakoja Osapuolten välillä.

Poliittisen päätöksenteon foorumit

Osapuolet perustavat strategisen tason ylimmän johdon foorumin, jonka tehtävänä on varmistaa strategisen tason yhteistyön toimivuus.

Foorumiin osallistuvat Osapuolena olevien hyvinvointialueen, kuntien sekä maakunnan liiton luottamushenkilöt sekä viranhaltijajohto erikseen sovitulla tavoin. Foorumin kokoonpano on seuraava: kuntien hallitusten ja valtuustojen puheenjohtajat, hyvinvointialueen aluehallituksen ja -valtuuston puheenjohtajistot sekä ylin viranhaltijajohto.

Foorumin kokoonkutsujana on Pirkanmaan hyvinvointialue. Foorumi kokoontuu vähintään vuosittain ja muuten tarvittaessa.

Mahdollisia muita poliittisen päätöksenteon foorumeita ovat valtuustokausittain kokoontuva Pirkanmaan hyvinvointialueen foorumi, johon kutsutaan hyvinvointialueen ja kuntien valtuustot ja ylin viranhaltijajohto.

Viranhaltijajohdon yhteistyöfoorumi(t), yhdyspintaneuvottelukunta

Osapuolet perustavat ylimmän viranhaltijajohdon yhteistyöfoorumin, jonka tehtävänä on johtaa tällä sopimuksella sovittua yhteistyötä sekä yhteensovittaa strategisen ja operatiivisen tason yhteistyötä hyvinvointialueen ja kuntien välillä pyrkien yhteistyön ennustettavuuteen, pitkäjänteisyyteen sekä tehokkuuteen.

Ylimmän viranhaltijajohdon yhteistyöfoorumi, yhdyspintaneuvottelukunta, vastaa tällä sopimuksella sekä tähän sopimukseen liitetyillä sopimuksilla sovittujen yhteistyön tavoitteiden toteutumisen kalenterivuosisittaisesta seurannasta. Yhdyspintaneuvottelukuntaan osallistuvat pysyvinä jäseninä hyvinvointialuejohtaja, Integraatiojohtaja, yhdyspintapäälliköt, kunnan-johtajat, Tampereen strategiajohtaja ja työllisyysjohtaja sekä maakuntajohtaja.

Johdon yhteistyöfoorumin kokoonkutsujana on hyvinvointialue. Foorumi kokoontuu neljännesvuosittain ja muuten tarvittaessa.

Lisäksi hyvinvointialueen ja yksittäisen kunnan välillä käydään tarpeen mukaan kahdenvälisiä johdon tapaamisia strategisten tavoitteiden toteuttamisesta.

Tietojen jakaminen hyvinvointialueen ja kuntien välillä:

Hyvinvointialueen, kuntien sekä maakunnan liiton toimiva yhteistyö perustuu yhteiseen tilannekuvaan. Yhteisiä asukkaista ja palvelutarpeita koskevan tilannekuvan ylläpidon tulee olla jatkuvaa. Yhteisen tilannekuvan tietopohjana voidaan hyödyntää hyvinvointi-kertomuksia ja -suunnitelmia sekä näihin liittyvää yhteistyötä.

Kukin Osapuoli on yhteistyön onnistumiseksi velvollinen voimassa olevan lainsäädännön sekä Osapuolta mahdollisesti rajoittavien sopimusehtojen puitteissa jakamaan sen hallussaan olevia yhteistyöhön tarvittavia tietoja toistensa kanssa.

Sivistystoimi

Sivistystoimen menot ovat talousarviovuonna 2024 4.051.215 euroa.

Kihniön sivistystoimessa toteutetaan yhtenäiskoulujärjestelmää esikoulun ja vuosiluokkien 1 – 9 osalta. samassa rakennuksessa toimii myös päiväkoti.

Talousarviossa henkilöstökulut ovat 2.286.535 euroa.

Sivistystoimen perus- ja esiopetuksessa on yhteensä 17 opettajaa, joista kolme on erityisopettajia ja kaksi opettaa vain yksittäisiä aineita muiden tehtävien ohessa (liikunta ja saksa). Varhaiskasvatuksessa vakituista henkilökuntaa on 6,4. Lisäksi hankkeiden avulla varhaiskasvatuksessa työskentelee 1–2 määräaikaista työntekijää. Henkilöstön määrään vaikuttaa etenkin pienten lasten (0–3-vuotiaiden) määrä, joka on ollut kasvussa.

Sivistystoimessa työskentelee vuonna 2024 yhteensä 11 koulunkäynninohjaajaa. Ohjaajista työskentelee esiopetuksessa 0,6, perusopetuksessa 5 ja erityisopetuksessa 5. Osa ohjaajista työskentelee opetuksen lisäksi iltapäiväkerhossa. Yksi ohjaaja työskentelee osittain varhaiskasvatuksen puolella. Ohjaajista 6 työskentelee osa-aikaisesti. Määräaikaisten työntekijöiden (3) työ sopimus loppuu koulujen päättyessä ja vakituisista kolmella on kirjattu työ sopimukseen kesäkeskeytys. 1–2 koulunkäynninohjaajan työpanos laskutetaan muilta kunnilta ja 1–3 hankkeista.

Sivistystoimessa tehtiin vuonna 2022 uusi Kuntamaiseman kustannusvertaus selvitys vuoden 2021 toteutuneiden kustannusten perusteella. Raportissa saamme nähdä miten kustannukset ovat muuttuneet verrokkikuntien välillä kolmen vuoden kuluessa. Kihniön tavoitteena on päästä

kustannusvertailussa keskitasoon suhteellisen samankokoisten kuntien kanssa. Vaikuttavien tulosten aikaansaamiseksi tulee sivistystoimeen perustaa vuodelle 2024 talouden tasapainottamisen työryhmä, mikä tarkoittaa käytännössä puuttumista sivistystoimen rakenteisiin ja henkilöstökustannuksiin.

Kouluterveyskyselystä on käynyt ilmi, että noin puolet perusopetuksen oppilaista ei syö aamupalaa ennen kouluun lähtöä. Koska ruokailu on hieman ennen puoltapäivää, haittaa aamuinen syömättömyys opiskelua aamupäivän aikana. Vuoden 2019 loppupuolella alkaen on koulussa tarjottu pienimuotoista aamupalaa, jolla on ollut selvää vaikutusta opiskelun onnistumiseen. Ruokamäärärahoihin on varattu vuodelle 2024 määräraha aamupalan toteuttamisen.

Peruskoululaisten iltapäivätoimintaan on varattu rahat syksystä 2007 alkaen. Vuonna 2024 toiminta on jälleen kokovuotista. Sivistystoimi sisältää myös lasten varhaiskasvatuksen, jossa on siirretty maksuttomaan varhaiskasvatuksen kokeiluun lapsiperheiden houkuttelemiseksi kuntaan.

Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 12.9.2022 §:ssä 148 eriyttää sivistystoimenjohtajan virkatehtävät rehtorin virkatehtävistä, koska yhdistelmävirka on vuosien saatossa osoittautunut tekijöilleen kuormittavaksi. Hyvinvointijohtajan tehtävässä aloitti Vilja Lankinen 13.3.2023. Kunnan ja hyvinvointialueen välille syntyy merkittävä yhdyspinta, mikä edellyttää myös kunnan vastuulle jäävien ja lainsäädännössä annettujen uusien hyvinvoinnin edistämisen tehtävien tarkastelua ja organisointia. Hyvinvointityön tavoitteena on vahvistaa kunnalle kuuluvaa terveyden ja hyvinvoinnin edistämistehtävää sekä kuntalaisten osallisuuden lisäämistä sekä hyvinvointialueen, kolmannen sektorin ja muiden sidosryhmien kanssa tehtävää verkostoyhteistyötä. Kuntiin jäävä yhdyspintojen sisältö on vielä kehittymässä. Se muuttuu ja tarkentuu hyvinvointialueen käynnistyessä.

Edelliseen perustuen hyvinvointijohtajan virkatehtäviin kuuluu kunnan hyvinvointi-koordinaattorin tehtävät sekä mahdolliset hyvinvointialueen ja kunnan yhdyspintatehtävät ja hän toimii työterveyshuollon yhteyshenkilönä yhteistyössä hallintotoimen kanssa.

Hyvinvointijohtaja toimii lisäksi varhaiskasvatuksen, liikunta- ja vapaa-aikapalveluiden, kirjaston esihenkilönä sekä esi- ja perusopetuksen esihenkilönä, jossa rehtori vastaa toiminnasta, ylimpänä viranhaltijana sekä hoitaa kulttuurisihteerin työtehtävät. Lisäksi hyvinvointijohtaja vastaa kunnan sivistystoimen hankkeiden valmistelusta ja hallinnoinnista.

Lisäksi hyvinvointijohtaja vastaa kunnan sivistystoimen hankkeiden valmistelusta ja hallinnoinnista. Hyvinvointijohtajan tulisi johtaa toimialueensa kokonaisuutta ja yhteistyötä kunnan toimialoihin ja sidosryhmiin. Hyvinvointijohtajan tehtävä on laaja ja vaatii moniosaamista ja yhteistä kehittämistä työntekijöiden kanssa. Sidosryhmätyöskentelyä ja verkostoitumista on paljon.

Uuden kuntalain mukaista nuorisovaltuustotoimintaa jatketaan täysipainoisesti myös vuonna 2024

Suurimmat sivistyspuolen investoinnit:

- Yhtenäiskoulun teknisentyön tilojen tilamuutokset ja valaistuksen uusiminen 10.000 euroa.

Hyvinvointijohtaja Vilja Lankinen toimii sivistystoimen osastopäällikkönä.

Sivistyslautakunta seuraa aktiivisesti talousarvion toteutumista, jotta hallintokunta pysyy päätetyssä budjetissa. Myös toiminnan kehittäminen kuuluu tähän erottamattomana osana.

Kunnanhallituksen alainen toiminta

Kunnanhallituksen alaisen toiminnan kulut ovat yhteensä 1.398.727euroa

Sosiaali- ja terveydenhuollon hyvinvointialueille siirtymisen myötä jäljelle jäävät sote- menot kirjataan kunnanhallituksen tehtäväalueelle.

Tehtäväalueelle kirjataan lisäksi sosiaali- ja terveystoimen ostopalvelut ja mm. seuraavat avustukset: vauvaraha (11.000€), ev.lut.srk diakoniatyö (1.000€).

Kunnanhallitus perusti kokouksessaan 27.9.2017 § 154 kunnanhallituksen alaisen elinvoimatoimikunnan.

elinvoimatoimikunnan tehtäväksi määritettiin seuraavat asiakokonaisuudet.

1. vastaa elinkeinoasioiden valmistelusta;
2. vastaa maankäyttöön liittyvien asioiden valmistelusta;
3. vastaa kunnan elinkeinotoimen toimenpideohjelman valmistelusta;
4. vastaa markkinointiasioiden valmistelusta;
5. vastaa kunnan vetovoimaisuutta lisäävien toimenpiteiden valmistelusta.

Vuoden 2024 keskeisin asia elinvoiman vahvistamisessa on valmistella vuoden 2025 alusta alkavaa Läntisen Pirkanmaan työllisyysaluetta unohtamatta paikallisia Geopark hankkeita ja kunnan muita matkailuhankkeita. Pyhäniemen kehittäminen on vahvasti sidoksissa yritysrahoituksen saamiseen. Myös yritysten vastaanottohallin rahoitusta selvitetään.

Kunnanhallituksen alaisia avustuksia jaetaan ta- vuonna 15.000 €

Kristiina Mäkelä toimii hallinto- ja taloustoimen osastopäällikkönä ja Marita Törmä toimii talouspäällikkönä. Lisäksi keskushallinnossa työskentelee taloussihteeri Anne Virnala ja toimistosihteerit Kaija Haapamäki ja Anna Kiviholma, joka vastaa palkoista Päivi Shemeikan jäädessä pois kunnan palvelusta.

Kihniön kunta on tehnyt lakimääräisen yhteistoimintasopimuksen maaseutu-viranomaistehtävien hoidosta: (Honkajoen), Jämijärven, ja Pomarkun kuntien sekä Parkanon ja Kankaanpään kaupunkien kanssa. Sopimus tuli voimaan 1.1.2013 ja jatkuu toistaiseksi voimassaolevana. Palveluiden järjestäjänä toimii Kankaanpään kaupunki.

Pirkanmaan maakunta kokonaisuudessaan jatkaa valtakunnallista työllisyyskokeilua vielä vuoden 2024. Paikallisesti työllisyyskokeilun työpanos ostetaan Parkanosta, seudullisesti läntisen Pirkanmaan toimintaa johdetaan Sastamalasta ja koko maakunnan työllisyyskokeilusta päävastuun kantaa Tampereen kaupunki.

Työvoimapalvelujen järjestämistä vastuu siirtyy kunnille työvoimapalvelujen järjestämisestä annetun lain (380/2023) mukaisesti 1.1.2025. Järjestämistä vastuu saaminen edellyttää kunnan työvoiman määrän olevan vähintään 20 000 henkilöä. Jos kunnan työvoiman määrä on alle 20 000 henkilöä, sen on muodostettava palveluiden järjestämiseksi yhteistoiminta-alue (työllisyysalue) yhdessä jonkin toisen tai useamman muun kunnan kanssa siten, että työllisyysalueen kuntien yhteenlaskettu työvoiman määrä on vähintään 20 000 henkilöä. Työllisyysalueen tulee muodostaa maantieteellisesti yhtenäinen, työmarkkinoiden ja työssäkäynnin kannalta toimiva alue. Työllisyysalueeseen kuuluvien kuntien tulee sopia työvoimapalveluiden ja niihin liittyvien tehtävien järjestämisestä kuntalain (410/2015) tarkoittamassa lakisääteisessä yhteistoiminnassa.

Kunta voi hoitaa tehtävää yhden tai useamman kunnan puolesta siten, että kunnilla on yhteinen toimielin, joka vastaa tehtävän hoitamisesta. Tehtävää hoitavaa kuntaa kutsutaan vastuukunnaksi, jonka tehtävää hoitaa Sastamalan kaupunki.

Läntisen Pirkanmaan oma työllisyysalue (Sastamala, Punkalaidun, Hämeenkyrö, Ikaalinen, Parkano, Kihniö) mahdollistaa oman alueen ja paikallisten työllisyys-, elinkeino- ja

koulutuspalvelujen muodostaman ekosysteemin hyödyntämisen, lähipalvelujen tuottamisen ja demokraattisen päätöksenteon.

Työvoimapalveluiden järjestämisessä otetaan huomioon työllisyysalueen kuntien toiminta, työllisyysalueen väestörakenne, asiakkaiden palvelun tarve sekä muut palvelujen antamista koskevat olosuhteet.

Muodostettavan työllisyysalueen sisälle voidaan muodostaa kahdesta tai useammasta kunnasta vastuualue. Työllisyyslautakunta voi siirtää toimivaltaa työllisyysalueen kuntiin tai vastuualueen yksittäiseen kuntaan erikseen määriteltyjen tehtävien osalta. Työllisyysalueelle perustetaan jokaiseen kuntaan tai vastuualueelle vähintään yksi palvelupiste valtiolta siirtyvien tehtävien hoitamiseksi.

Työvoimapalvelut tuotetaan pääsääntöisesti lähipalveluina työllisyysalueeseen kuuluvan kunnan tai vastuualueen toimesta tarkoituksenmukaisessa laajuudessa. Ne palvelut, joita ei tuoteta lähipalveluina, tuotetaan keskitettyinä palveluina joko vastuukunnan tai toisen työllisyysalueen toimesta.

Työvoimapalvelut tuotetaan yhdenvertaisesti koko työllisyysalueella.

Työllisyyspalveluihin budjetoidaan noin 136.0000 euroa.

Talousarviovuotena toimitetaan presidentinvaalit ja europarlamenttivaalit..

Tekninen toimi

Vuonna 2023 teknisen toimen menot on arvioitu olevan noin 1.994.631 euroa.

Kihniön kunnan kiinteistö- ja toimitilastrategian päivitystyötä on tehty vuonna 2023, tavoitteena viisivuotinen suunnitelma aikataulutettuine toimenpiteineen. Kiinteistöjen salkutus on kolmiportainen:

I	säilytettävät, tasoa ylläpidetään/parannetaan
II	kehitettävät, valmistellaan myyntiä, käyttötarkoituksen muutosta tai peruskorjausta varten
III	luovutettava, ei olennainen kunnan toiminnalle, voidaan myydä tai purkaa
S	lisämerkintä, jos kiinteistöllä on suojelumerkintä
HVA	lisämerkintä, jos kiinteistössä on hyvinvointialueen lakisääteisiä tehtäviä (sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palveluita)

Teknisen sektorin palvelutuotannon organisointi ja toimintamalliselvitys valmistuu vuoden 2023 aikana. Tavoitteena on toiminnan selkeyttäminen ja kehittäminen sekä palveluntuotanto valitulla tarkoituksenmukaisimmalla ja tehokkaimmalla tavalla. Selvitystyön ollessa käynnissä teknisissä palveluissa ei ole aloitettu rekrytointeja ja eläköitymisten tapahtuessa ylimenovaiheen palvelut on tuotettu olevalla henkilöstöllä täydennettynä ostopalveluin. Laitosmiespalveluissa toimii kaksi vakituista laitosmiestä.

Koska selvitystyö on talousarviota laadittaessa vielä kesken, talousarviossa osoitetaan tekniselle toimelle selviä ja kiireellisimpiä kehittämiskohteita. Nämä ovat teknisen lautakunnan tulosalueiden palvelukuvausten laadinta, tukipalveluiden uudelleenorganisointi siivouspalveluiden osalta sekä teknisten palveluiden palvelunumeroiden ja -aikojen selkeyttäminen.

Kihniön Vesi- ja Lämpö Oy jatkaa toimintansa myös vuonna 2024. Yhtiön tavoitteena on kehittää sen toimintaa ja liiketoimintaedellytyksiä. Yhtiön suurena haasteena ovat yhtiön arvostuksesta johtuvat haasteelliset poistokirjaukset. Yhtiön toimitusjohtajana toimii tekn. johtaja Henna Ala-Kurki

7.12.2022 alkaen. Tili- ja asiantuntijapalvelut ostetaan Suomen Lakitiltoimistolta. Tilitoimistopalveluiden toimiminen on yhtiön kannalta keskeistä.

Ympäristönsuojelun palvelut ostetaan edelleen Parkanon kaupungilta 1 pv / vko.

Rakennus- ja ympäristötarkastajan palvelut ostetaan edelleen Parkanon kaupungilta. Rakennustarkastajana toimii Raisa Karinsalo – Manninen.

Tekninen johtaja toimii teknisen osaston osastopäällikkönä. Teknisenä johtajana aloittaa 7.12.2022 alkaen Henna Ala-Kurki. Toimistoinsinöörinä toimii Johanna Kujansuu.

KESKEISIMMÄT INVESTOINNIT VUONNA 2024

Koivikon rivitalot, öljystä luopuminen	120.000
Terveyskeskuksen saunaosaston pesuhuoneiden uusiminen	40.000
Geopark – maastoliikuntareitti	
Aitoneva – Käskyvuori	35.400
Pyhäniemen vierasvenelaiturin rakentaminen	32.000
Urheilualueen perusparannus	30.000
Puumila energiatehokkuuden parantaminen	20.000
Paloasema, pihan liikennejärjestelymuutokset	20.000
yleinen hankesuunnittelumääräraha	20.000
Aitolahden uimarannan kehittäminen	15.000
Kaavoitus: Sulkuejärven ja kankarinjärven tonttien kaavamuutokset ja laadinta	15.000
Museon peruskorjaus	12.000
Yhtenäiskoulun teknisentyön tilojen tilamuutokset ja valaistuksen uusiminen	10.000
Veteraanitalot, piharakent. ja istutusten uusiminen	10.000

Investoinnit (brutto) yhteensä 399.400 €

Lisäksi Vuodelle 2024 saadaan Ely- keskukselta Geopark hankkeeseen 5.400 € ja energiahankkeisiin on mahdollisuutta saada Ara: lta avustusta.

Heikkoutena teknisen hallinnon talousarviossa on kiinteistöjen lämmitys- ja sähkölukujen sekä välttämättömien kunnossapitokustannusten arvioinnin vaikeus.

Tekninen lautakunta seuraa aktiivisesti talousarvion toteutumista, jotta hallintokunta pysyy päätetyssä budjetissa. Myös toiminnan kehittäminen kuuluu tähän erottamattomana osana.

RAHOITUS

Nettoinvestointeja tehdään vuonna 2024 269.000 eurolla. Nettolainamäärä vähenee vuonna 2024 noin 619.000 eurolla ja on vuoden lopussa yhteensä noin 5.466.000 euroa, mikä on 3.127 euroa / asukas. Vuonna 2023 pitkäaikaista lainaa ei nostettu.

Valtionosuudet on arvioitu 136.432 euroa pienemmiksi kuin vuonna 2023 (1.242.239). Valtionosuudet vuonna 2024 on arvioitu 1.105.807 euroksi.

Verotulojen arvioidaan pienenevän vuodelle 2024 vuoden 2023 budjetista 3.000 euroa eli noin 0,08 %. Verotulot arvioidaan yhteensä 3.686.000 euroksi. Kokonaisuutena verotus koostuu seuraavasti.

Kunnallisveron tuotto-odotus 2.446.000 €, kiinteistöveron tuotto-odotus 590.000 € ja yhteisöveron tuotto-odotus 650.000.

TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

Kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon siirtyminen Pirkanmaan hyvinvointialueelle tarkoittaa sitä, että kunnan sote- ulkoistussopimus on siirtynyt hyvinvointialueen ja palveluntuottajan väliseksi. Tämä tarkoittaa sitä, että kunta ei enää vastaa alueensa sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä. Rahoitus tosin tapahtuu kunnan valtionosuuksia vähentämällä ja verottaja ohjaa kunnan verotuloista ison osan hyvinvointialueen rahoittamiseen. Suurin pelkokerroin liittyy kunnassa säilyviin kasvokkain tapahtuviin palveluihin. Hyvinvointialueen esittämässä palveluverkkomalleissa Kihniöltä loppuisi terveyskeskuksen live-palvelut ja tilalle suunnitellaan digi- ja liikkuvia palveluita. Kihniön kunta luonnollisesti vastustaa esitettyä palvelunheikennyksiä. Pirkanmaan hyvinvointialueen reagointi Kihniön esittämiin vastalauseisiin ja lausuntopyyntöihin on ollut viileää ja välinpitämätöntä. Mikäli Pirkanmaan hyvinvointialue sulkee Kihniön terveys- ja palvelukeskuksen toiminnan on myös Apteekkipalvelut vaarassa kadota kunnasta.

Marraskuussa 2019 Kihniön kunta haastoi sote- vastuukunta Parkanon oikeuteen syystä, että Kihniön palveluja alkoi siirtymään Parkanoon, vaikka tehdyissä sopimuksissa nimenomaan painotettiin sitä, että palvelut tulee järjestää lähipalveluna Kihniön kunnan alueella. Lisäksi Kihniön vuodeosasto lakkautettiin vain ilmoitusasiana ilman rahallista kompensatiota siirryttäessä huokeampaan palvelujen järjestämisen tapaan. Kihniön mukaan nämä olivat sopimusrikkomuksia. Asiasta on käyty niukanlaisesti neuvotteluita. Kihniö on ollut koko ajan asiassa neuvotteluvalmiudessa, mutta vastapuoli ei nähnyt asiaa samalla tavalla. Tällä hetkellä kiista on korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavana.

Taloudellisella puolella merkittävää ja osaksi kohtalokastakin roolia näyttelevät tulevaisuudessa kunnan suuret ja osaksi pakolliset investoinnit. Kihniön vuosikate ei riitä täysimääräisesti tarvittaviin investointeihin ja velan lyhennyksiin. Silti pakollisia investointeja toiminnan jatkumiseksi ja kehittämiseksi on kohtuudella tehtävä.

Investoinneista johtuva poistojen määrä tulee rasittamaan tulosta. Investoinneissa olisikin syytä painottaa kohteita, jotka tuovat helpotusta tulevaisuuden käyttötalouden menoihin eikä suinkaan päinvastaisesti lisää niitä ylläpito ja henkilöstökustannuksina.

Kun otetaan vielä huomioon se, että keski-ikältään ikääntyneessä kunnassa huoltosuhte on heikko (noin 82 % ja Pirkanmaan keskiarvo 59,8 %) ja tuloveroprosentin tuotto ei nouse suureksi (n. 200.000 euroa) on väistämättäkin tehtävä palvelurakenteisiin / palvelutasoon muutoksia, koska yksin veropoliittisin keinoin ei tilannetta voi ratkaista ellei tuloveroa olla nostamassa lähes vuosittain ja joskus jopa useita prosentteja. Vuodelle 2025 Kihniön kunnalla on paineita nostaa kunnallisveroja.

Tulevaisuudessa emme voi ainoastaan ajatella palvelutarvetta, vaan myös toiminnan kustannuksia ja palveluverkoston kustannustehokkuutta suhteessa muihin vastaavan kokoluokan verrokkikuntiin.

Toimet Koillis-Satakunnan Sähkön 1.620 kappaleen osakeomaisuuden saamisesta sellaiseen tilaan, että kunnalla on itsenäinen mahdollisuus päättää omaisuudestaan on aloitettu. Sähkömarkkinat ovat Suomessa tällä hetkellä voimakkaan integroitumisen kohteena. Edellinen huomioiden hätäköityä myyntipäätöstä ei kannata tehdä markkinahintojen ollessa noususuhdanteessa. KSS:n voimassaoleva yhtiöjärjestys vuodelta 1948 estää käytännössä yhtiön osakkeiden vapaan markkinaehtoisesta kaupan. Jotta KSS:n yhtiöjärjestys saatetaan nykyisen voimassaolevan osakeyhtiölain mukaiseksi. Nyt osakkeiden lunastuslauseke on kohtuuton, sillä yhtiöjärjestyksessä oleva verotusarvoon perustuva vaihdanta on mitätön osakkeen käypään arvoon nähden. Edelliseen perustuen mahdolliset osakkeiden realisoimiset on hinnalla estetty. Käydyt neuvottelut sekä Virtain kaupunginhallituksen päätös osoittivat ettei yhtiöjärjestyksen muuttamisesta noin 10 vuotta käytyjä neuvotteluja ole edellytyksiä jatkaa Virtain kaupungin lukittua kantansa ettei mitään muutoksia voida yhtiöjärjestykseen tehdä johti siihen, että KSS:n yhtiökokouksen jälkeen

Kihniön kunta nosti kanteen asian ratkaisemiseksi ja lunastuslausekkeen kohtuullistamiseksi. Edellisellä Kihniön kunta pyrkii ratkaisuun siitä, että se itse on päättämässä omaisuudestaan, joko sen pitämisestä tai myymisestä käypään hintaan.

Kunnassa on tullut vireille kolmen tuulipuiston kaavoitus. Lylynevan-, Myyränkankaan- ja Mäntyperän tuulipuistot. Tuulivoimaloita Kihniön länsipuolelle on kaavailtu noin 10 kappaletta ja Kihniön itäpuolelle noin 21 kappaletta. Toteutuessaan tuulivoimasta tulisi tulevaisuudessa kuntaan kiinteistöveroina huomattava rahasumma vuosittain.

Edellä esitetyn perusteella keskeiseksi nousee kunnan elinvoimaisuuden arviointi tulevaisuutta silmällä pitäen. On kyettävä tekemään johtopäätös: olemmeko me elinvoimainen kunta? Lisäksi on sisäistettävä ajatus, että itsenäisyys pystytään säilyttämään vain siinä tapauksessa jos pystymme itse maksamaan laskumme ja investointimme, velaksi eläminen ei tule onnistumaan pitkään.

Kihniössä 21.11.2023

Petri Liukku, kunnanjohtaja

Talouden tilastotietoja 2020–2026 (1000 €)

	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toiminta- tuotot	1.860	3.082	2.470	2.997	2.927	2 927	2 927
Toiminta- kulut	-14.079	-15.720	-16.593	-7.367	-7.445	-7.445	-7.445
Toiminta- kate	-12.219	-12.637	-13.440	-4.370	-4.518	-4.518	-4.518
Vuosikate	1.224	1.018	491	510	129	209	285
Tilikauden tulos	2.751	621	80	40	-315	-235	-160
Tilikauden yli- /alijäämä	3.032	621	80	40	-315	-235	-160

Talousarvion osa-alueet

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (*suunnitelmakausi*). Talous-arviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Rakenteellisesti talousarvio koostuu kuntalain käyttötalousosasta, tuloslaskelmaosasta sekä investointi- ja rahoitusosasta.

Käyttötalousosassa valtuusto asettaa toimielin- ja tehtäväkohtaisesti toiminnalliset tavoitteet sekä osoittaa tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

Tuloslaskelmaosa osoittaa, miten tulo-rahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korko- ja muihin menoihin sekä poistoihin ja arvonalennuksiin.

Investointiosa osoittaa hankekohtaiset määrärahat ja tuloarviot.

Rahoitusosassa osoitetaan, miten talousarvio vaikuttaa kunnan maksuvalmiuteen, kuinka paljon tarvitaan tulo-rahoituksen lisäksi pääomarahoitusta investointeihin ja lainan lyhennyksiin sekä miten rahoitustarve katetaan ja kuinka suuri on rahoitusjäämä ja kuinka se katetaan.

Talousarvion sitovuus / osat

Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

Toiminnalliset tavoitteet ovat osa talousarviota, jota kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava. Toiminnan ja talouden yhteen kytkennän korostamisesta seuraa, että määrärahan tai tuloarvioiden muutosten vaikutukset toiminnallisiin tavoitteisiin selvitetään. Mikäli tavoitteet eivät ole saavutettavissa talouden perusteista tapahtuneista muutoksista johtuen, on valtuuston hyväksyttävä myös tavoitteita koskevat muutokset.

Kuntalain mukaan talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat. Määräraha on valtuuston toimielimelle antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen. Toimielin ei saa ylittää sille talousarviossa osoitettua määrärahaa. Jos määräraha osoittautuu riittämättömäksi, on talousarviota muutettava. Muutoksen yhteydessä on osoitettava, miten rahoitustarve katetaan. Toisaalta toimielin ei ole velvollinen käyttämään määrärahaa kokonaisuudessaan, jos toiminnalle asetetut tavoitteet muutoin saavutetaan tai määrärahan käyttötarkoitus muutoin toteutuu. Sitovuustaso on lautakunnittainen nettomeno.

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosassa budjetoidaan valtuustoon nähden sitovat tulosvaikutteiset tuloarviot ja määrärahat, joita ei ole budjetoitu tehtäväkohtaisissa käyttötalousosissa ja tulosbudjeteissa.

Tuloslaskelmaosan sitovia eriä ovat:

- verotulot (kunnan tulovero, osuus yhteisöveron tuotosta, kiinteistövero)
- valtionosuudet
- rahoitustulot ja – menot
- satunnaiset erät
- tilinpäätössiirrot

Tuloslaskelmaosan yhteydessä ilmoitetaan valtuustoon nähden sitovana tavoitteena ja tunnuslukuna toimintatuottojen osuus toimintakuluista.

Rahoitusosa

Talousarvion rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat.

Rahoitusosan sitovia eriä ovat:

- antolainauksen muutokset
- lainakannan muutokset
- oman pääoman muutokset

Käyttötalousosa

Talousarviota laadittaessa huomioidaan valtuustoon nähden sitovina erinä lautakunta kohtaisen tuloslaskelman sisäiset + ulkoiset toimintakulut määrärahoina ja vastaavasti ulkoiset + sisäiset toimintatuotot tuloarviona (nettoperiaate).

Valtuustoon nähden sitovia ovat myös lautakunta kohtaiset toiminnalliset tavoitteet.

Kunnanhallitus ja lautakunnat hyväksyvät talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmat.

Investointiosa

Investointiosassa esitetään investointeja koskevat tavoitteet, hankkeiden kustannusarviot, hankkeisiin saatavat rahoitusosuudet ja muut tulot, sekä niiden jaksottuminen tulevalle talousarviovuodelle 2024 sekä suunnitteluvuosille 2025–2026.

Investointimenoksi katsotaan vähintään 10.000 euron hankinta. Edellä mainittua summaa pienemmät hankinnat suoritetaan käyttötalouden määrärahoilla. Valtuusto on hyväksynyt uudet suunnitelmapoistojen perusteet 11.11.2013.

Investointiosan sitovuustaso määräytyy toimielimittäin ja hankkeittain. Valtuustoon nähden sitovana eränä huomioidaan toimielinkohtaisesti yksittäisen hankkeen tulo- ja menoarviot nettoperiaatteen mukaisesti.

Talousarvion perustelut / käyttötalousosa

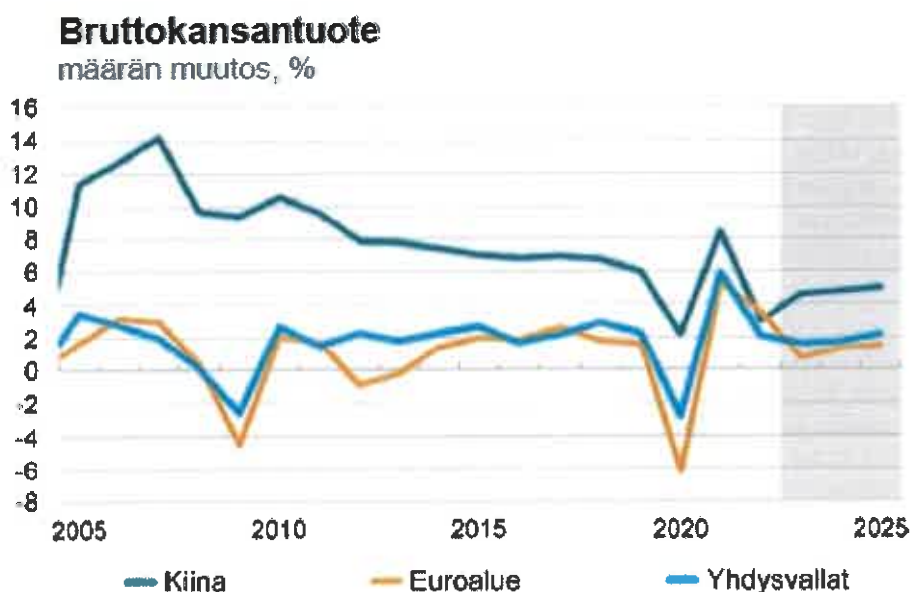
Yleistä

Maailman talous

Maailmantalouden näkymät ovat kaksijakoiset. Toisaalta Yhdysvalloissa, Japanissa ja monessa kehittyvässä maassa talous kasvaa melko nopeasti, toisaalta Euroopassa ja Kiinassa näkymät heikkenevät. Rakentaminen on vaikeuksissa lähes maailmanlaajuisesti, mutta kiinteistösektori on kriisissä erityisesti Euroopassa ja Kiinassa. Inflaatio on hidastunut, mutta pohjainflaatio on yhä nopeaa monessa taloudessa. Venäjän hyökkäyssodan jatkuminen ylläpitää jännitystä Euroopassa. Geopoliittiset jännitteet varjostavat maailmankaupan näkymiä. Maailmantalouden kasvu hidastuu 2,6 prosenttiin tänä vuonna ja kiihtyy 2,9 prosentin kasvuun vuonna 2024.

Maailmankaupan melko myönteinen kehitys kääntyi huonommaksi vuoden 2022 lopulla, ja alkuvuodesta 2023 kaupan kasvu on lähes pysähtynyt. Yhtenä syynä tähän on, että yritykset ovat pienentäneet paisuneita varastojaan. Huolimatta odotettavissa olevasta elpymisestä maailmankauppa ei kokonaisuudessaan kasva lainkaan kuluvana vuonna. Tähän viittaa myös mittava negatiivinen kasvuperintö viime vuodelta. Vuonna 2024 kauppa ponnistaa 5,7 prosentin kasvuun kysynnän elpessä monessa taloudessa ja kun myös varastojen pienentäminen päättyy

(lähde: VM Talouskatsaus syksy 2023)

Lähde: Kansalliset tilastoviranomaiset, VM

Euroalue

Alkuvuoden 2023 suhteellisen myönteisen kehityksen jälkeen näkymät ovat synkkenemässä Euroopassa. Euroalueella erityisesti palveluiden ostopääällikköindeksit ovat laskeneet nopeasti. Teollisuuden tilanne heikkeni jo aiemmin ja lähiaikojen näkymät ovat vaikeat. Eritoten Saksassa teollisuus on kärsinyt energian hinnan kallistumisesta ja automarkkinoiden nopeasta sähköistymisestä. Toisaalta inflaation hidastuminen ja mittavat palkankorotukset kohentavat reaalitytuloja.

Työttömyys on ennätysellisen vähäistä ja kuluttajien luottamus on ollut elpymään päin. Rakentaminen on Euroopassa monessa taloudessa syvässä laskussa, erityisesti Ruotsissa, missä uusien asuinrakennuskohteiden lukumäärä on romahtanut vuoden takaisesta alle kolmannekseen. Talouskasvu hidastuu euroalueella 0,7 prosenttiin kuluvana vuonna ja elpyy 1,3 prosenttiin vuonna 2024. Ruotsissa kokonaistuotanto supistuu 0,6 prosenttia kuluvana vuonna, mutta kääntyy kasvu-uralle ensi vuonna heikon kruunun tukeman viennin vetämänä.

Kansainväliset rahoitusmarkkinat ovat olleet viime aikoina melko rauhallisia. Lyhyet markkinakorot kääntynevät laskuun, kun rahapolitiikan suunnan odotetaan muuttuvan, mutta nollakorkoihin ei ole paluuta näköpiirissä. Pitkien korkojen tuleva suunta on vielä epäselvä, siihen vaikuttavat muutkin tekijät. Eurooppalaiset pankit ovat kohtuullisen hyvässä kunnossa eikä markkinoilla ole muutenkaan suurempia tasapainottomuuksia. Tästä yhtenä osoituksena ovat vakaina pysyneet valtionlainojen korkoerot. Riskinä voi mainita inflaation pysyminen keskuspankkien tavoitetasojen yläpuolella sekä odottamattomat markkinahäiriöt, jotka voivat johtaa ketjureaktioihin ja laajempiin vaikutuksiin.

Raakaöljyn hinta on noussut kesän aikana johtuen pitkälti Saudi-Arabian ja Venäjän toimeenpanemista tuotannon rajoitteista. Muilta osin energia- ja raaka-ainemarkkinoiden tilanne on ollut vakautumaan päin. Maakaasun hinta Euroopassa on laskenut alimmalle tasolleen kahteen vuoteen, mutta hinta on varsin häiriöherkkä erilaisille tapahtumille. Sähkön hintakehitys on vakautunut, joskin hinnoissa odotetaan hienoista nousua lähikuukausina tulevan lämmityskauden takia. Teollisuuden raaka-aineiden hintojen laskusuunnan odotetaan jatkuvan teollisuuden heikon tilanteen myötä.

Keskeinen riski on euroalueen ajautuminen taantumaa kuluvan vuoden loppupuoliskolla. Erityisesti teollisuuden vaimea kehitys korostaa tätä riskiä. Lisäksi rakentamisen odotettua vielä huonompi kehitys voimistaisi taantumaa. Energiatilanteen heikkeneminen tulevana talvena Euroopassa on yhä mahdollista.

(VM Talouskatsaus syksy 2023)

Kotimaan näkymät

Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen talousennusteen mukaan Suomen talous supistuu tänä vuonna 0,3 prosenttia ja ponnistaa jälleen ensi vuonna vajaan prosentin kasvuun. Kotitalouksien tilanne helpottaa vuoden loppua kohti, kun inflaatio on jo hidastunut, palkankorotukset astuneet voimaan ja eläkkeiden indeksitarkistukset tehty. Inflaatio painuu Suomessa jo ensi vuonna alle kahden prosentin. Myös euroalueen talous kasvaa jälleen ensi vuonna. Tästä johtuen Etlä arvioi Suomen julkisen talouden sopeuttamisen painottuvan oikeaan aikaan. Hallituksen sopeutusohjelma ja työnteon kannustimien parantaminen ovat välttämättömiä Suomen velkaantumisen hillitsemiseksi.

Etlän ennuste tiivistettynä:

- Suomen talous supistuu tänä vuonna 0,3 prosenttia. Ensi vuonna bkt kasvaa 0,8 prosenttia.
- Kasvua hidastavat inflaatio ja rahapolitiikan kiristyminen.
- Talous supistuu tänä vuonna, kun investoinnit vähenevät ja varastoja puretaan, mutta myös yksityisen kulutuksen vähentyessä. Asuinrakentaminen ja julkiset investoinnit supistuvat voimakkaasti, julkinen kulutus sen sijaan kasvaa.
- Kansainvälinen vientikysyntä jää tänä vuonna heikoksi, joten vienti supistuu hieman (-0,3 %). Tuonti kuitenkin vähenee tätä enemmän (-3,4 %), joten nettovienti tukee talouskasvua ennusteajaksolla. Ensi vuonna vienti kääntyy vahvaan kasvuun palveluviennin vauhdittamana.

na. Ensi vuonna kotimainen kysyntä kasvaa, mutta varastot supistuvat edelleen. Yksityinen kulutus kasvaa asteittain, kun ostovoima paranee.

- Kuluttajahintainflaatio hidastuu merkittävästi ja on ensi vuonna 1,9 prosenttia.
- Työttömyysaste nousee tänä vuonna 7,2 prosenttiin, mutta laskee jo ensi vuonna. Myös työllisyyden lasku jää väliaikaiseksi, työllisyysaste on tänä vuonna 77,9 % ja ensi vuonna 79 %.
- Rakentaminen supistuu merkittävästi mutta alkaa elpyä jo ensi vuoden aikana.
- Julkisen talouden sopeutus painottuu vuosiin, jolloin kuluvan vuoden suhdannekuopasta on jo nousu.

(Etlä, suhdanne-ennuste syksy 2023)

Keskeiset ennusteluvut

Keskeiset ennusteluvut	2022	2023**	2024**	2025**
BKT markkinahintaan, määrän muutos, %	2,1	0,0	1,4	1,9
Yksityinen kulutus, muutos, %	2,0	-0,2	1,3	1,9
Inflaatio, %	7,1	5,9	2,4	1,6
Työttömyysaste, %	6,8	7,0	6,8	6,6
Työllisyysaste, %	73,8	73,9	74,2	74,6
% BKT:sta				
Julkisyhteisöjen nettoluotonanto¹	-0,9	-2,4	-2,4	-3,0
Valtio	-1,6	-3,5	-3,3	-4,0
Kuntahallinto	-0,3	0,0	-0,1	-0,2
Hyvinvointialueet		-0,3	-0,5	-0,5
Sosiaaliturvarahastot	1,1	1,4	1,4	1,8
Julkisyhteisöjen rakenteellinen jäämä	-0,5	-1,4	-1,6	-2,6
Julkisyhteisöjen EDP-velka	73,0	74,0	76,2	78,1
Valtionvelka²	53,1	54,4	56,3	58,0

¹ Valtionhallinnon alijäämäluvut sisältävät puolustusvoimien hävittäjähankinnat vuodesta 2025 alkaen. ² EDP-velka Lähteet: Tilastokeskus, Valtiovarainministeriö

Vuonna 2024 Suomen talouden odotetaan kasvavan 1,4 prosenttia ja 1,9 prosenttia vuonna 2025. Tämä on valtiovarainministeriön ennuste. Pankit ja Kuntaliitto ovat antaneet varovaisemman arvion kasvusta.

Työvoima

Työllisyys notkahtaa huipputasolta. Vuoden 2023 ensimmäisellä puoliskolla työllisten määrä lisääntyi 0,9 prosenttia ja työllisyysaste saavutti jälleen uuden ennätyksen. Työmarkkinoilla alkoi kesällä ilmetä heikkenemistä, kun työttömien määrä ja lomautukset kääntyivät nousuun sekä elinkeinoelämän työllistämissuunnitelmat laskuun. Lisäksi työvoiman ulkopuolelle siirtyi runsaasti etenkin miehiä.

Työvoiman määrä on ennätyskorkealla. Työllisten määrä lisääntyi tammi-heinäkuussa 11 000 henkilöllä. Vielä merkittävämpää oli työvoimaan osallistumisen kasvu, sillä työmarkkinoiden ulkopuolelta siirtyi työmarkkinoille varsinkin naisia. Poikkeuksellisesti myös työttömyys lisääntyi, vaikka työllisyys kasvoi. Työllisyys lisääntyi varsinkin julkisella sektorilla. Palkansaajien määrä oli suurempi sekä koko- että osa-aikaista työtä tekevien keskuudessa. Tehdyn työn eli työtuntien määrä kasvoi saman verran kuin työllisten määrä eli keskimääräinen työaika ei enää lyhentynyt. Päätoimialoista työllisiä oli enemmän etenkin teollisuudessa, rakentamisessa ja julkisessa hallinnossa. Alkutuotannossa ja kaupan alalla työllisten määrä supistui.

Työmarkkinoiden kohtaannon heikkeneminen näyttäisi pysähtyneen kesällä, mutta osaamisen puutteet heikentävät talouden kasvuedellytyksiä väliaikaisen työvoiman kysynnän notkahtamisen lisäksi. Yritysten haasteet löytää ammattitaitoista työvoimaa vähenivät kesällä varsinkin rakennusallalla, mutta säilyivät keskimääräistä yleisempinä palvelualoilla ja teollisuudessa.

Työvoimatase

	2020	2021	2022	2023**	2024**	2025**
1000 henkeä keskimäärin vuodessa						
Työkäinen väestö (15–74-vuotiaat)	4133	4123	4120	4126	4116	4109
Työkäinen väestö (15–64-vuotiaat)	3421	3417	3421	3436	3435	3434
Työvoima (15–74-vuotiaat)	2703	2765	2808	2829	2834	2845
Työlliset (15–74-vuotiaat)	2495	2555	2619	2628	2629	2646
siitä 15–64-vuotiaat	2420	2470	2526	2534	2536	2552
Työttömät (15–74-vuotiaat)	209	212	190	201	205	199
määrän muutos, 1000 henkeä						
Työkäinen väestö (15–64-vuotiaat)	-7	-3	4	15	-1	-1
Työlliset (15–64-vuotiaat)	-35	50	56	8	2	16
prosenttia						
Työllisyysaste (15–64-vuotiaat)	70,7	72,3	73,8	73,8	73,8	74,3
Työllisyysaste (20–64-vuotiaat)	75,2	76,6	78,1	78,2	78,3	78,9
Työttömyysaste (15–74-vuotiaat)	7,7	7,7	6,8	7,1	7,2	7,0
1000 henkeä vuoden aikana						
Maahanmuutto, netto	18	23	34	50	50	25

(Lähde: VM Talouskatsaus syky 2023)

Hyvinvointialueet

Hyvinvointialueet ovat toimintansa aluksi rahoitusasemaltaan alijäämäisiä. Alijäämä on 0,4 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2023. Sektorin rahoitusasemaa heikentää kustannusten nopea kasvu ja erityisesti henkilöstökustannusten yleistä ansiotasoa nopeampi kasvu, mutta myös investoinnit ovat korkealla tasolla. Sektorin rahoitusasema on vuosina 2024–2027 noin -0,4 prosenttia suhteessa BKT:hen.

Hallitusohjelmassa on useita hyvinvointialueiden tehtäviin liittyviä muutoksia, jotka vähentävät alueiden kustannuksia tai niiden kasvua ja vastaavasti valtion rahoitusta. Lisäksi hallitusohjelmassa on asetettu alueille tavoite hidastaa kustannusten kasvua noin 0,9 mrd. eurolla vuoteen 2027 mennessä. Alueiden omien toimien vaikutusta ei ole huomioitu ennusteessa, vaan ne otetaan huomioon toimien täsmennyssä ja toteutuessa. Monilla alueilla ollaan valmistelemaan toimia, joilla kustannusten kasvua hillitään.

Tänä vuonna hyvinvointialueiden menoja on kasvattanut palkkojen ja hintojen nopea kasvu. Vaikka henkilöstön saatavuusongelmat ovat vähentäneet palkkamenojen kasvua, palveluiden hinnat ovat kasvaneet nopeasti. Monet alueet ovat paikanneet henkilöstöpulaa ostopalveluilla.

Hyvinvointialueet saavat rahoituksensa pääosin valtiolta. Valtionrahoitus kasvaa palvelutarpeen kasvun, hintatason ja alueiden tehtävämuutosten mukaisesti. Alueiden valtionrahoitus on kytketty

hintojen osalta yleiseen ansiotasoon, mutta seuraaviksi vuosiksi sovitut palkankorotukset alueilla ylittävät selvästi ennakoitun yleisen ansiotason nousun, mikä heikentää alueiden rahoitusasemaa vuosittain.

	2023**	2024**	2025**
	miljardeja euroa		
Myynti- ja maksutulot	3,7	3,8	3,9
Tulonsiirrot valtionhallinnolta	25,7	26,5	28,3
Muut tulot	0,2	0,2	0,2
Kokonaistulot	29,6	30,5	32,5
Palkansaajakorvaukset ja välituotekäyttö	23,7	24,6	25,8
Sosiaalietuudet ja luontaismuotoiset etuudet	5,7	6,0	6,3
Omaisuusmenot	0,1	0,1	0,2
Pääoman bruttomuodostus	1,1	1,1	1,1
Muut menot	0,1	0,1	0,1
Kokonaismenot	30,6	31,9	33,5
Kulutusmenot	25,5	26,5	27,9
Nettoluotonanto (+) / nettoluotonotto (-)	-1,1	-1,4	-1,0
Perusjäämä ²	-1,0	-1,3	-0,8

* Kansantalouden tilinpidon mukaan ml. Helsingin sosiaali- ja terveydenhuolto sekä pelastustoimi

² Nettoluotonanto ilman bruttokorkomenoja

(VM Talouskatsaus syksy 2023)

Kuntatalous

Vuoden 2023 alussa tuli voimaan kaikkien aikojen mittavin julkisen sektorin rahojen, henkilöstön, omaisuuksien ja sopimusten uudelleenjärjestely sote- ja pelastustoimen palvelujen järjestämisvastuun siirtyessä hyvinvointialueille. Uudistus pienentää sekä kuntatalouden tuloja että menoja vuodesta 2023 lähtien.

Suomen talous näyttäisi ajautuvan taantumaan eurooppalaisten kumppaniemme, erityisesti Saksan ja Ruotsin vanavedessä. Taantuma ei ole yllätys. Sitä on povattu siitä saakka, kun inflaatio kiihtyi ja keskuspankit alkoivat suitsia sitä korkoja nostamalla. Suomessa tuotanto kasvoi hyvää vauhtia vielä kuluvan vuoden alkupuoliskon. Nyt merkit viittaavat siihen, että talouden kysyntä ja tuotanto supistuvat ainakin kuluvan vuoden jälkipuoliskon ajan. Taantuma runtelee erityisesti asuinrakentamista, mutta koko talouden näkökulmasta se näyttäisi jäävän lieväksi ja lyhytaikaiseksi. Arvioimme, että kasvu elpyy runsaaseen 1 prosenttiin vuonna 2024.

Kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2022 tilinpäätöksissä kuntatalouden tilikauden tulos oli 1,3 mrd. euroa, mikä on noin 100 milj. euroa vahvempi kuin tilinpäätösarvioissa. Vuosi 2023 näyttää kuntataloudessa edelleen vahvalta, mutta sote-uudistuksen vuoksi siihen liittyy edelleen huomattavaa epävarmuutta. Käännös heikompaan on kuitenkin edessä, kun alkuvuoden suotuisa tulokehitys hiiptää talouskasvun vaimentuessa ja kuntien saamat poikkeuksellisen suuret verohännät poistuvat. Kuntien, kuntayhtymien ja hyvinvointialueiden tilinpäätösennusteet indikoivat merkittävää toimintakatteen heikkenemistä kuluvana vuonna viime vuoteen verrattuna. Kuntataloudessa paineita aiheuttaa etenkin kustannusten nopea nousu, sillä vuoden 2023 sopimuskorotukset nostavat palkkoja

4,85 prosenttia ja inflaatio on pitkittynyt. Kiihtyneen inflaation täysimääräiset vaikutukset näkyvät kuntapuolella osin viiveellä pitkien ostopalvelusopimusten vuoksi.

(Kuntatalousohjelma 2024-2027)

Vuoden 2024 näkymät ja Hallituksen linjaukset vaalikaudelle

Hallitus asettaa ensimmäisessä julkisen talouden suunnitelmassaan tavoitteeksi, että kansantalouden tilinpidon mukainen kuntahallinnon rahoitusasema on lähellä tasapainoa vuonna 2027. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää kuntatalouden tilanteen kohenemista, sillä julkisen talouden painelaskelman perusteella kuntahallinnon rahoitusasema suhteessa bruttokansantuotteeseen on -0,4 % vuonna 2027.

Hallitusohjelman mukaan valtio sitoutuu kompensoimaan kunnille asetettavat uudet tehtävät ja velvoitteet sekä mahdolliset tehtävien laajennukset rahoittamalla ne täysimääräisesti tai purkamalla muita velvoitteita. Hallituksen veroperusteisiin tekemien muutosten verotuottovaikutus kompensoidaan kunnille.

Peruspalvelujen valtionosuuslain mukaan tehtävien ja velvoitteiden laajennuksiin sekä uusiin tehtäviin osoitetaan 100-prosenttinen valtionosuus. Valtion rahoitusvastuun täysimääräinen toteutuminen edellyttää myös sitä, että uusien tai laajentuvien tehtävien ja velvoitteiden vaikutukset kuntatalouteen arvioidaan realistisesti. Huomiota tulee kiinnittää myös tehtävä- ja velvoitemuutosten henkilösvaiikutuksiin, koska kunta-alan palkansaajien eläköityminen on voimakasta ja työvoimatilanne vaihtelee paljon niin toimialoittain kuin alueittain.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen myötä väestön ikääntymisestä aiheutuva merkittävä menojen kasvupaine poistui kuntataloudesta. Kuntataloudessa vallitsee kuitenkin edelleen tulojen ja menojen välillä rakenteellinen epätasapaino, joka uhkaa syventyä lähivuosina ilman uusia toimenpiteitä. Kunnilla on tehtäväkentän supistuttua aiempaa vähemmän mahdollisuuksia menosopeutukseen, joten sopeutus paine kohdistuu aiempaa enemmän veroprosenttien korotukseen. Kuntien välinen eriytyminen näkyy entistä enemmän myös kuntakentän näkymien ja tulevaisuudenhaasteiden eriytymisestä.

Yksi suurimmista hallituksen kuntatalouteen suoraan kohdistamista leikkauksista on valtionosuuksien yhden prosenttiyksikön indeksijarru vuosina 2024–2027, jonka seurauksena valtionosuudet pienenevät 24 milj. euroa vuonna 2024, 48 milj. euroa vuonna 2025, 79 milj. euroa vuonna 2026 ja 111 milj. euroa vuonna 2027.

Kuntien valtionapuihin osoitetaan noin 5,1 mrd. euroa vuonna 2024. Laskennalliset valtionosuudet ovat n. 3,7 mrd. euroa, kuntien veromenetysten korvaukset 0,9 mrd. euroa ja muut valtionavut 0,6 mrd. euroa. Kehyskauden lopussa vuonna 2027 valtionavut ovat noin 6,2 mrd. euroa, josta laskennallisten valtionosuuksien osuus on 4,6 mrd. euroa. Kuntien peruspalvelujen valtionosuutta korottaa kehyskaudella vuonna 2025 TE-palveluiden järjestämistä vastuun siirto kunnille ja siihen liittyvä kuntien työttömyysturvan rahoitusosuuden kasvattaminen.

Hallitusohjelman mukaan kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuus uudistetaan (2026) vastaamaan kuntien uutta roolia ja sote- ja TE-uudistusten jälkeistä tilannetta.

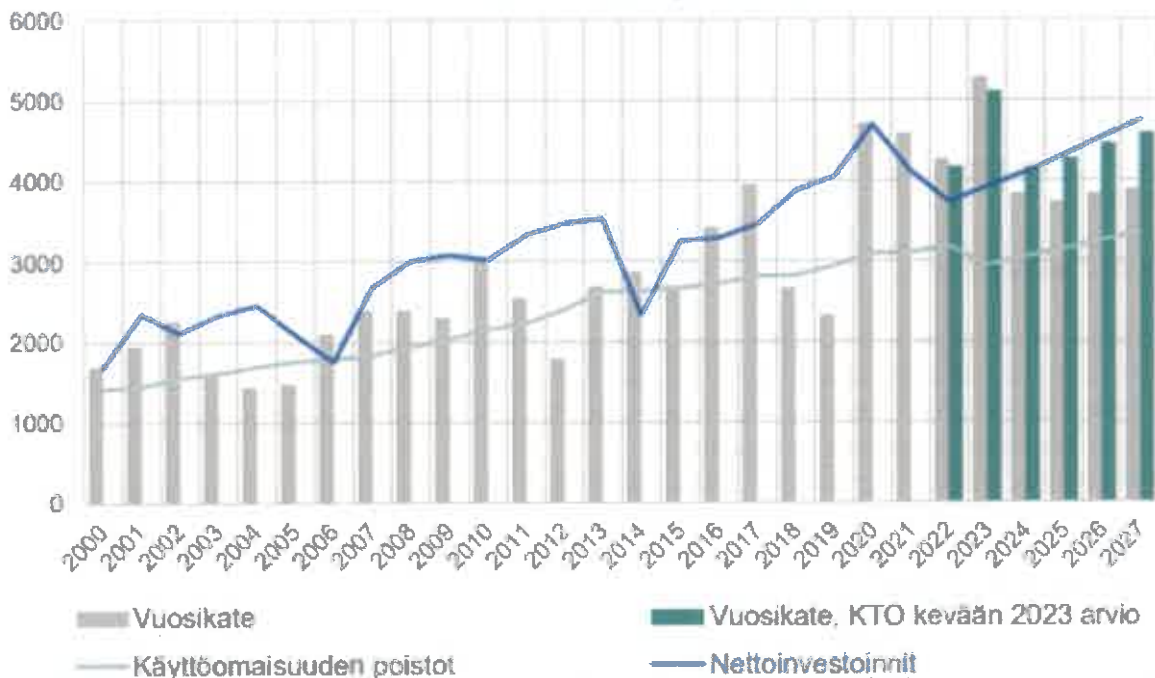
Kuntien verotulot koostuvat kunnallis-, kiinteistö- ja yhteisöverosta. Kunnallisveron osuuden verotuloista arvioidaan sote-verouudistuksen jälkeen olevan keskimäärin noin 70 prosenttia, yhteisöveron noin 14 prosenttia ja kiinteistöveron noin 16 prosenttia. Kuntien verotulojen arvioidaan olevan vuonna 2024 yhteensä noin 13,9 mrd. euroa. Edelliseen vuoteen verrattuna verotulot alenevat noin 5 prosentilla. Vuonna 2025 verotulojen ennustetaan kasvavan 1,9 prosenttia.

Hallitusohjelman mukaan maapohjan kiinteistöveron alaraja korotetaan 0,93 prosentista 1,30 prosenttiin vuodesta 2024 alkaen. Toimenpide edellyttää maapohjan veroprosentin eriyttämistä yleises-

tä kiinteistöveroprosentista. Jatkossa maapohjan kiinteistöveron vaihteluväli olisi 1,30–2,00 prosenttia. Muutos kasvattaa kuntien kiinteistöverotuloja arviolta noin 108 milj. eurolla vuodesta 2024 alkaen. Hallitusohjelman mukaisesti käynnissä olevaa kiinteistöverouudistusta jatketaan. Kiinteistöverouudistuksessa päämääränä on saattaa rakennusten ja maapohjien verotusarvot vastaamaan paremmin niiden todellisia käyviä arvoja.

(Kuntatalousohjelma, VM)

Kuntien ja kuntayhtymien vuosikate, poistot ja investoinnit, milj. euroa

Lähde: TK, VK, VM

Vuosikatteen riittävät kattamaan poistot kaikkina tarkasteluvuosina mutta nettoinvestointeihin ne eivät riitä.

Kunnan talousarvio

Talousarvion palkkausmenot on arvioitu käyttäen tulosalueilla vuodelle 2023 budjetoitujen palkkojen mukaisia summia huomioiden noin 3 %:n nostovara palkankorotukset huomioiden. Muuten lähtökohtana oli nolla linja muihin kuluihin.

Eläkemenoperusteinen maksu poistui vuoden 2023 alussa. Vuonna 2023 tuli voimaan tasausmaksu, joka jaetaan kuntien ja hyvinvointialueiden osuuksiin. Tasausmaksun suuruus koko kunnan osalta 2024 on 125.179 € ja se jaetaan palkkojen suhteessa hallintokunnille. Kunnanhallituksen tulosalue 14.180 €, sivistys- ja hyvinvointilautakunta 101.990 € ja tekninen lautakunta 9.009 €.

Vuoden 2024 talousarvioesitys on 315.211 euroa alijäämäinen. Vuosikate on 128.883 euroa positiivinen. Poistojen jälkeen talousarvio muodostuu alijäämäiseksi Käyttötalouden toimintamenot ovat 7.444.573 euroa ja toimintatulot 2.926.622 euroa. Nettolainamäärä vähenee talousarviovuonna 2024 noin 619.000 eurolla ja on vuoden lopussa yhteensä noin 5.466.000 euroa, mikä on 3.127 euroa / asukas. Vuonna 2023 pitkäaikaista lainaa ei nostettu.

Suunnitteluvuosille tulevat vuodelle 2024 suunnitellut valtionosuusleikkaukset kohdennetaan vuosille 2025-2027 ja uudet velvoitteet (Te-palvelut) lisäävät talouden ennustettavuuden vaikeutta. Te-

Palvelu-uudistuksen kustannukset selviävät vuoden 2024 aikana. Heikkenevä talous luo veronkorotuspainetta. Talousarviovuodelle 2024 asetetaan talouden sopeuttamisen työryhmä.

Osavuosikatsaukset annetaan 30.6. tilanteen mukaan.

Budjetissa on huomioitu sosiaali- ja terveystoimen sekä palotoimen siirtyminen Pirkanmaan Sote-alueelle. Te-palvelu-uudistuksen kustannuksia ei ole arvioitu, koska niistä ei ole vielä tarkempaa tietoa.

Kuntastrategia

Kuntastrategia on päivitetty. Uuden strategian, vuoteen 2030 ulottuvan strategian valmistelu alkoi huhtikuussa 2022, jonka ensimmäinen kokous pidettiin 11.4.2022. Tavoitteena oli saada aikaan strategia, jolla Kihniö erottuu muista kunnista ja johon kuntaorganisaation ohella kaikki kuntalaiset, yritykset ja eri sidosryhmät voisivat laajasti sitoutua.

Strategiaprosessissa muodostettiin tulevaisuuskuva ja valittiin kahdeksan menestystekijää ja niihin toimenpiteet sekä mittarit. Strategia-asiakirja on talousarvion liitteenä. Kuntastrategian toimenpiteitä ja mittareita on lisätty vuoden 2023 aikana. Osastot asettavat tavoitteet toiminnalleen talousarviovuosittain.

Kihniön tulevaisuuskuva

- Kihniö on turvallinen ja viihtyisä paikka asua ja yrittää.
- Meillä on laadukkaat palvelut sekä runsaat harrastusmahdollisuudet.
- Kuntalaisille mahdollistamme väljää asumista lähellä kaunista luontoamme.
- Kannustamme ja tuemme yrittäjyyttä.
- Haluamme, että kuntamme elinvoima lisääntyy ja siksi markkinoimme kuntaamme aktiivisesti.
- Kesäasukkaamme voivat sujuvasti etätöskennellä vaikka omalta laiturilta.
- Sillä Kihniössä hoituu.

Menestystekijöiksi valittiin:

- Uudet innovaatiot opetuksen saralla
- Alueellisen yritys- ja erityisosaamisen tunnistaminen ja kehittäminen
- Kuntataloudesta huolehtiminen
- Matkailuun panostaminen
- Kuntalaisten hyvinvoinnista huolehtiminen
- Monipaikkaisuuden edistäminen
- Energiainvestoinneista elinvoimaa
- Ihmisen kokoinen Kihniö

Vuoden 2025 taloussuunnitelman laatiminen

Kuntien ja kuntayhtymien on laadittava ja hyväksyttävä vuoden 2023 loppuun mennessä seuraavaksi vuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Tässä tapauksessa taloussuunnitelma ulottuu ainakin vuoteen 2026 saakka.

Taloussuunnitelmassa on huomioitu hyvinvointialueuudistuksen vaikutus. TE-palvelu-uudistus vuodelle 2025 lisää kunnan menoja, niitä ei ole huomioitu, koska kustannukset eivät ole vielä selvillä. Valtiovarainministeriön vuodelle 2024 päättämä valtionosuuden leikkaus kohdennetaan vuosille 2025-2027. Toisaalta myös Te-palveluiden uudistus tuo lisää valtionosuutta. Näiden vaikutusta ei ole huomioitu, koska menot ja tulot eivät ole selvillä kokonaisuutena.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on edistää kunnan toiminnan laadukasta johtamista, riskien ennaltaehkäisyä ja hallintaa, mahdollisuuksien ja vahvuuksien hyödyntämistä, toiminnan jatkuvaa kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan yleisesti kaikkia niitä toiminta- ja menettelytapoja, joilla tilivelvolliset toimielimet, viranhaltijat ja muut esimiehet pyrkivät varmistamaan, että

- kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista
- päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa
- lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan
- omaisuus ja voimavarat turvataan.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen perustuu kunnan perustehtävään, toimintaympäristön analysointiin, kuntastrategiaan sekä toiminnan ja talouden tavoitteisiin. Riskienhallinta sisältää kunnan tavoitteita uhkaavien riskien tunnistamisen, arvioinnin ja priorisoinnin sekä tuloksellisen hallinnan.

Valtuusto on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet 15.12.2014 sekä kunnan sisäisen valvonnan ohjeet 1.8.2010.

Hallintokunnat ovat kartoittaneet merkittävimpiä riskitekijöitä toimialallaan. Niistä raportoidaan osavuosikatsauksen 30.6. yhteydessä ja tarvittaessa esimerkiksi tarkastuslautakuntaa varten sekä tilinpäätöksen yhteydessä. Hallintokuntien riskienarviointia tehdään mm. Riski Arvi ohjelmalla.

Merkittävimmät riskit koko kunnan osalta:

- Taloudellisen tilanteen heikkeneminen, kriisikuntakriteerien täytyminen
- Negatiivinen väestönkehitys, palvelujen turvaamisen vaikeus
- Vähäinen henkilöstömäärä, riippuvuus kriittisten osa-alueiden avainhenkilöistä, toiminnan haavoittuvuus
- Palveluiden riippuvuus tietotekniikasta, tietoturvariskit, toiminnan häiriöt.

Hyvinvointisuunnitelma- ja kertomus

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kuntalain mukaan kunnan perustehtävä. 1.5.2011 on tullut voimaan terveydenhuoltolaki (12 §), joka velvoittaa kunnat nimeämään terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen vastuutahot sekä eri toimialat tekemään yhteistyötä terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Lisäksi tulee asettaa kunnan strategisessa suunnittelussa paikallisiin tarpeisiin perustuvat terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet sekä määritellä toimenpiteitä ja käyttää niiden perustana kuntakohtaisia indikaattoreita, joilla seurataan asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia väestöryhmittäin sekä raportoidaan toimenpiteitä ja tavoitteita valtuustolle vuosittain ja valmistellaan laaja hyvinvointikertomus kerran valtuustokaudessa.

Kihniössä on viranhaltijoiden toimesta organisoitu poikkihallinnollinen työryhmä edistämään suunnitelman toteutumista. Hyvinvointityöryhmän jäsenet on päivitetty. Työryhmään kuuluvat kunnanjohtaja, talous- ja hallintojohtaja, hyvinvointijohtaja, tekninen johtaja, nuoriso- ja vapaa-aika ohjaaja, etsivän nuorisotyön edustaja, (hyvinvointialueen edustaja?), vanhus- ja vammaisneuvoston sekä nuori- valtuuston edustajat ja hyvinvointikoordinaattori (hyvinvointijohtaja)

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen jää kunnan järjestettäväksi soteuudistuksessa. Kunnassa tulee olla hyvinvointikoordinaattori, joka vastaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä yhdessä hallintokuntien kanssa. Hyvinvointikoordinaattorin tehtäviä hoitaa hyvinvointijohtaja ja toiminnan koordinoijana on sivistys- ja hyvinvointilautakunta. Laaja hyvinvointisuunnitelma on valmistunut syksyllä 2022.

Hallintokunnat tarkastelevat miten voivat edistää hyvinvointia toiminnassaan. Hyvinvointisuunnitelman toteutumista seurataan vuosittain.

Laajan hyvinvointikertomuksen 2021-2024 painopisteeksi valittiin:

- **Terveellisten elintapojen edistäminen**
- **Osallisuus ja vaikuttaminen**
- **Turvallinen elinympäristö**

TERVEELLISTEN ELINTAPOJEN EDISTÄMINEN

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Lisätään lasten, nuorten ja perheiden ruokailoa ja parannetaan ruokatottumuksia	Kouluruokasuositukset Kouluruokakyselyt	Koulu, nykyiset resurssit neuvola, kouluterveys- huolto	Kouluterveyskyselyn tulokset
	Kouluruokailusuunnitelma kuvataan oppilashuoltosuun- nitelmassa.	Koulu	toteutunut/ei toteutu- nut
	Jatketaan aamupalan tarjoilua koulussa	Koulu	toteutunut/ ei toteutu- nut
Kannustetaan kun- talaisia oman ter- veyden hoitami- seen ja aktivoi- daan liikuntapaik- kojen käyttämi- sessä	Matalan kynnyksen tapahtu- mien tarjoaminen Ohjattuja ryhmiä liikumis- paikkojen käytön aktivoi- miseksi	Vapaa-aikatoimi Liikuntaneuvoja	Ohjattujen ryhmien / tilaisuuksien määrä Liikumisaktiivisuuden määrän seuranta
	Elintapaohjaus rakenteiden luominen Pirsote mallin mu- kaisesti	Hyvinvointikoordinaattori Vapaa-aikaohjaaja Liikuntaneuvoja	Annettu elintapaohjaus määrä
	Koulun kerhotoiminnan jat- kaminen	Kerhotoimintaan saatava hankeavustus	Toteutumaraaportti
Edistetään kunta- laisten mielenter- veyttä ja mie- lenhyvinvointia	Jatketaan tunne- ja vuorovai- kutustaitojen kasvatusta kou- lussa ja varhaiskasvatukses- sa (hyvinvoiva koululainen- tunnit ja KAMU-tunnit) ja per- heille	Koulu, varhaiskasva- tus, nykyiset resurssit, neuvola	Toteutuneet oppitunnit ja ohjauk- set/tapahtumat yms.
	Lisätään kulttuurihyvinvointia kuntalaisten arkeen ja järjes- tetään matalan kynnyksen osallistavia kulttuuritapahtu- mia	Kirjasto Vapaa-aikatoimi Yhtenäiskoulu	Toteutuneet tapahtu- mat
	Oppilaiden mielenterveyden tukeminen ja varhaisen puut-	Oppilashuollon toimijat, IPC- koulutus	IPC koulutetut, IPC ohjausten määrä

	tumisen vahvistaminen. Menetelmien käyttö (Lapset puheeksi ja IPC)		
	Yhtenäiskoulun kulttuurikasvatus suunnitelman käyttöönotto	Koulu	Käytössä/ ei käytössä
Neuvokas perhe-toimintamalli käytössä	Järjestetään perheille yhteisiä elintapaohjauksen tilaisuuksia	Oppilashuollon toimijat Hyvinvointikoordinaattori Vapaa-aikaohjaaja ja liikuntaneuvoja	Tilaisuuksien määrä ja osallistujat

TURVALLINEN ELINYMPÄRISTÖ

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Vähennetään päihdeongelmia	Luodaan kuntaan moniammatillisen ennaltaehkäisevän päihdetyön rakenteet	Ennaltaehkäisevä päihdekoordinaattori	Päihdetilastot Kasvatustilaisuuksien määrä
	Kuvataan päihteen käytön ehkäisy ja käyttöön puuttumisen koulun oppilashuolto-suunnitelmassa	koulu, oppilashuolto	toteutunut / ei toteutunut
	Lapset puheeksi- menetelmän käyttö aikuisille suunnatuissa päihdepalveluissa	Päihde- ja mielenterveyspalvelut	Toteutuu / Ei toteutunut
Kampanjoidaan kuntalaisille turvallisuuteen vaikuttavista tekijöistä	Pysy Pystyssä-kampanja	Hyvinvointikoordinaattori Kaikki toimijat kunnassa	Kampanja toimenpiteet Hyte-indikaattori Sotkanet 3959 (kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitokäsit 65 vuotta täyttäneillä verrattuna 10000 vastaavaan ikäiseen henkilöön.
	Paloturvallisuus kotona	Yhteistyössä palo- ja pelastusviranomaisten kanssa eri toimijat	Kampanjatoimenpiteet
	Vesillä liikkumisen turvallisuus	Hyvinvointikoordinaattori yhteistyössä yhdistysten kanssa	Kampanjatoimenpiteet
	Heijastinkampanjat	Hyvinvointikoordinaattori Liikennetyöryhmä	Kampanjatoimenpiteet
	Liikenneturvatyöryhmän kokouksissa esiteltyjen materiaalin hyödyntäminen	Liikennetyöryhmä	Tiedotuksen määrä ja toimenpiteet

OSALLISUUS JA VAIKUTTAMINEN

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Osallisuuden ja vaikutusmahdollisuuksien lisääminen	Oppilaskuntatoiminnan vahvistaminen, varhais-	koulu, varhaiskasvatus	Oppilaskunnan toimintojen määrä

nen koulussa ja varhaiskasvatuksessa.	kasvatuksessa osallistavien toimintamallien hakeminen		rä, kokousten määrä
	Oppilaskunnan kuuleminen lukuvuosisuunnitelmaa, kouluviihtyvyyden, järjestyssääntöjen, kouluruokailun, yhteisten tilojen ja koulun tapahtumien suhteen.	Koulu	toteutunut / ei toteutunut
	Kyselyiden hyödyntäminen suunniteltaessa lukuvuotta, tapahtumia jne.	Koulu	Kyselyiden määrä
Toteutetaan nuorisovaltuuston ja vanhus- ja vammaisneuvoston kuulemistavat ja osallistaminen kunnan päätöksenteossa.	Lausuntopyynnöt, asioiden nostaminen toimielinten käsittelyyn		toteutunut / ei toteutunut
Kuntalaisten osallistaminen	Kuntalaistilaisuudet, palautelomakkeen käyttöönotto kunnan nettisivuilla	Kunnan hallinto	käytössä/ei käytössä
	Koulun terveys- ja hyvinvointitietojen raportointi vanhemmille (kouluterveyskyselyt)	Rehtori, hyvinvointikoordinaattori, koulukuraattori, terveydenhoitaja	toetutunut/ei toteutunut
Kuntalaisten digitaatiojen parantaminen	Neuvonta ja opetustilaisuudet	Kirjasto Yhteistyökumppanit kuten Mukanetti	Tilaisuuksien määrä
Kunta pitää säännöllisesti yhteiskehittämisen tilaisuuksia yhdistyksille, järjestöille ja yrityksille sekä paikallisille aktiivisille toimijoille	Tehdään yhdessä - Meidän Kihniö yhdistys- ja järjestötapaamiset	Vapaa-aikatoimi Kehitysparkki Hyvinvointikoordinaattori	Tilaisuuksien määrä
	Järjestöyhteistyön ohje kuntaan laadittu	Vapaa-aikatoimi Hyvinvointikoordinaattori	Toteutunut/ei toteutunut

Tavoitteet konserniyhtiöille

Kihniön kunnanvaltuusto hyväksyi 15.12.2014 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että Kihniön kunnalle ja kuntakonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on tuloksellista ja tehokasta. Tätä seurataan talousarviovuoden aikana tytäryhtiöiden selonteossa merkittävistä riskeistä ja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä toimenpiteistä havaittujen puutteiden korjaamiseksi.

Kuntalain 116 §:n mukaan kunnan tytäryhteisön ja kuntayhtymän on annettava kunnanhallitukselle kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot. Selontekojen tulee perustua dokumentoituun aineistoon.

Kunnanhallitus valitsee kunnan edustajat tytäryhtiöihin. Kunnanjohtaja johtaa konsernia. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja ohjeistavat tytäryhtiöitä toiminnan ja talouden kehittämiseksi. Tytäryhtiöiden isännöitsijänä toimi kunnan tekninen johtaja.

Tytäryhtiöille annetut tavoitteet:

- Yhtiöiden talouden hoitaminen niin, että yhtiöt pystyvät toimimaan pitkällä aikavälillä itsenäisesti ja taloudellisesti
 - Asunto- ja yritystilojenkuntotason ylläpitäminen vuosittaisin toimenpitein ja tarpeen vaatiessa peruskorjausmenettelyn kautta.
 - Vuokrattavien asuntojen ja yritystilojen käyttöaste vähintään 90 %.

Tavoitteiden toteutumista seurataan taloyhtiöiden hallituksen ja yhtiökokouksen kautta toteumaraaportteja ja sanallista arviointia käyttäen kesäkuun lopun tilanteen mukaan yhdessä muiden osastojen osavuosiraporttien (30.6.) kanssa sekä tilinpäätöksessä.

Kihniön Vesi ja Lämpö osakeyhtiön tavoitteet:

- Tuottaa Kihniön kunnan asukkaille tarpeelliset ja asianmukaiset vesi- ja jätevesihuoltopalvelut kustannustehokkaasti.
- Yhtiö järjestää toimintansa ja taloutensa siten, että se pystyy varautumaan palvelutason ylläpitämisen myös tulevaisuudessa.

Työhyvinvointi ja työsuojelu

TYKY- toimintana on varattu vuodessa 70 euroa / työntekijä maksava liikunta- ja kulttuuriseteli. Setelillä / mobiilisovelluksella voidaan maksaa verottajan määrittelemiä kulttuuripalveluja ja aktiivisia liikuntapalveluja - myös Kihniön kunnan omalla kuntosalilla. Liikunta- ja kulttuurisetelin vaihtoehtona on samanarvoinen palvelu valittavissa kihniöläisiin hieronta- ja hyvinvointipalveluita tarjoaviin yrityksiin.

TYKY –edun piiriin kuuluvat vakituinen henkilöstö, yli vuoden sijaisuuksia tekevät ja ne määräaikaiset työntekijät, joille kertyy sijaisuuksia yli 6 kuukautta vuodessa. Osastot voivat määrärahojen puitteissa tehdä myös muita pienimuotoisia tyky-tapahtumia hyödyntäen oman paikkakunnan ja lähialueiden liikunta ja retkeilypaikkoja.

Osastot varaavat määrärahan omalle osastolleen henkilöstömäärän mukaan.

Samoin kunnan myöntämä tuki kunnan ulkopuolisille palveluntuottajille työpaikkaruokailun pääateriasta aiheutuviin kustannuksiin siltä osin kuin aterian hinta ylittää työnantajan omissa työpaikkaruokaloissa vastaavasta ateriasta yleisesti perityn aterikorvauksen. Kunta osallistuu kunnan ulkopuolelta ostettavien työpaikkaruokailun pääaterioiden kustannuksiin 4 € /ateria. Kunnan työntekijöiden on mahdollista käyttää työsuhte-etuna yhtenäiskoulun ruokailua verottajan ohjeiden mukaisesti.

Yhteistyösuojelutoimikunnan (yhteistoimintamenettely ja työsuojelu) toiminta jatkuu. Kustannukset jaetaan henkilöstön suhteessa hallintokunnille. Työsuojelun toimintaohjelma on päivitetty vuosille 2023-2025. Toimintaohjelma päivitetään kerran valtuustokaudessa.

Kihniön kunnan työsuojeluvaltuutettujen toimikausi alkoi 2022. Kunnan oman henkilöstön työterveyshuolto siirtyi Parkanon toimipisteeseen keväällä 2023. Työterveyspalvelut kilpailutetaan v. 2024.

Kunnanhallitus

Luottamushenkilöhallinnon tehtäväalue

Luottamushenkilöhallinnon talousarviokohdassa käsitellään kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen menot, tilintarkastuksesta ja vaaleista aiheutuva toiminta sekä hallituksen alaisten toimikuntien toiminta. Sivistyslautakunnan ja teknisen lautakunnan menot käsitellään oman päävastuualueensa kohdalla hallinnon tehtäväalueella. Nuorisovaltuusto on toiminut vuodesta 2018 alkaen. Vanhus- ja

vammaisneuvoston ja nuorisovaltuuston menokohdat sisältyvät kustannuspaikalle muu luottamus-
henkilöhallinto.

Tulevana vuonna järjestetään presidentin vaali ja europarlamenttivaalit.

Luottamushenkilöille järjestetään koulutusta ja valtuustoseminaareja ajankohtaisista aiheista. Tähän
tarkoitukseen määräraha on talousarviokohdassa Kunnanvaltuusto.

Sähköisiä toimintatapoja ja päätöksenteon avoimuutta kehitetään. Merkittävistä asioista järjestetään
kuulemistilaisuuksia.

Asiantuntija- / konsultointi- / lakimiespalvelujen ostoon on varattu 25.000 €, sekä muihin ennalta
arvaamattomiin kuluihin 13.000 €.

Luottamushenkilöhallinnon tehtäväalue yhteensä

	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot	2.490,95	2.171,40	8.826,01	3.000	7.500
Toimintamenot	-111.951,70	-182.947,29	-291.471,39	-227.913	-252.091
Toimintakate	-109.460,75	-180.775,89	-282.645,38	-224.913	-244.591

Yleishallinnon tehtäväalue

Tehtäväalueelle kuuluvat kustannuspaikat: *yleisjohto, muu yleishallinto.*

*Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kustannuspaikka siirtyi v. 2023 sivistyslautakunnan alaisuus-
teen. Tiedot eivät siltä osin ole vertailukelpoisia.*

Yleishallinnon tehtäväalueelle sisältyvät kunnanjohtajan palkkauskulut.

Muu yleishallinto

Eri yhteisöille myönnettävät avustukset

Vapaasti haettavaan avustuksiin varataan 15.000 euroa. Avustukset haetaan erillisellä haulla. Hake-
mukseen tulee liittää talousarviovuoden toimintasuunnitelma, edellisen vuoden tilinpäätös, selvitys
edellisen vuoden tuen käytöstä sekä perustelut tuen tarpeesta. Seurakunnan diakoniatyön tuki sisäl-
tyy tähän kustannuspaikkaan.

Vauvarahaan ja vauvaperheiden muistamiseen varataan 11.000 euroa. Vauvaraha nostetaan vii-
destäsadasta tuhanteen euroon.

Taloustiedot eivät ole vertailukelpoisia 2020-2021, koska talousarvioasetelmaa on muutettu.

Yleishallinnon tehtäväalue yhteensä

	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot	138.133,08	110,82	281,25		
Toimintamenot	-442.565,92	-132.247,20	-151.852,89	-156.446	-170.593
Toimintakate	-304.432,84	-132.136,28	-151.571,64	-156.446	-170.593

Talouden ja hallinnon tukipalvelut

Talouden- ja hallinnon tukipalveluiden tehtäväalueeseen kuuluvat talous- ja hallinto-osasto ja IT-
palvelut

Hallintopalvelut

Talous- ja hallinto-osasto hoitaa kunnan maksuliikenteen, kirjanpidon, talousraportoinnin, palkanlaskennan, arkistoinnin, kunnan asuntovuokraustoiminnan, luottamushenkilö-toiminnan ja päätöksenteon valmistelun omana toimintana.

Kuntien ja kuntayhtymien taloustietojen raportointi uudistui automatisoiduksi ja yhdenmukaiseksi vuoden 2021 aikana. Tavoitteena on, että raportoitu taloustieto on avointa, ajantasaista ja vertailukelpoista.

Valtionvarainministeriön asetuksen mukaan kunnan on toimitettava kuntien ja hyvinvointialueiden taloustietovarantoon seuraaviin raportointikokonaisuuksiin kuuluvat tiedot siltä osin, kuin ne on määritelty pakollisiksi raportointikokonaisuuksia koskevissa määräyksissä:

- 1) Tytäryhteisöt, osakkuusyhteisöt, liikelaitokset ja muut yksiköt;
- 2) Kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen rahoituslaskelma;
- 3) Kunnan ja kuntayhtymän puolivuosisiraportoinnin yhteydessä esitettävä tilinpäätösennuste;
- 4) Kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöstiedot palveluluokkakohtaisesti (käyttötalous, investoinnit);
- 5) Kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätösarvio;
- 6) Kunta- ja kuntayhtymäkonsernin tilinpäätösraportointi;
- 7) Kunnan ja kuntayhtymän talousarvio ja -suunnitelma;
- 8) Kunnan ja kuntayhtymän neljännesvuosisiraportointi;
- 9) Tietoja esiopetuksen, perusopetuksen, perusopetuslain mukaisen koululaisten aamuja iltapäivätoiminnan ja lukiokoulutuksen taloudesta ja toiminnasta;
- 10) Kunnan ja kuntayhtymän kalenterivuotta koskevat tilinpäätöstietoja täydentävät muut taloustiedot;
- 11) Kunnan ja kuntayhtymän liikelaitoksen ja vesihuollon taseyksikön toteumaraportointi;
- 12) Kunnan ja kuntayhtymän liikelaitoksen ja vesihuollon taseyksikön tilinpäätösarvio;
- 13) Kunnan ja kuntayhtymän kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuva taloudellinen toiminta (uusi tieto 2023)

Taloustraportointityö vaatii jatkossakin panostuksia versiopäivityksiin, ohjelmiin, konsultointiin ja koulutukseen. Talouden- ja hallinnon tukipalvelujen kulut jaetaan kokonaisuudessaan muille hallinnonaloille ja kunnanhallituksen alaisen toiminnan tehtäväalueille kuten luottamushenkilöhallinto.

Talous- ja hallinto-osastolla työskentelee talous- ja hallintojohtaja, talouspäälikkö, taloussihteeri ja kaksi toimistosihiteeriä, joista yksi vastaa palkanlaskennasta ja toinen yleisistä tehtävistä.

Talous- ja hallinto-osaston toimintojen suurimpia riskejä ovat toimintojen haavoittuvuus, koska henkilöstöressurit on vähäiset, ikääntyvä henkilökunta sekä osittainen varahenkilöjärjestelmän puuttuminen.

IT-palveluiden tukipalvelu

Tietohallinto-osaston kulut on jaettu kokonaisuudessaan eri hallintokunnille arvioidun käytön (laitteiden lukumäärän) suhteessa. ICT-palvelut hoidetaan ostopalveluna.

Tietohallinnossa jatketaan edelleen digitalisaation kehittämistä. Paneutumalla EU:n yleisen tietosuojasetuksen ja tiedonhallintalain mukanaan tuomien velvoitteiden täyttämiseen sekä nykyisen maailmantilanteen luomien uhkien vuoksi muuhun tietoturvaan mm. tavoitteena keskittyä erityisesti kyberturvallisuuskeskuksen vuosittaisen Tietoturvan vuosi julkaisun ongelmakohtiin, sekä ennakoida samassa julkaisussa nostettaviin tulevaisuuden, vuoden 2024, tietoturvanäkymien haasteisiin. Tärkeänä kehityskohtana kunnan digitaalisten asiakirjahallinnan ja tietojen varmuuskopioinnin kehittäminen eri hallinnon aloilla sekä mm. digitaalisen arkiston selvitystyön jatkaminen.

Vuoden 2024 aikana jatketaan digitalisaatiokehitystä myös eri hallinnon alojen kunnan kotisivuilla tarjoamien julkisten lomakkeiden ja asiakirjojen lisäämiseksi sekä helpotetaan lomakkeiden ja asiakirjojen löytämistä. Digitalisaatiokehityksen myötä kunnassa siirrytään sähköisen palkkalaskelman käyttöön.

Kunnan työntekijöille on järjestetty useampana perättäisenä vuotena tietoturvakoulutusta ja tietoturvakoulutukseen liittyviä nettitestejä. Digi- ja väestötietovirasto tarjoaa valtionhallinnon organisaatioille edelleen vuoden 2024 aikana digiturvallisuuden asiantuntijapalveluita, joiden avulla he voivat toteuttaa organisaation turvallisuutta edistäviä toimeksiantoja. Palvelun avulla valtionhallinnon organisaatiot saavat käyttöönsä monipuoliset turvallisuuden eri osa-alueiden konsultoinnin ja -auditoinnin palvelut parantaakseen ja kehittääkseen tieto- tai kyberturvallisuutta, riskienhallintaa, toiminnan jatkuvuutta tai tietosuojaa. Tähän aiheeseen liittyen tullaan kunnan henkilökunnalle järjestämään aiheeseen liittyvä digiturvallisuuskoulutus kevään 2024 aikana.

Tietokoneita on uusittu leasing sopimusten päättymisten mukaan. Osa kannettavien tietokoneiden leasing sopimuksista umpeutu Q1 2024, jolloin jo kertaalleen jatkettut leasing sopimukset päätetään ja laitteet vaihdetaan uusiin, uusilla leasing sopimuksilla. Kuntahankintojen kilpailutuksen myötä leasing sopimuskumppani vaihtui 3StepIT:stä CHG Meridiaaniin.

Intranetin ja sähköisen kokouskäytännön kehitys jatkuu, mm. saavutettavuusvaatimukset (saavutettavuusdirektiivi) huomioiden, sekä erityistarkastelussa sähköisen kokousmateriaalin, pöytäkirjojen ja liitteiden varmuuskopiointi, sekä sähköinen arkistointi. Kunnan käytössä oleva Microsoft M365 palvelu mahdollistaa digitaaliset kokouskäytännöt.

Kunnan yhdistetyn kulunvalvonta ja työajanseuranta järjestelmien ohjelmistotuen päättymisen vuoksi, hankitaan kunnalle uudet kulunvalvonta ja työajanseuranta järjestelmät. Myös automaattista kameravalvontaa tullaan lisäämään kunnan kiinteistöillä yhteistyössä poliisin kanssa.

Vuonna 2025 työ- ja elinkeinopalvelut siirtyvät valtiolta kunnille, vuoden 2024 aikana ollaan mukana ICT-valmisteluissa koskien Pirkanmaan läntisen työllisyysaluetta, yhdessä Parkanon, Sastamalan, Hämeenkyrön, Ikaalisten ja Punkalaitumen kanssa.

Palvelimet on ulkoistettu IPP Oy:n palvelualustaan 2018. Palvelimien määrää tarkistellaan alkuperäisen kolmivuotisen suunnitelman mukaisesti, jotta vältetään kustannusten nousulta kolmivuotisen ylläpitosopimuksen päättyessä. Palvelimien uudistusprojekti aloitettiin vuonna 2022, jolloin uudistettiin osa kunnan palvelimista, uudistustyö jatkuu myös vuonna 2024, jotta pysytään tuettujen käyttöjärjestelmä versioiden piirissä. Tietohallinto on ulkoistettu IPP Oy:lle 2019 toukokuusta lähtien sopimuksilla, joiden jatkoa tarkastellaan seuraavaksi kevään 2024 aikana.

Pyrimme olemaan mukana myös tulevaisuudessa valtion digiavustus-/ apurahahakemuksissa, mm. yhteistyössä Parkanon kaupungin kanssa, sekä muiden pienten kuntien yhteisissä digitalisaatiohankkeissa mukana olemalla. Uusien valtion avustusten myöntämisen edellytyksenä on pääsääntöisesti useamman kunnan yhteistyö. Lisäksi kunta on mukana valokuituhankkeissa, joissa pyritään rakentamaan EU-tuella valokuituliittymiä keskustaajaman ulkopuolelle.

Talouden ja hallinnon tukipalvelut yhteensä

	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot	392.576	399.734,33	406.400	394.052
Toimintamenot	392.576	399.734,33	-406.400	-394.052
Toimintakate	0	0	0	0

Yhteistoimintapalveluiden tehtäväalue

Tehtäväalueelle kirjataan kuntien välisen yhteistoiminnan kustannukset, työllisyyden edistäminen ja joukkoliikenne

Kuntien väliseen yhteistoimintaan osallistutaan seuraavasti:

Yhteistyötaho	Määräraha €
Aktiivinen Pohjois-Satakunta ry, Leader - ohjelman toteutukseen	10.105
Luoteis-Pirkanmaan seutuyhteistyöhön 3,90 / asukas	6.906
Yhteispalvelupiste (aumatyöntekijä / Parkanon kaupunki)	8.440
Geopark	8.500
Yhteensä	33.951

Jäsenmaksuluontoisina yhteistoimintaosuuksina on varauduttu seuraaviin varauksiin:

Yhteisö	Määräraha €
Pirkanmaan liitto	9.360
Suomen Kuntaliitto	3.900
KT kuntatyönantaja	1.600
Kyrönjokirahasto	620
Kokemäenjoen vesistö	280
Tampereen kesäyliopisto	500
Pirkanmaan Virkistysalueyhdistys ry	180
Aktiivinen Pohjois-Satakunta ry	200
Pro Kihniö	200
Satakunnan korkean teknologian säätiö	200
Yhteensä	17.040
Em. Yhteensä	50.991

Työllisyyden edistäminen

Tälle tehtäväalueelle varataan Pirkanmaan Työllisyyskokeilun määräraha, työmarkkinatukimaksut ja nuorten työllistämisen tuki. Pirkanmaan kunnat ovat mukana työllisyyskokeilussa (päättyy 31.12.2024), johon tulee varata määräraha:

- Parkanon kaupunki, kumppanuussopimus arvio 51.000 €.
- Muut työllisyyskokeiluun liittyvät kustannukset, Te-uudistuksen suunnittelu 5.000 €
- Työmarkkinatuen kuntaosuus (siirtyivät kunnille hyvinvointialueuudistuksessa) 80.000 €

Nuorten kesätyötukeen varataan 5.500 euroa. Tukea myönnetään 10 euroa työpäivältä Kihniössä kirjoilla olevien vuosina 2000 – 2008 syntyneiden työllistämiseen ajalla 1.5. – 31.8.2024. Työsuhteen kesto tulee olla vähintään 2 viikkoa ja tukea maksetaan enintään 30 työpäivältä / tukeen oikeutettu. Samalle yritykselle maksetaan tukea enintään viiden nuoren työllistämiseen. Tuki maksetaan

yrittäjän perheenjäsen tai osakkaana yrityksessä. Vuonna 2023 tukea maksettiin 20:stä nuoresta.

Tavoite: määrärahalla tavoitellaan kesätyöpaikkaa noin 15-20 nuorelle.

Mikäli valtion palkkatuella on suunniteltu työntekijöitä palkattavaksi kunnan omiin tehtäviin, on palkkausmenoihin varauduttu kunkin tehtäväalueen kohdalla.

Joukkoliikenne

Kuntalaisten käytössä on kutsutaksi-linja tiistaisin ja perjantaisin.

Kaikkiin ELY-keskuksen hankkimiin joukkoliikennepalveluihin sisällytetään kuntarahoitusosuus. Kuntien osuus maakunnan sisäisessä, kuntien välisessä ELY-liikenteessä on 30 %, ELY-keskuksen osuus on 70 %. Kuntarahoituksen sisältyminen kattavasti kaikkiin hankintoihin on yleinen käytäntö, joka on käytössä lähes kaikissa ELY-keskuksissa.

Reittien kustannukset jaetaan reitin kuntien kesken. Vuodelle 2024 kustannuksia tulee noin 10.000 €, josta siirretään kustannuksia 3.000 € perusopetukselle. Kutsutaksiliikenteeseen varataan 6.000 € (netto)

Yhteistoimintapalveluiden tehtäväalue

	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot	1.508,64	1.922,14		
Toimintamenot	-100.510,69	-116.892,44	-222.885	-218.970
Toimintakate	-99.002,05	-114.006,30	-222.885	-218.970

Ympäristöterveydenhuolto ja muut palvelut

Vuonna 2023 alkoi kuntien ja kuntatalouden uusi aikakausi, kun sosiaali- ja terveystaloudet poistuvat kuntien taloudesta ja järjestäminen ja kustannukset siirtyvät hyvinvointialueille 1.1.2023 alkaen. Kihniön kunta vuokraa sosiaali- ja terveystalouden kiinteistöt ja tilat hyvinvointialueelle. Sosiaali- ja terveystalouden tulosalueen nimi muutetaan kuvaamaan paremmin kunnalle jäävää toimintaa.

Tähän tulosalueelle jäävät vielä kustannuspaikat ympäristöterveydenhuolto, löytöeläimet, pandemiat ja Ukrainan hätäapu. Muutokset huomioitava vertailutiedoissa.

Ympäristöterveydenhuolto

Sastamalan sosiaali- ja terveystaloudet tuottaa palvelut Sastamalan, Punkalaitumen, Ikaalisten, Parkanon ja Kihniön alueilla ympäristöterveydenhuollon yleisen terveystalouden, eläinlääkintähuollon ja eläinsuojelun osalta. Eläinlääkintähuollon maksuosuusarvio vuodelle 2024 on 186.900 € ja yleinen terveystalouden 7.948 €. Toiminta-alue 1 kustannukset jaetaan tasan Parkanon, Ikaalisten ja Kihniön kesken.

Henkilöstön rakenne ja määrä

Ympäristöterveydenhuollossa on yhteensä 18 virkaa, jotka jakautuvat osa-alueittain seuraavasti:

Terveystalouden: 4 terveystalouden johtaja ja 0,34 ympäristöterveydenhuollon johtaja.

Ympäristönsuojelu: 2 ympäristötalouden johtaja ja 0,33 ympäristöterveydenhuollon johtaja.

Eläinlääkintähuolto alue 1: 5 kunnaneläinlääkäriä, 1 valvontaeläinlääkäri ja 0,17 ympäristöterveydenhuollon johtaja.

Eläinlääkintähuolto alue 2: 4 kunnaneläinlääkärinä, 1 valvontaeläinlääkärinä ja 0,16 ympäristöterveydenhuollon johtajana.

Löytöeläimet ja pandemia

Eläinsuojelulain (247/1996) 15 §:n mukaan kunnan on huolehdittava alueellaan irrallaan tavattujen ja talteen otettujen koirien ja kissojen sekä muiden vastaavien pienkokoisten seura- ja harrastuseläinten tilapäisen hoidon järjestämisestä.

Parkanon-Kihniö yta on tarjousten perusteella päättänyt 14.3.2017 talteenotettujen pieneläinten hoidon järjestämisestä Parkano-Kihniö alueella. Tarjousten perusteella palveluntuottajaksi valittiin Minna ja Esko Yli-Kujala. Sopimus on voimassa toistaiseksi kolmen (3) kuukauden irtisanomisajalla. Vuosikustannus noin 1.500 €.

Pandemiaan liittyville kustannuksille on oma kustannuspaikka. Tulevia kustannuksia on vaikea arvioida. Kustannuspaikalle ei varata määrärahaa tällä hetkellä. Taloustiedot eivät ole vertailukelpoisia, koska sotekulut siirtyivät vuonna 2023 hyvinvointialueelle.

Ympäristöterveydenhuolto ym.

	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot	531.859	300.757,35		
Toimintamenot	-9.337.835	-9.492.267,70	-202.327	-203.534
Toimintakate	-8.805.977	-9.191.510,35	-202.327	-203.534

Elinkeinoelämän yleisen edistämisen tehtäväalue

Elinkeinoyhtiö Kehitys-Parkki Oy tuottaa Kihniön kunnalle elinkeino- ja yritysneuvontapalveluita. Kehitys-Parkki Oy palvelee yrityksiä monipuolisesti sen elinkaaren kaikissa vaiheissa. Yhtiön kautta asiakkaat saavat käyttöönsä erinomaisen yhteistyöverkoston, jonka toimijoilta löytyy monipuolista osaamista kaikkiin yrityksen kehitystarpeisiin.

Osakkaaksi Kihniön kunta liittyi vuoden 2006 alusta alkaen (25 % Kihniö, 75 % Parkano).

Elinkeinoelämän yleiseen edistämiseen kustannuspaikalle on varattu 106.000 euroa vuodelle 2024. Elinvoimatoimikunnan kehittämismenoihin on varattu 20.000 €. Kehitys-Parkin Kihniön osuudeksi vuodelle 2024 varataan 70.600 euroa.

Kihniön kunnan Elinvoiman kehittämisessä strategisia painopistealueita ovat:

- Koivikon teollisuusalueen kehittäminen: kaavoituksen valmiiksi saattaminen Pyhäniementien varrella.
- Teollisuuden vastaanottohallin rakentamisen edellytysten selvittäminen (rahoitus)
- Yhteistyön jatkaminen yrittäjäjärjestön kanssa
- Messuille osallistuminen; Asta-messut, Kihniön Yrittäjien kesä-messut
- Tuulivoimakaavoituksen jatkaminen: Myyränkangas (Abo wind Oy), Lylyneva (Ilmatar Oy), Mäntyperä (Mäntyperän Tuulipuisto Oy) ja Närhinneva (Salpatuuli Oy) kanssa.

Kehitys-Parkki

Kehitys-Parkin tehtävänä on huolehtia elinkeinostrategian toteutuksesta. Strategiassa painotetaan toimialojen ja avainklustereiden (mm. metalli, puu, matkailu ja palvelut) kehittämistä ja osaamisen tason nostamista yhteistyössä toimijaverkoston kanssa, erilaisten projektien ja hankkeiden kautta. Erityisesti panostetaan paikallisen elinkeinotoiminnan kehittämiseen ja kasvun mahdollisuuksien

tukemiseen. Keskeisinä kehittämiskohteina ovat Pyhäniemen kehittäminen aluesuunnitelmaa eteenpäin vieden sekä muut matkailuun liittyvät toimenpiteet.

Strategian mukaisesti luodaan mahdollisuuksia kunnan nykyisten yritysten kasvuun ja uusien syntymiseen. Kehitys-Parkki on mukana myös yrittäjyyskasvatustyössä. Työllisyysasioiden ja ammattitaitoisen työvoiman saamiseksi tehdään aktiivista yhteistyötä kuntien, yritysten, yrittäjäjärjestöjen, koulutusorganisaatioiden, seutukaupunkiverkoston ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Tiivistä tiedottamista tehdään yritysten lisäksi myös alueen kausiasukkaille mm. uutiskirjeiden kautta.

Kehitysyhtiö vastaa toimivien yritysten palvelujen lisäksi, yritystoiminnan perustamiseen ja kehittämiseen liittyvästä neuvonnasta, yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Tiivistä yhteistyötä tehdään kaikkien yritystoimintaa tukevien kehittämistahojen kanssa. Kehitysyhtiö osallistuu elinkeinopoliittisen seutuyhteistyön kehittämistoimenpiteisiin. Yhtiö toimii kuntaorganisaatiossa rajapintana elinkeinoelämään mm. tontti- ja toimitila-asioissa sekä markkinoi osakaskuntia yritysten sijoittumispaikkana ja luonnonläheisenä asuinpaikkana alueelle muuttoa suunnitteleville.

Yhtiön palveluksessa työskentelee 3 työntekijää sekä mahdollisesti projektihenkilöitä. Toiminnassa kullakin työntekijällä on oma päävastuualueensa seuraavista: Teollisuusyritysten ja alkavien yritysten neuvonta ja kehittäminen, kaupallinen-, palveluliiketoiminta, matkailun kehittäminen ja alkavien yritysten neuvonta sekä työvoima- ja koulutusasiat. Vastuualueiden jakamisella halutaan antaa pitkäjännitteisempi pohja ja vastuuta näiden teemojen kehittämiseksi. Tarpeen mukaan kukin henkilöstöstä palvelee myös muissa yritysten tarpeissa ja yleisissä kehittämissasioissa. Haastetta tulevaisuuteen tuo erityisesti osaavan työvoiman löytäminen yrityksiin.

Alueen matkailuelinkeinon panostetaan, muun muassa sivutoimisesti ja kokopäiväisestikin toimivia yrittäjiä aktivoimaan matkailuelinkeinon tuotepalveluihin. Yrittäjiä ohjataan verkostoitumaan keskenään alueemme sisällä sekä myös valtakunnallisesti ja kansainvälisesti. Unescon LH Geopark -verkosto on potentiaalinen kasvualusta kansainvälistymiselle tuoden alueelle matkailullisen sateenvarjon. Yrityksiä kannustetaan myös investoimaan toimintansa kehittämiseen ja kehittämishankkeisiin. Pienryhmämatkailu on tärkeä ja potentiaalinen kohderyhmä.

Volyymitiedot ja niiden kehitys:

Kihniössä perustetaan vuosittain 3–14 yritystä. Kehitys-Parkki on mukana perustamisprosessin läpiviennissä n. 2/3 perustetuista yrityksistä. Niin aloittavia kuin jo toimivia yrityksiä autetaan liiketoiminnan suunnittelussa, sen eri kehitysvaiheissa sekä hankkeissa ja rahoituksessa. Kehitys-Parkki toimii kumppanina myös yritysten toimitilasuunniteluissa ja etsii vuokralaisia tyhjiin toimitiloihin. Yhtiö toimii aktiivisesti alueen markkinoinnissa, koulutustoiminnan kehittämisessä sekä yritysten työvoimatarpeeseen liittyvissä asioissa.

Elinkeinoyhtiö toimii aloitteellisesti myös laajempia yritysjoukkoja koskevissa kehittämishankkeissa ja varautuu hankkeiden omarahoitusosuuksiin. Hankeyhteistyötä tehdään niin naapurikuntien välillä kuin maakunnallisestikin. Kehitysyhtiö on mukana myös seutukaupunkiverkostossa. Kehitysyhtiön tehtävänä on myös edunvalvonta, niin seudullisissa kuin maakunnallisissa hankkeissa ja muissa kehittämistoimenpiteissä.

Aktiivista yhteydenpitoa paikallisiin yrityksiin tehdään edellisvuosien tapaan. Yrityskäyntien sekä erilaisten tietoisuuksien, yrittäjätapaamisten ja muun yhteistyön avulla tuotetaan yritysten käyttöön informaatiota ajankohtaisista asioista. Lisäksi avustetaan investointi- ja kehittämishankkeiden hakemisessa vuosittain noin 5–20 yritystä ja yhdistystä. Yhteydenpitoa asiakkaisiin vahvistetaan myös sähköisten kanavien kautta.

Strategiset tavoitteet ja niiden mittaaminen

- Alueellisen yritys- ja erityisosaamisen tunnistaminen ja kehittäminen
 - o Elinkeinorakenteen monipuolistaminen ja pienyritysten perustamis- ja toimintaedellytysten parantaminen

- Yritystoimintaa tukevien koulutusmuotojen kehittäminen yhteistyössä yritysten ja koulutusorganisaatioiden kanssa
- Matkailuun panostaminen
 - Kihniön yleinen markkinointi ja elinvoiman kehittäminen. Kärkitoimena Pyhäniemen matkailualueen kehittäminen

Seuranta: Raportointi tilanteesta tehdään säännöllisesti elinkeinoyhdistyksen hallitukselle, elinvoimatoimikunnalle sekä kunnanhallitukselle puolivuositain, tai tarpeen mukaan.

Elinkeinoelämän yleinen edistäminen

	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot	6.166,78	120	15.822,02	23.000,00	
Toimintamenot	-95.922,59	-84.584,49	-103.487,19	-135.345,00	-106.261
Toimintakate	-89.755,81	-84.464,49	-87.665,17	-112.345,00	-106.261

Maaseututoimen tehtäväalue

Maaseututoimen tehtäviin kuuluvat mm. EU:n kokonaan tai osittain rahoittamien ja kansallisten tukien hallinnointi, muu maatalouteen liittyvä opastus ja neuvonta sekä vahinkoarvioinnit. Maaseutuhallinnon järjestämistä uudistettiin kunnissa muodostamalla yhteistoiminta-alueita, jotka aloittivat toimintansa vuoden 2013 alusta lukien.

Yhteistoiminta-alueen muodostamisen vähimmäisvaatimuksena oli vähintään viisi työntekijänä ja 800 tilaa. Kankaanpään kaupungin hallinnoimalla yhteistoiminta-alueella taataan lainmukaisten maaseututoimen tehtävien hoitaminen Kihniön maaseutuyrittäjille

Maaseututoimen määrärahasa on budjetoitu maaseutusihiteerin tehtävien hoidon ostopalvelukuluina 32.450 euroa.

Maaseututoimi

	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot					
Toimintamenot	-25.573,75	-32.219,48	-34.185,92	-32.423,00	-37.390
Toimintakate	-25.573,75	-32.219,48	-34.185,92	-32.423,00	-37.390

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopistealueet 2021-2024.

Laajan hyvinvointikertomuksen 2021-2024 painopisteeksi valittiin:

- Terveellisten elintapojen edistäminen
- Osallisuus ja vaikuttaminen
- Turvallinen elinympäristö

Tavoitteita voidaan arvioida myös sanallisesti osavuosisikatsauksessa ja tilinpäätöksessä.

Kuntastrategiaan pohjautuvat menestystekijät ja tavoitteet kunnanhallituksen tulosalueelle

- Alueellisen yritys- ja erityisosaamisen tunnistaminen ja kehittäminen
- Kuntataloudesta huolehtiminen
- Matkailuun panostaminen
- Kuntalaisten hyvinvoinnista huolehtiminen
- Monipaikkaisuuden edistäminen
- Energiainvestoinneista elinvoimaa
- Ihmisen kokoinen Kihniö

Näitä tavoitteita voidaan arvioida myös sanallisesti.

Kuntastrategiaan pohjautuvat menestystekijät ja tavoitteet kunnanhallituksen tulosalueelle

Strateginen linjaus	Toiminnallinen tavoite	Toimenpiteet /mittari	Tavoitetaso	tilanne 30.6. ja 31.12.
Alueellisen yritys- ja erityisosaamisen tunnistaminen ja kehittäminen	<p>Teollisuustonttien myyminen, mahdollisuus nykyisten yritysten kasvamiseen ja uusien luomiseen</p> <p>Yrittäjien toiminnan tukeminen; yritysneuvonta, koulutus ja yhteydenpito</p> <p>Vastaanottohallin rakentaminen</p> <p>Koivikon teollisuusalueen kehittäminen: kaavoituksen valmiiksi saattaminen Pyhäniementien varrella.</p> <p>Onnistuminen Te-palvelu-uudistuksessa</p>	<p>Teollisuustonttien markkinointi</p> <p>Tehokas yritysneuvonta, koulutus, yhteydenpito yrityksiin Kehitysparkin kautta, järjestetyt tilaisuudet, uudet yritykset</p> <p>Vaihtoehtojen selvittäminen</p> <p>Kaavoituksen valmistuminen Kyllä / Ei</p> <p>Osallistuminen palvelu-uudistuksen toiminnan suunnitteluun</p>	<p>Tonttien myyminen /hyödyntäminen</p> <p>Järjestetyt tilaisuudet väh. 2. Yrityskäynnit väh. 2 Uudet yritykset 2-3</p> <p>Hallin rakentaminen</p> <p>Kaavoituksen valmistuminen</p> <p>Saada palvelut toimimaan myös lähipalveluna ja kustannustehokkaasti</p>	
Kuntataloudesta huolehtiminen	Kustannuskehitys hallinnassa	Kustannusten seuranta ja toiminnallisten vaihtoehtojen selvittäminen, kustannusseuranta kuukausittain	Kustannusten nousu vähäinen, seuranta kuukausittain	

Matkailuun panostaminen	Jatkamme edelleen Pyhäniemen, Geopark-kohteiden ja eri reitistöjen kehittämistä	Pyhäniemen investori-hankinta, Geopark-kohteiden parantaminen ohjelman mukaan, markkinointi, messut Aitoneva-Käskyvuori reitin valmistuminen	Toteutuminen, tehdyt toimenpiteet Toteutuminen
Energiainvestoinneista elinvoimaa	Kunta edistää tuulivoimakaavoitusta huomioidulla mahdollisimman hyvin ympäristön ja asumisen Yleinen hyväksyntä tuulivoimakaavalle	Kaavoitusprosessia viedään ripeästi eteenpäin Tiedottaminen päättäjille ja kuntalaisille Tilaisuuksien ja osallistuneiden lukumäärä	Kaavan hyväksyminen Päättäjien ja kuntalaisten tietoisuuden lisääminen
Monipaikkaisuuden edistäminen	Yhteydenpito kausiasukkaisiin Etätöiden tekemisen edistäminen	Kehitys-Parkin roolin säilyttämien yhteydenpidossa, toimenpiteet Tietoliikenneyhteyksien rakentaminen koko kunnan alueelle, toteutuminen	Yhteydenpito, yhteyden säilyttäminen Kattavat tietoliikenneyhteydet koko kunnassa
Ihmisen kokoinen Kihniö	Me-hengen ylläpitäminen, osallisuus ja vaikuttaminen	Kuntalaisille järjestetyt tiedotus /kuulemistilaisuudet, vähintään 1	Me-hengen kohottaminen ja ylläpitäminen
Henkilöstöpolitiikka	Henkilöstön osaamisen kehittäminen Työhyvinvoinnin tukeminen ja seuraaminen	Hallintoakatemian koulutuslisenssi käytössä, koulutuksiin osallistuminen Työhyvinvointikyselyn tekeminen	Osaamisen kehittämien/ osallistuminen Toteutuminen
Kuntalaisten hyvinvoinnista huolehtiminen	Hyvinvointisuunnitelman ja kertomuksen laatiminen ja seuraaminen	Toteutuminen	Toteutuminen

Kunnanhallituksen tulosalue yhteensä

	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot	928.345,24	728.307,10	432.400	401.552
Toimintamenot	-10.298.126,65	-10.612.030,20	-1.409.771	-1.398.727
Toimintakate	- 9.369.781,41	-9.883.723,10	- 977.371	-997.175
Poistot		-40.513	-76.229	-44.796
Tulos		-9.913.047	-1.053.600	-1.041.971

Sivistyslautakunta

Kuntastrategiassa sivistyslautakunnalle asetetut tavoitteet

- *Sivistystoimen laadukkaiden palvelujen turvaaminen*
- *Sivistystoimen toiminnan sopeuttaminen taloudellisten tavoitteiden mukaisiksi*
- *Sivistystoimen pätevän ja ammattitaitoisen henkilöstön työpaikkojen turvaaminen*
- *Työhyvinvoinnin ylläpitäminen ja siihen panostaminen*
- *Lapsiperheiden hyvinvoinnin tukeminen, hyvinvointia tukevien taitojen opettaminen*
- *Uudet innovaatiot opetuksessa*
- *Yritysyhteistyön laajentaminen, nuoren kotikuntaan jäämisen mahdollistaminen*
- *Yrittäjyyskasvatuksen lisääminen*
- *Runsaat harrastusmahdollisuudet*
- *Kuntalaisten osallistaminen tapahtumiin, kulttuuriin ja taiteeseen*

Varhaiskasvatus

Päiväkotitoiminta

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista, edistää hyvinvointia sekä turvata laadukkaat varhaiskasvatuksen palvelut. Tämä osaltaan auttaa lapsiperheiden hyvinvointia kuntastrategian tavoitteiden mukaisesti.

Varhaiskasvatus on suunnitelmallista ja tavoitteellista ja se koostuu kasvatuksesta, opetuksesta ja hoidosta pedagogiikkaa painottaen. Varhaiskasvatusta toteutetaan Kihniön kunnan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti. Paikallinen suunnitelma määrittelee, ohjaa ja tukee varhaiskasvatuksen järjestämistä kuntatasolla. Se on velvoittava ja sitä arvioidaan ja kehitetään jatkuvasti. Paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma päivitettiin keväällä 2022.

Lain velvoitteen mukaisesti taataan kaikille päivähoitoa tarvitseville alle kouluikäisille lapsille sekä erityistä tukea tarvitseville lapsille mahdollisuus varhaiskasvatukseen.

Varhaiskasvatusta järjestetään Kihniössä päiväkodissa. Kettukallion päiväkodissa toimii 1.1.2020 alkaen hallinnollisesti kaksi ryhmää, joissa molemmissa toimii varhaiskasvatuksen opettaja ja kaksi varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa. Talousarviovuotena palkataan kolmas varhaiskasvatuksen opettaja, jotta siirtyä lain edellyttämään henkilöstömitoitukseen saadaan täytettyä vuoteen 2030 mennessä. Ryhmät rakennetaan lasten ikä- ja kehitystason mukaisesti. Päiväkodin henkilökunnan määrä suhteutetaan lasten lukumäärään huomioiden erityisvarhaiskasvatus. Yhtenäiskoulun erityisopettaja toimii varhaiskasvatuksen erityisopettajana (veo). Kunnallinen perhepäivähoito loppui vuonna 2020.

Riittävä ja pätevyysvaatimukset täyttävä henkilökunta takaa varhaiskasvatussuunnitelman mukaisen opetuksen, kasvatuksen ja hoidon toteutumisen myös vuoro- ja viikonloppuhoidossa oleville lapsille. Henkilökuntaa koulutetaan tarpeen mukaan.

Varhaiskasvatuksessa otettiin vuoden 2022 käyttöön Wilma-varhaiskasvatusohjelmisto. Talousarviovuotena tarkoituksena on siirtyä sähköiseen työajan seurantaan.

Maksuttoman varhaiskasvatuksen kokeilu on päätetty vuosille 2023-2024. Kokemusten ja mahdollisesti lainsäädännön muutosten pohjalta päätetään jatkosta vuonna 2024.

Varhaiskasvatuksen vastuualueeseen kuuluvat myös kotihoidontuki ja yksityisen hoidon tuki. Kotihoidontukea maksetaan alle kolmivuotiaasta lapsesta, joka ei käytä kunnallista päivähoitopalvelua.

Yksityisen hoidon tukea perheen on mahdollista saada valitessaan yksityisen palveluntuottajan tai palkkaamalla hoitajan kotiin vaihtoehtona kunnalliselle päivähoitopalvelulle.

Lasten kotihoidon tuki

Kotihoidon tukea saavien määrärahaa on varattu 40.000 euroa vuodelle 2024.

Muista kunnista olevien lasten hoidosta laskutetaan lähettäjäkunnilta vuositasolla 6.500 euroa.

Varhaiskasvatuksen hankkeet

Talousarviovuonna ovat käynnissä seuraavat hankkeet.

- Varhaiskasvatuksen koronaviruksen (COVID-19) aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittaminen vuosina 2022–2024
- Varhaiskasvatuksen laadun, arvioinnin ja johtamisen kehittämiseen vuosille 2022–2023, Varhaiskasvatuksen mukaisen tuen laadun ja arvioinnin kehittäminen Kihniössä. Jatkoaikaa saatu 30.6.2024 saakka.

Varhaiskasvatuksen kokonaiskustannuksiksi arvioidaan 624.287 euroa ja tuloiksi 38.000 euroa vuonna 2024.

Varhaiskasvatuksen tilinpäätökset ja talousarviot.

	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot	69.034,53	107.485,24	57.508,18	37.400	38.000
Toimintamenot	-510.045,54	-607.500,39	-619.626,94	-615.368	-624.287
Toimintakate	-441.011,01	-500.015,15	-562.118,76	-577.968	-586.287

Esi- ja perusopetus

Esi- ja perusopetuksen keskeisenä tavoitteena on luoda oppilaalle turvallinen ja yhtenäinen polku varhaiskasvatuksen jälkeen Kihniön yhtenäiskoulun ala- ja yläkoulun kautta laadukkaaseen esi- ja perusopetuksen jälkeisiin jatko-opintoihin. Kuntastrategian tavoitteena on lisäksi uusien innovaatioiden kehittäminen esim. teknologian avulla, valinnaisainetarjottimen monipuolistaminen, yrittäjyyskasvatuksen lisääminen, yritys yhteistyön lisääminen sekä hyvinvointia tukevien taitojen opettaminen.

Oppilasennuste (20.09.2023)

	23 - 24	24 - 25	25 - 26	26 - 27	27 - 28	28 - 29
LUOKAT 0 - 5						
alaluokat	87 (11)	81 (9)	75 (8)	57 (8)	48 (9)	46 (11)
LUOKAT 6 - 9						
yläluokat	71	81	80	81	77	67
YHTEENSÄ	169	171	163	146	134	124

Taulukossa suluissa olevat luvut tarkoittavat esioppilaita. Velvoittavan esiopetuksen lakimuutoksen vuoksi esioppilaiden lukumääräksi on kirjattu koko ikäluokka.

Tällä oppilasmäärän kehityksellä alakoulun puolella ensimmäiset yhdysluokat tulevat mietittäväksi viimeistään lukuvuoden 2025–2026 alusta.

Vaihtoehtoina yhdysluokille tutkitaan lukuvuoden 2024–2025 aikana joustavan alkuopetuksen tuomia mahdollisuuksia eli tutkitaan mahdollisuutta muodostaa esiopetuksesta ja perusopetuksen kahdesta ensimmäisestä vuosiluokasta nykyistä yhtenäisempi kokonaisuus. Tavoitteena on luoda eheä oppimisen polku ja huomioida lapsen taito- ja kehitystaso mahdollisimman hyvin ja yksilöllisesti. Yläluokkien kohtalo tulee pohdittavaksi ensi vuosikymmenen alussa.

Esiopetus

Esiopetusta annetaan erillisessä opetusryhmässä Kihniön yhtenäiskoulussa vähintään 700 tuntia lukuvuodessa. Opetus ja ateriat ovat esioppilaille maksuttomia ja yli kolmen kilometrin etäisyydellä koulusta asuvilla esioppilailta on oikeus kunnan järjestämään koululaiskyyditykseen. Esiopetusryhmässä on oma koulunkäynnin ohjaaja, jos ryhmän oppilasmäärä on yli 13. Kuluvana vuonna ryhmässä on henkilökohtainen koulunkäynninohjaaja toisena aikuisena. Yhteistyötä tehdään myös Kettukallion päiväkodin kanssa. Esiopetuksen määrärahaksi on varattu 123.249 euroa vuonna 2024.

Perusopetus

Kihniössä toimii yksi yhtenäiskoulu, joka käsittää vuosiluokat 1–9. Yhtenäiskoulussa toimii myös esiopetus. Koulun tiloja käytetään kaikkien vuosiluokkien opetukseen. Luokanopettajien ja aineenopettajien yhteiskäyttöä on runsaasti yhtenäiskoulun sisällä.

Perusopetuksen uusi opetussuunnitelma on otettu Kihniössä käyttöön porrastetusti vuosina 2016–2019. Uuden opetussuunnitelman pääajatuksena on oppiaineiden rajojen madaltaminen ja monialaisten projektien lisääminen. Erityisenä painopistealueena uudessa opetussuunnitelmassa on tietotekniikan opetuksen lisääminen läpäisyperiaatteella jokaiseen oppiaineeseen. Sivistyslautakunta on hyväksynyt tieto- ja viestintätekniikan strategian sekä tieto- ja viestintätekniikan opetussuunnitelman kesäkuussa 2017. Yhtenäiskoululla on aikaisempien projektien ja hankintojen perusteella kohtalaiset valmiudet uuden opetussuunnitelman tietoteknisen osan toteuttamiseen. Yhtenäiskoulun opettajien tietokoneet sekä luokkien dataprojektorit on uusittu leasing-periaatteella vuonna 2022. Sivistyslautakunta on hyväksynyt syksyllä 2020 opetussuunnitelman uuden arviointiosion, joka antaa kriteerit perusopetuksen päättöarvioinnin eri arvosanoille.

Aamupala on päivän tärkein ateria. Kouluterveyskyselystä käy ilmi, että noin puolet perusopetuksen oppilaista ei syö aamupalaa ennen kouluun lähtöä. Vuoden 2019 loppupuolelta saakka on koulussa tarjottu pienimuotoista aamupalaa, jolla on ollut selvää vaikutusta opiskelun onnistumiseen. Aamupalatarjoilua jatketaan edelleen. Ruokamäärärahoihin on varattu 4.500 euroa vuodelle 2024 aamupalan toteuttamiseen.

Koulunkäynninohjaajien tarve on yleisesti lisääntynyt. Oppilaan fyysisen vamman aiheuttaman tai muista syistä johtuvien oppimisvaikeuksien vuoksi ohjaajia on palkattu asiantuntijoiden lausunton perusteella. Lukuvuonna 2023–2024 koulunkäynninohjaajia on sama määrä kuin edellisenä lukuvuotena. Kunnassa työskentelee yhdeksän vakituista ohjaajaa, jotka työskentelevät esiopetuksessa, perusopetuksessa, erityisopetuksessa, aamu- ja iltapäivätoiminnassa sekä varhaiskasvatuksessa. Kahden ohjaajan työpanoksesta osa menee hallinnon tehtäviin. Vakituisten ohjaajien lisäksi yhtenäiskoululla työskentelee kolme määräaikaista ohjaajaa, joiden työpanos menee suurelta osin erityisopetukseen, mutta myös perusopetukseen sekä aamu- ja iltapäivätoimintaan. Ohjaajien palkkakuluista osa rahoitetaan hankkeilla sekä laskuttamalla lähettäviä kuntia.

Valtionosuusuudistuksen seurauksena kunnan tulee kirjata kirjanpitoonsa kotikunta-korvaustulot ja –menot. Tulevana vuonna ko. kirjaus aiheuttaa sivistystoimelle noin 40.000 euron lisäkulut. Lisätuloja kirjataan noin 40.000 euroa. Sijoitettujen oppilaiden opetuksesta aiheutuneiden menojen laskuttaminen lähettäjäkunnilta lisää tuloja.

Koululaiskuljetusten kustannukset ovat nousseet hieman uuden kilpailutuksen perusteella edellisten vuosien tasosta. Uudet hinnat ovat voimassa lukuvuodet 2021–2024. Lisäksi on optiomahdollisuus lukuvuosille 2024–2026, josta on päätettävä alkuvuodesta 2024. Energiakriisi on vaikuttanut voimakkaasti polttoaineiden hintoihin ja tehtyihin sopimuksiin on tehty määräaikainen 6 % korotus. Kustannuksia ovat lisäksi nostaneet pidentyneet reitit. Tavoitteena on edelleenkin järjestää koululaiskuljetukset mahdollisimman edullisesti ja samalla kuljetettavia palvelen.

Oppilaanohjausta on tavoitteena edelleen kehittää nykypäivän tarpeita paremmin vastaavaksi sekä tiivistää yhteistyötä lähialueen yritysten ja ammatillisten koulujen kanssa vuosiluokkien 8–9 oppilaiden työelämään tutustumisjakson puitteissa ja kuntastrategian tavoitteiden mukaisesti. Uusi oppivelvollisuuslaki lisäsi kotikunnan ja oppilaitosten vastuuta oppilaiden ohjaamisessa jatko-opintoihin. Kahdeksasluokkalaiset ovat tutustumassa työelämään lukuvuoden aikana kaksi erillistä viikkoa ja yhdeksäsluokkalaiset yhden viikon. Lisäksi 7.–9. luokan oppilaat käyvät tutustumiskoilla lähialueen eri oppilaitoksissa. 7.luokalla työelämään tutustumista toteutetaan yksittäisinä päivinä. Oppilaanohjauksen vs. lehtori ohjaa tätä tutustumistyötä.

Yrittäjäyyskasvatusta kehitetään edelleen. Kihniön yhtenäiskoulu on mukana mm. Yrityskylä -toiminnassa (6. ja 9.luokat), OmaOnni yhteistyössä Sedun ja omaSP:n kanssa sekä tekee yhteistyötä 4H –yhdistyksen kanssa.

Työelämän tarpeisiin kuuluu myös hyvä kielitaito. Yhtenäiskoulussa tarjotaan lisäkieliopintojen mahdollisuutta 4.-luokkalaisille ja 8. –luokkalaisille. Lukuvuonna 2023–2024 alkoi A2 –saksan opiskelu 4.luokalla ja B2 –saksan opiskelu 8.luokalla. A2-kielen lukijoita on yksi ryhmä 9. luokalla. Uuden opetussuunnitelman myötä ruotsin opetus laajeni myös alakoulun puolelle alkaen Kihniössä 5. luokalla.

Vanhempainillassa 7.9.2023 yhtenä toimintapisteenä oli valinnaisaineet, jossa kyseltiin huoltajilta ideoita ja mahdollisia yhteistyökumppaneita. Näitä ideoita kehitetään edelleen tulevan lukuvuoden aikana. Uutena tarjottimeen valittavaksi on tulossa pelastustoiminnan valinnaiskurssi (sis. mm. ensiapukoulutusta, onnettomuuksien ennalta ehkäisyä, varsinaista palosuojelua hyödyntäen Suomen pelastusalan keskusjärjestön SPEK:n nuorisokoulutuksen materiaalia (OPS valmisteilla, yhteistyössä Pirkanmaan pelastuslaitoksen kanssa)).

Kuntastrategiassa on esitetty myös hyvinvointia tukevien taitojen opettaminen. Lv. 2023–2024 henkilökuntaa osallistuu hyvinvointitaitojen opettamiskoulutukseen sekä ala- että yläluokilta. He jalkauttavat saamaansa oppia myös muulle henkilöstölle.

Vuonna 2024 laaditaan uusi, juuri Kihniön yhtenäiskouluun sopiva kiusaamisen vastainen suunnitelma.

Perusopetuksen kokonaismenojen arvioidaan olevan 1.708.441 euroa ja tulojen 88.000 euroa vuonna 2024.

Erityisopetus

Laaja-alaisen erityisopettajan työn tavoitteena on edelleen käyttää opetusajasta suurin osa nuorimpien oppilaiden oppimisvaikeuksien hoitamiseen. Esioppilaiden kanssa tehtävän työn tavoitteena on ehkäistä oppimisvaikeuksia ennalta. Ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille annettavan erityisopetuksen tavoitteena on auttaa oppilaita saamaan vankka perusta äidinkielen ja matematiikan taitoihin. Vuonna 2023 Kihniön yhtenäiskoululle saatiin palkattua vakituinen laaja-alainen erityisopettaja.

Yhtenäiskoulussa toimii kaksi erityisopetuksen pienryhmää. Ryhmissä toimii kaksi erityisluokanopettajaa apunaan neljä koulunkäynninohjaajaa. Kunnan kaikki oppivelvollisuusikäiset oppilaat voivat käydä peruskoulua omassa kunnassa.

Erityisopetuksen kokonaismenojen arvioidaan olevan 430.741 euroa vuonna 2024.

Esi- perus- ja erityisopetuksen tilinpäätökset ja talousarviot.

	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot	226.366,23	161.116,60	198.712,48	136.400	139.000
Toimintamenot	-1.955.522,22	-2.179.408,01	-2.297.941,75	-2.330.621	-2.377.802
Toimintakate	-1.729.155,99	-2.018.291,41	-2.099.229,27	-2.194.221	-2.238.802

Oppilashuolto

Oppilashuollon toteuttamisessa yhteistyötahona vuoden 2023 alusta lukien on Pirkanmaan hyvinvointialue. Se tuottaa kaikki oppilashuollon palvelut, joihin kuuluvat mm. koulukuraattorin, johtavan kuraattorin, koulupsykologin, kouluterveydenhoitajan, psykiatrisen sairaanhoitajan, puheterapeuttien, toimintaterapeuttien sekä koululääkärin palvelut.

Talousarviovuodelle on haettu hanketta, jonka päätöstä ei ole vielä saatu:

Valtion erityisavustus yhteisöllisen opiskeluhoollon vahvistamiseen ja kehittämiseen esi- ja perusopetuksessa sekä lukioissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa vuosille 2024–2025 (OKM)

Aamu- ja iltapäivätoiminta

1. ja 2. vuosiluokan oppilaille tarkoitettu aamu- ja iltapäivätoiminta jatkuu lukuvuonna 2023–2024, koska vähintään 10 lasta on ilmoitettu mukaan toimintaan. Toiminnassa on talousarvion laadintahetkellä mukana 12 lasta ja ohjaajina toimivat koulunkäynninohjaajat. Sivistystoimi saa valti-onapua aamu- ja iltapäivätoimintaan. Aamu- ja iltapäivätoiminnasta peritään korvaus sen ajan mukaan, jonka lapsi on läsnä aamu- ja iltapäivätoiminnassa. Tavoitteena on jatkaa toimintaa seuraavanakin lukuvuonna eli syksyllä 2024, mikäli tarvetta on riittävästi ryhmän perustamista varten. Aamu- ja iltapäivätoiminnan kokonaismenojen arvioidaan olevan 63.182 euroa ja tulojen 5.000 euroa vuonna 2024.

Kerhotoiminta

Opetushallitus on myöntänyt Kihniön kunnalle kerhotoiminnan kehittämiseen ja järjestämiseen avustusta, jonka avulla tavoitteena on kerhojen jatkaminen myös lukuvuonna 2023–2024. Erilaisia kerhoja on tarjolla kaikenikäisille koululaisille. Kerhotoiminnan määrärahaksi on varattu 7.739 euroa, josta Opetushallituksen myöntämä avustus on arvioitu olevan 3.000 euroa.

Opetustoimen hankkeet

Talousarviovuonna ovat käynnissä seuraavat hankkeet

- Esi- ja perusopetuksen koronaviruksen (COVID-19) aiheuttaminen poikkeusolojen vaikutusten tasoittaminen 2022–2024 (1.1.2023 - 31.7.2024)
- Koulunuorisotyö Kihniön yhtenäiskoulussa (1.1.2023 - 31.12.2024) (AVI)

Sivistystoimen tukipalvelut

Hallinto

Sivistystoimen hallinnon tehtävänä on johtaa, ohjata ja koordinoida sivistysosaston toimintaa sekä koko kunnan yhteistoimintaa, jotta palveluja voidaan tuottaa tehokkaasti ja joustavasti.

Hyvinvointialueelta tulevien tehtävien hoitamiseksi sekä hallinnon vahvistamiseksi on kuntaan perustettu hyvinvointijohtajan virka. Hyvinvointijohtajan työnkuvaan kuuluu hyvinvointialueen rajapinnan tehtäviä pitäen sisällään hyvinvointikoordinaattorin ja ehkäisevän päihdetyön koordinaattorin tehtävät, sivistystoimen ylimmän viranhaltijan tehtävät sekä koko kunnan kulttuuritoiminnasta, hankkeista ja kunnan tiedottamisesta vastaamisen. Hyvinvointijohtaja toimii sivistys- ja hyvinvointilautakunnan sekä vanhus- ja vammaisneuvoston valmistelija, esittelijänä ja sihteerinä. Lisäksi hyvinvointijohtajan tehtäviin kuuluu lapsi- ja perheasiainjaoston sekä hyvinvointityöryhmän koollekutsujana, valmistelijana, esittelijänä ja sihteerinä toimiminen.

Hyvinvointijohtaja vastaa yksiköiden lähiesihenkilöiden ja vapaa-aikatoimen henkilöstöjohtamisesta. Kihniön yhtenäiskoulun rehtori vastaa yhtenäiskoulun toiminnasta sekä opettajien ja ohjaajien sekä sivistystoimen tukipalveluiden henkilöstöjohtamisesta. Kirjastonjohtaja vastaa kirjaston henkilöstöjohtamisesta sekä päiväkodinjohtaja päiväkodin henkilöstöjohtamisesta.

Sivistystoimen toimistosihteerinä toimii koulunkäynninohjaaja, jonka työaika sivistystoimen hallinnossa on 32 % kokonaistyöajasta. Toimistosihteerin palkkausmenot kirjataan hallinnon kohdasta. WILMA-vastaavan kokonaistyöajasta 46 % kirjataan hallinnon kuluihin.

Hallinnon kulut kirjataan tukipalveluihin, josta ne jaetaan eri kustannuspaikoille.

Määräraha sivistyslautakunnan kokouspalkkioita ja matkakorvauksia varten on sivistystoimen hallinnon kohdassa. Hallinnon kokonaismenojen arvioidaan olevan noin 176.074 euroa vuonna 2024.

Ruokapalvelut

Yhtenäiskoulun keittiöllä työskentelee emäntä ja yksi keittiöapulainen. Keittiössä tuotetaan ruoka päiväkotiin sekä esiopetuksen, perusopetuksen ja erityisopetuksen oppilaille sekä henkilökunnalle. Lisäksi aamuisin on tarjolla aamupala ja iltapäivisin välipala päiväkotiin sekä iltapäivätoiminnan oppilaille. Kouluterveyskyselyiden perusteella Kihniön yhtenäiskoulun keittiön tekemä ruokaa on huomattavasti keskivertoa parempaa. Keittiöhenkilökunnan palkat sekä muut määrärahat kirjataan tukipalveluihin, josta ne jaetaan eri kustannuspaikoille. Kokonaismenojen arvioidaan olevan 153.359 euroa vuonna 2024.

Siivouspalvelut

Sivistystoimessa työskentelee neljä siistijää, jotka vastaavat yhtenäiskoulun, käsityötilojen, iltapäivätoiminnan tilojen, päiväkodin, kirjaston, liikuntasalin ja kuntosalin siisteydestä. Siistijöiden palkat sekä muut määrärahat kirjataan tukipalveluihin, josta ne jaetaan eri kustannuspaikoille. Siivouspalvelut on mitoitettu uudelleen marraskuussa 2023. Talousarviovuotena aloitetaan siivouspalveluiden uudelleen organisointi yhdessä teknisen osaston kanssa. Kokonaismenojen arvioidaan olevan 160.494 euroa vuonna 2024.. Kunnan siivouspalvelut mitoitetaan syksyn 2023 aikana.

Sivistystoimen tukipalveluiden tilinpäätökset ja talousarviot.

	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot	N/A	435.596,62	461.550,55	477.100	489.927
Toimintamenot	N/A	- 435.596,62	- 461.550,55	-477.100	-489.927
Toimintakate	N/A	0	0	0	0

Kirjastopalvelut

Kihniön kunnankirjasto toteuttaa kaikessa toiminnassaan valtakunnallisia kirjastojen arvoja, joita ovat yhdenvartaisuus, vastuullisuus, yhteisöllisyys, rohkeus ja sananvapaus. Kirjasto tarjoaa asiakkaille monipuolisia ja ajanmukaisia palveluja ja kehittää henkilökunnan osaamista, jotta pystyy vastaamaan toimintaympäristön muutoksiin. Myös opastusta palvelujen käyttöön tarjotaan aktiivisesti. Yhteistyö eri suuntiin on aktiivista ja jatkuvaa. Kirjasto toimii omien tilojen lisäksi verkossa ja kirjasto-tilan ulkopuolella. Omatoimikirjastojärjestelmä mahdollistaa laajat aukioloajat. Asiakkaat kirjautuvat omatoimijalla kirjastoon kirjastokortillaan ja käyttävät palveluita omatoimisesti. Henkilöstön työaika vapautuu koulu- ja muuhun yhteistyöhön, tapahtumien järjestämiseen ja kokoelmien hoitoon.

Kirjasto innostaa lukemaan ja tukee kansalaisten jatkuvaa oppimista sekä vähentää eriarvoisuutta tarjoamalla kaikille palvelujaan tasapuolisesti. Ympäristön kannalta kirjasto toimii kestävästi ja tarjoaa kumppaneille mahdollisuutta käyttää tilojaan tiedon, palveluiden ja hyödykkeiden jakamispisteenä.

Kirjaston tehtävä on myös edistää demokratiaa ja aktiivista kansalaisuutta tarjoamalla tiloja ja sisältöjä erilaisiin tapahtumiin, keskusteluihin ja näyttelyihin. Matalan kynnyksen maksuttomat tapahtumat lisäävät asiakkaiden tasa-arvoisuutta.

Kihniön kirjasto pitää yllä jo vakiintunutta yhteistyötä koulujen kanssa ja edistää lasten ja nuorten lukuharrastusta mm. lukudiplomien ja kirjavinkkausten muodossa. Koulun ja varhaiskasvatuksen kanssa tehtiin yhteistyösopimus v. 2022. Satuhetkiä järjestetään kirjastossa ja varhaiskasvatuksen tiloissa ja kirjaston käytäntöjä tehdään tutuksi jo pienestä pitäen. Lapset ja nuoret opetetaan arvostamaan lukemista harrastuksena.

Kaikki kunnan koululaiset käyvät lukuvuoden aikana kirjastossa ohjatuilla kirjastotunneilla harjoittelemassa kirjaston ja verkkokirjaston käyttöä, tutustumassa aineistoon, opiskelemassa tiedonhallintataitoja tai kuuntelemassa vinkkausta hyvästä luettavasta. Myös aikuisväestölle järjestetään kirjaston ja verkkokirjaston käytön opastusta, annetaan digiopastusta sekä tarvittaessa perehdytetään omatoimikirjaston käyttöön.

Ikäihmiset otetaan huomioon hankkimalla isotekstisiä kirjoja, äänikirjoja ja kuvatalenteita. Ikäihmisten ja liikuntaesteisten kotipalvelua on tarjolla tarpeen mukaan. Markkinoidaan aktiivisesti Celia-kirjaston (lukemisesteet), monikielisen kirjaston ja kuulovammaisten kirjaston palveluita. Palveluyksiköihin ja ikäihmisten tapahtumiin viedään kirjaston aineistoa luettavaksi ja katseltavaksi. Kirjaston henkilökunta vieraillee näissä pitämässä luku- ja tarinatuokioita.

Vuoden 2023 lopussa nykyinen kirjastonjohtaja (20 %) jää eläkkeelle. Vuonna 2024 aloittaa uusi kirjastonjohtaja (100 %), jonka jälkeen kirjastossa työskentelee kokoaikainen kirjastonjohtaja ja osa-aikainen (50 %) kirjastovirkailija. Kirjaston tilojen kehittämiseksi on varattu 5.000 euroa kalustoa varten, jotta tiloista saadaan monipuolisemmat. Vuotena 2024 kirjastopalvelut osallistuvat aktiivisesti kulttuuritapahtumien järjestämiseen omien resurssiensa puitteissa, sekä hakevat avustuksia kulttuuritapahtumien järjestämiseen.

Kirjaston hankkeet

Talousarviovuonna on käynnissä seuraava hanke

- Peli- ja mediakasvatusta Kihniössä, joka on saanut jatkoaikaa vuodelle 2024.

Kirjaston tuloiksi vuodelle 2024 on arvioitu 3.600 euroa ja menoiksi 195.161 euroa.

Kirjastopalvelut.

	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot	3.799	6.000	3.600
Toimintamenot	-190.381	-203.814	-195.161
Toimintakate	-186.581	-197.814	-191.561

Vapaa-aikapalvelut

Liikunta- ja ulkoilupalvelut

Vapaa-aikaohjaaja vastaa kunnan nuoriso- ja urheilutyöstä. Hänen tavoitteenaan on järjestää monenlaisia liikuntamahdollisuuksia eri-ikäisille lapsille ja nuorille. Näitä ovat liikuntakerhot ympäri vuoden, kunnan uintivuorot syksystä kevääseen sekä liikuntaleirit kesällä. Vapaa-aikaohjaaja järjestää myös aikuisille kuntalaisille aktiivista liikunta- ja urheilutoimintaa. Tavoitteena on myös järjestää matkoja eri urheilulajien kilpailuihin ja peleihin liikunnallisen innostuksen lisäämiseksi. Edelleen tavoitteena on järjestää myös muuta toimintaa mahdollisuuksien ja toiveiden mukaan, jotta mahdollisimman moni kuntalaisista voisi osallistua järjestettyyn toimintaan.

Sivistyslautakunta jakaa vuonna 2024 liikuntajärjestöille avustuksia yhteensä 8.500 euroa.

Vapaa-aikapalvelut antavat myös yhdistyksille ja järjestöille edelleen alueet, tilat ja mahdollisuuksien mukaan välineitä liikuntaharrastusten järjestämistä varten. Uimakoulut kesällä 2024 tullaan järjestämään Kihniön Urheilijat yhteistyössä kunnan kanssa Jalasjärven uimahallissa.

Maastoliikuntareitistä tehdään entistä parempi ja monipuolisempi. Sopimukset on uusittu vuoden 2019 loppuun mennessä ja uusiin sopimuksiin neuvoteltu edellytykset parantaa reittiä entisestään. Reitille pitää lisätä pitkospuita tai muuta vastaavaa ratkaisua kosteimpiin kohtiin. Hankerahaa on saatu uuden Geopark maastoliikuntareitin perustamiseen. Reitti kulkisi Pyhäniemestä Aitonevalle ja Aitonevalta Käskyvuoreen. Reitti mukailee moottorikelkkareitin pohjaa, mutta sinne pitää myös lisätä pitkospuita pehmeimpiin kohtiin sekä saada muutamat luvat maanomistajilta niistä kohdista, jotka eivät mene kelkkareittiä pitkin. Reitille lisätään myös muutama taukopaikka ja laavu. Reitille on pääasiassa pitkospuut jo tehtynä, mutta työt jatkuvat tulevana keväänä/kesänä.

Koulun alueesta tehty suunnistuskartta on uusittu vuonna 2019 ja se on saanut hyvää palautetta. Myös Pyhäniemestä ja Käskyvuoresta on tehty uudet kartat, ja ne tuovat osaltaan parempia suunnistusmahdollisuuksia. Käskyvuoresta löytyy myös kiintorastit.

Vapaa-aikapalvelut järjestävät erilaisia tapahtumia yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Näihin kuuluu esimerkiksi haastepyöräilyt, kurafutiskisat ja muut vastaavat.

Kihniön urheilijat järjestävät sarjakisoja hiihdossa, katujuoksussa ja yleisurheilussa. Yhteistyössä järjestetään yleisurheilussa kunnan mestaruuskilpailut. Parkanon Kiekonnakkelijat järjestävät viikkokisoja Pyhäniemen frisbeegolfraadalla. Pyhäniemen radalla jouduttiin kesällä 2023 muutama väylä uusimaan vaaratilanteiden välttämiseksi.

Vanhan kuntosalin tiloihin (koulun vanha pommisuoja) tehtiin kamppailusali, joka on ollut käytössä kevästä 2023 asti.

Liikuntapaikkojen suunnittelussa ja sijoittamisessa on tarve arvioida ja suunnitella koulun aluetta kokonaisuutena ottaen huomioon myös liikenneturvallisuusnäkökohdat (ml. entinen Ojaniemen alue).

Uuteen liikuntapuistoon valmistui kevään aikana myös ulkokuntosali. Liikuntapuistosta puuttuu vielä opaskartta ja aita, joka rajaa puiston ja Ojaniemen alueen toisistaan.

Liikunta- ja ulkoilupalvelujen kokonaismenojen arvioidaan olevan 77.169 euroa vuonna 2024.

Kuntosalipalvelut

Kuntosalipalvelut on eriytetty omaksi kustannuspaikaksi. Kuntosalille on vuokrattu uudet ajanmukaiset ja esteettömät tilat vuoden 2022 aikana. Uusi kuntosali on saanut reilusti positiivista palautetta ja kävijämäärät ovat nousseet merkittävästi. Positiivisesta vastaanotosta kertoo myös reilusti aikaisempaa suuremmat tulot kävijämaksuista vuonna 2023. Nykyinen vuokrasopimus on voimassa loppuvuoteen 2023 saakka ja sitä jatketaan vuodelle 2024. Liikunta- ja vapaa-aikatoimi on teettänyt kävijäkyselyn syksyllä 2023, jonka perusteella kuntosalia kehitetään talousarviovuonna.

Kuntosalipalveluiden kokonaismenojen arvellaan olevan 52.280 euroa ja tulojen 15.000 euroa vuonna 2024.

Nuorisopalvelut

Vapaa-aikaohjaaja vastaa kunnan nuorisotyöstä. Hänen tavoitteenaan on järjestää monenlaista tekemistä ja mahdollisuuksia eri-ikäisille lapsille ja nuorille.

Sivistyslautakunta jakaa vuonna 2024 nuorisojärjestöille avustuksia yhteensä 11.500 euroa, joka sisältää 4H -yhdistykselle maksettavan palkkausavustuksen, jonka suuruuden päättää kunnanhallitus.

Talousarviovuotena perustetaan uskonnollisesti ja poliittisesti sitoutumaton nuorisotila, johon on haettu hanketta Nuorten kehittäminen (AVI). Toimintaa on tarkoitus järjestää yhdessä järjestöjen ja yhdistysten kanssa.

Koulun oppilaiden hyvinvoinnin tukemiseksi järjestetään Marras messut.

Nuorisopalvelujen kokonaismenojen arvioidaan olevan 57.701 euroa vuonna 2024.

Vapaa-aikatoimen hankkeet

Talousarviovuonna on käynnissä seuraavat hankkeet

- Geopark maastoliikuntareitti (20.5.2022 – 31.12.2024)
- Harrastamisen Suomen malli Kihniössä (1.8.2023 – 31.07.2024)
- Etsivä nuorisotyö Kihniön kunnassa (1.8.2023 – 31.7.2024)

Talousarviovuodelle on haettu hanketta, jonka päätöstä ei ole vielä saatu:

- Nuorten kehittäminen (AVI)

Vapaa-aikapalvelut

	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot	75.315	31.200	45.000
Toimintamenot	-221.646	-238.685	-224.518
Toimintakate	-146.331	-207.485	-179.518

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

1.1.2023 tapahtui kuntahistorian suurin muutos, kun sosiaali- ja terveystalvelujen ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyivät kunnilta hyvinvointialueille. Kunnan ja hyvinvointialueen välille syntyi merkittävä yhdyspinta, mikä edellyttää myös kunnan vastuulle jäävien ja lainsäädännössä annettujen uusien hyvinvoinnin edistämisen tehtävien tarkastelua ja organisointia.

Hyvinvointityön tavoitteena on vahvistaa kunnalle kuuluvaa terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä sekä kuntalaisten osallisuuden lisäämistä sekä hyvinvointialueen, kolmannen sektorin ja muiden sidosryhmien kanssa tehtävää verkostoyhteistyötä. Kuntiin jäävä yhdyspintojen sisältö on vielä kehityksessä ja tarkentuu vuoden 2024 aikana.

Hyvinvointijohtajan viran tehtäviin kuuluu johtaa hyvinvointityön kokonaisuutta ja yhteistyötä kunnan toimialoihin ja sidosryhmiin. Hyvinvointijohtaja toimii kunnan hyvinvointikoordinaattorina ja ehkäisevän päihdetyön koordinaattorina. Talousarviovuotena tulee tarkastella hyvinvointijohtajan tehtäviä kokonaisuutena.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen määrärahaksi on varattu 63.768 euroa. Kunnille maksetaan yleisen valtionosuuden yhteydessä HYTE-osuutta. Vuodelle 2024 arvio on 29.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot	0	0	0
Toimintamenot	-11.189	-73.000	-63.768
Toimintakate	-11.189	-73.000	-63.768

Muut sivistyspalvelut

Musiikkiopisto

Mahdollisuus musiikin opiskeluun kihniöläisille lapsille ja nuorille on Ylä-Satakunnan musiikkiopistossa, joka toimii koulutuskuntayhtymä Sastamalan koulutuskuntayhtymän alaisuudessa kolmen kunnan alueella (Ikaalinen, Parkano, Kihniö). Opetusta annetaan noin 45–50 kihniöläiselle ja arvioitujen kustannukset vuodelle 2024 ovat 25.000 euroa, mikä on ollut jo usean vuoden taso. Maksuosuuksien taso säilytetään korkeintaan 25.000 euron suuruisena vuodessa suunnitelmakauden ajan ja opiskelijamäärä mitoitetaan sen mukaiseksi.

Kansalaisopisto

Kansalaisopistona Sastamalan koulutuskuntayhtymän alaisuudessa toimii Petäjä – opisto. Se toimii tällä hetkellä 8 paikkakunnalla (Honkajoki, Jämijärvi, Kankaanpää, Karvia, Lavia, Merikarvia, Po-markku, Siikainen ja Hämeenkyrö).

Länsi-Pirkanmaan koulutuskuntayhtymä ja Sastamalan koulutuskuntayhtymä fuusioituivat 1.1.2014. Kansalaisopiston vuosikustannukset on arvioitu 28.000 euroksi.

Museopalvelut

Esinemuseo on ollut avoinna kesäaikana tiistaista lauantaihin. Kunta järjestää itse museon aukiolon. Museopalveluista maksetaan esinemuseon oppaan palkka ajalle 24.6.2024-28.7.2024.

Museopalvelujen määrärahaksi on varattu 4.075 euroa vuonna 2024.

Talousarviovuodelle on haettu hanketta, jonka päätöstä ei ole vielä saatu:

- Paikallismuseoiden hankeavustukset 2024 (MV)

Kulttuuripalvelut

Kulttuurisihteerin tehtäviä hoitaa hyvinvointijohtaja. Kulttuuritoimi järjestää erilaisia tapahtumia ja näyttelyitä määrärahojen puitteissa. Kihniön ev.lut. seurakunnan kanssa yhteistyönä järjestetään veteraani- ja itsenäisyyspäivän juhlat. Kulttuuritoimi osallistuu myös Art Festivo -viikon järjestelyihin, nuorten katufestareihin ja muihin kulttuuritapahtumien järjestelyihin, mikäli OKM myöntää hankeavustusta. Kirjastoimi osallistuu talousarviovuotena aktiivisemmin kulttuuritapahtumien toteuttamiseen omien resurssiensa puitteissa.

Vuonna 2024 jatketaan yhteistoimintaa Kihniö-seuran kanssa kesäajan oppaan palkkaamisesta Puumilan vanhan tuvan ja Hietasen kotiseutumuseon esittelyä varten. Kulttuuripalveluista maksetaan Puumilaan oppaan palkka ajalle 24.6.2024-28.7.2024.

Sivistyslautakunta jakaa vuonna 2024 kulttuuritoiminnalle avustuksia yhteensä 3.400 euroa.

Kulttuuripalvelujen määrärahaksi on varattu 18.677 euroa vuonna 2024.

Talousarviovuodelle on haettu hanketta, jonka päätöstä ei ole vielä saatu:

- Erityisavustukset kuntien kulttuuritoiminnan kehittämistehtäviin (OKM)
- Avustukset osallisuuden ja kulttuurihyvinvoinnin edistämiseen (Taike)
-

Muut sivistyspalvelut

	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot	9.051	1.500	0
Toimintamenot	-68.623	-77.315	-75.752
Toimintakate	-59.572	-75.815	-75.752

Sivistystoimen päävastuualue yhteensä

	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot	332.292,55	747.559,86	805.936,89	689.600	715.527
Toimintamenot	-2.852.374,64	-3.624.802,59	-3.879.805,44	-4.016.403	-4.051.215
Toimintakate	-2.520.082,09	-2.877.242,73	-3.073.868,55	-3.326.803	-3.335.688
Poistot	-35.839,19	-35.965,13	-21.046,89	-1.150	0
Tulos	-2.555.921,28	-2.913.208,04	-3.094.998,45	-3.327.953	-3.335.688

Laajan hyvinvointikertomuksen 2021-2024 painopisteeksi valittiin:

- Terveellisten elintapojen edistäminen
- Osallisuus ja vaikuttaminen
- Turvallinen elinympäristö

Tavoitteita voidaan arvioida myös sanallisesti osavuosisikatsauksessa ja tilinpäätöksessä.

Kihniön kuntastrategiassa 2022-2030 sivistyslautakunnan toiminnan osalta menestystekijöiksi valikoituvat erityisesti;

- Uudet innovaatiot opetuksen saralla
- Alueellisen yritys- ja erityisosaamisen tunnistaminen ja kehittäminen
- Kuntalaisten hyvinvoinnista huolehtiminen
- Ihmisen kokoinen Kihniö

Strategian menestystekijöistä ja toimenpiteistä lautakunnat johtavat tavoitteita omaan toimintaansa.

Kuntastrategiaan pohjautuvat tavoitteet sivistyslautakunnan tulosalueelle

- sivistystoimen laadukkaiden palvelujen turvaaminen
- sivistystoimen toiminnan sopeuttaminen taloudellisten tavoitteiden mukaisiksi
- sivistystoimen pätevän ja ammattitaitoisen henkilöstön työpaikkojen turvaaminen
- työhyvinvoinnin ylläpitäminen ja siihen panostaminen
- lapsiperheiden hyvinvoinnin tukeminen, hyvinvointia tukevien taitojen opettaminen
- uudet innovaatiot opetuksessa
- yritysryhmittymien laajentaminen, nuoren kotikuntaan jäämisen mahdollistaminen
- yrittäjyyskasvatuksen lisääminen
- runsaat harrastusmahdollisuudet
- kuntalaisten osallistaminen tapahtumiin, kulttuuriin ja taiteeseen

Sivistystoimen riskien arviointi

Sivistyslautakunnan alaisten toimintojen suurimpia riskejä ovat toimintojen haavoittuvuus, koska henkilöstöresurssit on vedetty hyvin tiukalle, ikääntyvä henkilökunta sekä hallinnon varahenkilöjärjestelmän puuttuminen tai toimimattomuus.

Talousarviossa kirjatut tavoitteet sivistyslautakunnan tulosalueella

Strateginen linjaus	Toiminnallinen tavoite	Toimenpiteet /mittari	Tavoitetaso	tilanne 30.6. ja 31.12.
Uudet innovaatiot opetuksen saralla.	Yläkoulun säilyttäminen Kihniön elinvoimalliseksi keskeinen asia. Tarvitaan uusia toimintatapoja, teknologiaa ja kuntien yhteistyötä yläkoulun säilyttämiseksi sekä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen turvaamiseksi Lapsiperheiden hyvinvointiin panostaminen siten, että kunnassa on laadukas varhaiskasvatus ja perusopetus	Mainostetaan koulua ja koulun toimintaa somessa Satutunteja järjestetään kirjastossa	Sosiaalisen median julkaisujen määrä ja näkyvyys lisääntyy Vähintään 4x/v	

	Valinnaisainetarjonnan monipuolistaminen	Lisätään yhteistyötä Parkanon kanssa Lisätään yhteistyötä yritysten ja yhdistysten kanssa	Toteutuminen / valinnaisten määrän lisääntyminen Toteutuminen	
	Koulun oppilaiden hyvinvoinnin tukeminen	Järjestetään Marras messut yhdessä nuorisotoimen kanssa		
Kuntataloudesta huolehtiminen	Tavoitteenamme on olla vetovoimainen työnantaja	Työsuhde-edut paranevat	Työsuhde-edut lisääntyvät	
Matkailuun panostaminen	Tavoitteenamme on matkailuinvestointien kasvattaminen ja matkailupalvelujen monipuolistaminen (paremmat palvelu myös lapsille ja nuorille)	Perustetaan nuorisotila, joka on myös matkailijoiden käytössä Järjestetään nuorille tapahtumia lomasesonkina Järjestetään katufestareita	Toteutuminen, tehdyt toimenpiteet Toteutuminen Toteutuminen	
	Kasvatamme kylän ja kyläraitin viihtyvyyttä asukkaiden ja yritysten yhteistyöllä; palvelemme sekä asukkaita että kunnan matkailuimagoa	Kannustetaan yrityksiä ja asukkaita laittamaan julkisivua siistiksi/viihtyisäksi ja sesongin teeman mukaisesti Hyödynnetään kylänraittia tapahtumien järjestämisessä OP-perhepuiston yhteisöllinen suunnittelu ja kunnostus Puututaan ilkeiltä	Toteutuminen Toteutuminen Toteutuminen / Asiantuntijoiden vierailut ja koulutukset	
Ihmisen kokoinen Kihniö	Me-hengen ylläpitäminen, osallisuus ja vaikuttaminen	Yhteistyöpalaverit sivistystoimen osastojen välillä Yhteistyöpalaverit järjestöjen kanssa Koulun oppilaan käyvät lukemassa päiväkodin lapsille Koulu toteuttaa teemajuhlan ja kutsuu päiväkodin vieraaksi Päiväkotikäy esiintymässä lähi-torilla ja Suutarinpihlajassa Koulun & päiväkodin yhteiset	Vähintään 4x/v Vähintään 2x/v Vähintään 4x/v Vähintään 1x/v Vähintään 3x/v	

		esitykset	Vähintään 2x/v	
		Uusien asukkaiden infoillat järjestetään	Vähintään 1x/v	
	Kihniössä kaikki tuntevat toisensa ja asiat hoituvat joustavasti	Edellisenä vuotena syntyneet lapset -tapahtuma Kirjastossa	Toteutuminen	
		Lisätään haastatteluja työntekijöistä ja asukkaista verkkosivuille ja sosiaaliseen mediaan	20 juttua / vuosi	
Kuntalaisten hyvinvoinnista huolehtiminen	Vahvistetaan positiivista yhteisöllisyyttä	Järjestetään vähintään kaksi alla olevista tapahtumista: <ul style="list-style-type: none"> • Torit • Markkinat • Konsertti • (ulko)elokuvatapahtuma • Perinnetapahtuma • Metsäretki Käskyvuoreen • Yö luonnossa 	Toteutuminen	
		Kohtaamispaikkoja lisätään	Toteutuminen	
	Ulotetaan ennaltaehkäisevä toiminta kaikille kuntalaisille. Se luovat edellytyksiä myös uusille palveluille	Liikuntaneuvojan palvelut säilytetyt	Toteutuminen	
		Yhteistyö Pirhan kanssa lisäntyy	Vähintään 2x/v	
		Kirjasto järjestää hyvinvointia tukevia tapahtumia	Vähintään 2 tapahtumaa vuodessa	
		Kulttuuritarjonta lisääntyy	Toteutuminen	
	Huolehdimme viihtyisästä ja turvallisesta elinympäristöstä, jossa kuntalaisilla on mahdollisuus harrastaa ja liikua, osallistua tapahtumiin sekä nauttia luonnosta, kulttuurista ja taiteesta	Liikuntapaikkoja käytetään monipuolisemmin	Vähintään 1x/v	
		Liikuntareiteille ohjattua toimintaa	Toteutuminen	
		Järjestetään vähintään yksi seuraavista: <ul style="list-style-type: none"> • Yökävely/-juoksutapahtuma 		

		<ul style="list-style-type: none"> • Ulkoilutapahtuma hiihtolomaviikolla • Luistinrata Sulkuelle 		
--	--	--	--	--

Tekninen lautakunta

Maankäytön suunnittelu

Tähän tehtäväalueeseen kuuluvat kaavoitus ja rakennusvalvonta.

Maankäytön suunnittelun kustannukset muodostuvat kaavoituksesta ja rakennusvalvonnasta. Rakennustarkastajan palvelut ostetaan Parkanon kaupungilta ja siihen on varattu 12 500,00 euroa. Palvelusopimuksen sisältöä tullaan tarkastelemaan talousarviovuotena, tavoitteena selkeyttää ja kohdentaa rakennustarkastajan resursseja ja saatavuutta paremmin asiakaspalvelun ja neuvonnan parantamiseksi.

Rakennus- ja toimenpidelupia on myönnetty 13.11.2023 mennessä 19 kpl (vuonna 2022 kokonaisuudessaan oli 34 kpl).

Maankäyttö- ja rakennuslaki uudistuu 1.1.2025 alkaen, minkä vuoksi talousarviovuotena tulee ajankohtaiseksi rakennusjärjestyksen, rakennusvalvonnan taksojen ja hallintosäännön päivitys. Rakennusvalvonnan taksojen korottamiselle on todettu muutenkin paineita, sillä rakennusvalvonnan sähköistyminen – mm. Lupapisteen käyttöönotto – on tuonut lisää kustannuksia. Seuraava vaihe digitalisaatiossa on lupa-arkiston skannaaminen ja liittäminen osaksi paikkatietojärjestelmää.

Kiinteistökartoitusprojektin jatkamista tarkastellaan olevien resurssien puitteissa. Hanke pyritään saattamaan loppuun joko ostopalveluna tai esim. alan työharjoittelusopimuksia hyödyntämällä. Hanke on tärkeä saada loppuun ennen uuden rakentamislain voimaantuloa.

Vuonna 2024 teollisuusalueen asemakaavan laadinta jatkuu Pyhäniementien eteläpuolella. Lisäksi kunnan omistamien rantatilojen kaavahankkeita edistetään. Tavoite on käynnistää ranta-asemakaavahanke Sulkuejärvellä tai Kankarinjärvellä. Pyhäniemen kehityssuunnitelman päivittämisen myötä mahdollisesti tarvittavat kaavamuutokset voidaan aloittaa tarpeen tullen pikaisesti.

Maankäytön suunnittelu

	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot	28.368	28.674	22.000	14.500
Toimintakulut	-99.395	-105.347	-100.019	-97.683
Toimintakate	-71.027	-76.673	-78.019	-83.183
Poistot	-2.482	-14.798	-20.080	-7.944
Tilikauden tulos	-73.509	-91.471	-98.099	-91.127

Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojelun toimialueeseen kuuluu mm. maa-ainesten oton valvonta ja luvitus sekä ympäristöluvat. Ympäristötarkastajan palvelut ostetaan Parkanon kaupungilta ja siihen on varattu 12 000,00 euroa. Palvelusopimuksen sisältöä tullaan tarkastelemaan talousarviovuotena, tavoitteena kohdistaa resurssit mahdollisimman hyvin vastaamaan tarvetta.

Ympäristösuojelumääräysten päivitysten myötä panostetaan asiakaspalveluun ja ympäristöasioiden neuvontaan matalalla kynnyksellä.

Valvontatoimia toteutetaan valvontaohjelmien mukaisesti. Vesistöjen tilan tarkkailua ja kunnostuksia jatketaan mm. Sulkuejärvellä.

Yhteistyössä Kihniön Vesi ja Lämpö Oy:n kanssa läpikäydään ja päivitetään vesihuollon toimintasuoritteita, tavoitteena edistää erityisesti jätevesiverkoston laajentamista pohjavesi- ja ranta-alueille.

Ympäristönsuojelu

	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot	1.200	995	2.000	1.000
Toimintakulut	-23.059	-26.442	-25.939	-25.569
Toimintakate	-21.859	-25.447	-23.939	-24.569
Poistot	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-21.859	-25.447	-23.939	-24.569

Liikenneväylät ja yleiset alueet

Tähän tehtäväalueeseen kuuluvat kadut- ja yleiset alueet, tievalaistus, yksityistiet, ulkoliikuntapaikat, puistot ja viheralueet sekä hulevesi.

Katujen ja yleisten alueiden kunnossapitoon on varattu n. 65 200 euroa, ulkoliikuntapaikkojen hoitoon 76 400 euroa sekä puistojen ja viheralueiden hoitoon 67 200 euroa. Tievalaistuksen osuus on 43 000 euroa. Alueiden kunnossapidolla pyritään toteuttamaan viihtyisää ja turvallista elinympäristöä, joka edistää asukkaiden hyvinvointia.

Kaavateiden hoidossa on korjausvelkaa, joka on tiedostettu. Valitettavasti tiukassa taloustilanteessa perusparannuksia ei talousarviovuonna voida toteuttaa, mutta nykyistä tasoa ylläpidetään ja huonokuntoisimpia osuuksia kunnostetaan paikallisesti.

Ulkoliikuntapaikkojen kuntoa ylläpidetään ja uusitaan v. 2023 laadittujen kunnossapito-ohjelmien mukaisesti. Tarkastuksissa havaitut puutteet korjataan kuntoluokituksen prioriteetin mukaan.

Viheralueiden hoito on ollut ulkoistettuna Kihniön 4H-yhdistykselle ja tätä jatkettaneen myös kaudella 2024. Sopimus on voimassa kauden 2023 loppuun ja uudet sopimusneuvottelut palvelun sisältöineen ja hintoineen käydään kevättalven 2024 aikana.

Kirkonkylän asemakaavaan mukaisten puistoalueiden yleisilmettä ja käytettävyyttä pyritään edistämään, vaikkei kaavan mukaisia varsinaisia uusia puistoja perustetakaan. Huomiota kiinnitetään mm. maaston pinnan muotoiluun sekä kantojen ja hakkuujätteen poistoon. Raivauksia suoritetaan erityisesti teiden varsilla ja risteysalueilla sekä keskustaajaman ranta-alueilla. Vieraslajien poistamista edistetään sitä mukaa, kun niitä tavataan. Keskustaajaman ja liikuntapaikkojen viereisten alueiden ilmettä parannetaan maisema- ja perhosniittyjä perustamalla, mikä edistää myös luonnon moninaisuutta.

Tievalaistusverkoston laajuutta ja laatua tarkastellaan sekä tehdään uusimis- ja kunnossapitotoimenpiteitä mm. valaisimien uusimisia energiaa säästäviin LED-valaisimiin. Selvitetään myös vaihtoehtoisia toteutusmuotoja, mm. leasinghankintaa, jolloin energiansäästöllä on mahdollista rahoittaa verkoston kunnostamistoimenpiteitä.

Vuonna 2024 yksityistieavustuksiin varattu määräraha on samalla tasolla kuin edellisinä vuosina, ollen 40 000 euroa. Yksityistieavustusta voivat hakea järjestäytyneet tiekunnat ja sitä voi hakea

vuosittain tekniseltä lautakunnalta edellisten vuosien tapaan. Yksityisteiden investointeihin ei talousarviossa ole varattu määrärahaa.

Huleveden kustannuksiin on varattu 65 300 euroa. Kustannus on budjetoitu viime vuosien kustannusten mukaisesti. Kihniön taajaman alueella ei ole erikseen rakennettua hulevesiverkostoa, vaan hulevesien hallinta tapahtuu pääasiassa ojituksella. Lisäksi suuresta osasta kiinteistöjä hulevedet on ohjattu jätevesiverkostoon, mikä lisää käsiteltävän jäteveden määrää sade- ja sulamisvesien aikana moninkertaisesti. Hulevesien hallinnan parannustoimenpiteitä edistetään talousarviovuonna. Kartoituksessa ja suunnittelussa pyritään hyödyntämään mm. Elyn myöntämiä hankeavustuksia.

Liikenneväylät ja yleiset alueet

	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot	2.440	5.581	101.229	3.000
Toimintakulut	-323.446	-392.376	-385.423	-375.886
Toimintakate	-321.006	-386.795	-284.194	-372.886
Poistot	-17.165	-16.644	-36.342	-63.009
Tilikauden tulos	-338.171	-403.439	-320.536	-435.895

Kiinteistöt

Suunnitelmavuodelle ei ole talousarvion laadinnan aikana tiedossa metsänhoitotoimenpiteitä.

Kihniön kunnan metsienhoitosuunnitelman päivitys on tilattu ja se valmistuu vuoden 2023 aikana. Mikäli metsänhoitosuunnitelman mukaisia toimenpiteitä on suositeltavaa tehdä jo talousarviovuoden aikana, käsitellään ne toimintavuoden aikana erikseen.

Kiinteistöt

	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot	4.021			
Toimintakulut	-23.866	-25.585	-22.895	-18.392
Toimintakate	-19.846	-25.585	-22.895	-18.392
Poistot	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-19.846	-25.585	-22.895	-18.392

Kiinteistöjen hoito ja vuokraus

Tehtäväalueelle kuuluvat kunnan kiinteistöt

Kiinteistöjen hoito- ja vuokraus kohta sisältää kiinteistön hoidon, kunnan toiminnallisten tilojen ja asuinhuoneistojen vuokrauksen. Kiinteistöjen hoitomenoiksi on arvioitu noin 1 112 600 euroa, josta alueiden ja rakennusten kunnossapidon osuus on 220 600 euroa ja LVS-kustannuksiksi on arvioitu 461 500 euroa.

Vuokratuotoiksi on arvioitu 976 800 euroa: 454 500 euroa (asunnot) ja 522 300 euroa (sote- ja muut kiinteistöt). Lisäksi sisäisiä vuokratuloja on arvioitu tulevan 420 500 euroa. Vuokra-asuntotilanne 31.10.2023 asuntoja tyhjillään 23 kpl eli asuttavissa olevien asuntojen käyttöaste oli 78 prosenttia.

Kihniön kunnan kiinteistö- ja toimitilastrategian päivitystyötä on tehty vuonna 2023, tavoitteena viisi-vuotinen suunnitelma aikataulutettuine toimenpiteineen. Kiinteistöjen salkutus on kolmiportainen:

- I säilytettävät, tasoa ylläpidetään/parannetaan
- II kehitettävät, valmistellaan myyntiä, käyttötarkoituksen muutosta tai peruskorjausta varten
- III luovutettava, ei olennainen kunnan toiminnalle, voidaan myydä tai purkaa
- S lisämerkintä, jos kiinteistöllä on suojelumerkintä
- HVA lisämerkintä, jos kiinteistössä on hyvinvointialueen lakisääteisiä tehtäviä (sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palveluita)

Hyvinvointialueelle vuokrattujen kiinteistöjen määräaikaiset vuokrasopimukset päättyvät 31.12.2025. Hyvinvointialueen palveluverkostoa tiivistettäessä reuna-alueiden sotekiinteistöjen käyttöasteeseen on todennäköisesti tulossa merkittäviä vähennyksiä. Erityisesti terveyskeskuksen jatkokäytöstä ollaan huolissaan. Monipuolisten lähipalvelujen tarve on ilmeinen, mutta valitettavasti näyttää, että tiloja on jäämässä tyhjiilleen tai vähäiselle käytölle. Sote-kiinteistöissä erityisesti tiloihin kohdistuva käyttö ja sille asetetut vaatimukset määräävät, soveltuuko tietyn tyyppinen tila tiettyyn toimintaan ja mitä muutoksia se vaatii. Rakennushankkeiden tarveselvitys etenee tavallisemmin siten, että todennetun tilantarpeen perusteella arvioidaan millä vaihtoehtoisilla tavoilla ja millä kustannuksilla tila voidaan tuottaa. Terveyskeskuksen osalta tarveselvitys etenee käänteisesti: Tulisi arvioida mihin toimintaa olevat tilat soveltuu, mitä muutoksia tarvitaan ja mitä ne maksavat. Tekninen toimi on todennut tämän haasteen, jossa se ei voi yksin ratkaista terveyskeskuksen mahdollisesti tyhjiilleen jäävien tilojen ongelmaa. Tulevien hankkeiden tueksi voidaan laatia teknisiä selvityksiä (mm. kunto- tutkimuksia), jotka osaltaan edesauttavat mahdollisten tulevien jatkokehityshankkeiden toteuttavuuden arviointia ja sujuvaa etenemistä. Tyhjien tilojen ongelman ratkaisuun ja varautumiseen tarvitaan kuitenkin näkemystä ja innovointia yli hallintokuntarajojen.

Vuokra-asuntojen kohdalla käyttöastetta pyritään parantamaan tiivistämällä asumista huonokuntoisimmista asuinrakennuksista luopumalla, asuntojen remontoineilla (tavoite n. 3 % asunnoista/vuosi), energiaratkaisuja päivittämällä (mm. ilmalämpöpumppujen asennus sähkölämmitteisiin asuntoihin) sekä pihojen viihtyvyyssremontteja tekemällä.

Kiinteistöjen hoito ja vuokraus

	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot	1.060.035	1.238.477	1.389.048	1.426.586
Toimintakulut	-866.238	-1.047.729	-1.045.487	-1.112.644
Toimintakate	193.797	190.748	343.561	313.942
Poistot	-321.175	-314.071	-336.556	-328.345
Tilikauden tulos	-127.378	-123.323	7.005	-14.403

Tekniset palvelut, tukipalvelut

Teknisiin palveluihin kuuluvat teknisen toimen hallinto, konekeskus ja laitospalvelut.

Konekeskus käsittää kunnan teknisen puolen koneiden mm. traktorin, ruohonleikkurin ja latukoneen käyttö- ja kunnossapitomenot. Konekeskuksen vuosikustannukset arvioidaan olevan 20 800,00 euroa.

Laitospalveluilla tuotetaan mm. kiinteistöjen hoito ja huolto, jotka sisältyvät sisäisiin ja ulkoisiin vuokriin. Lisäksi laitospalveluita on myyty kunnan omistamille asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöille (3 kpl), Kihniön Vesi ja Lämpö Oy:lle sekä Vanhustentaloyhdistykselle. Laitospalveluiden vuosikustannukset arvioidaan olevan 152 100 euroa.

Teknisen sektorin palvelutuotannon organisointi ja toimintamalliselvitys valmistuu vuoden 2023 aikana. Tavoitteena on toiminnan selkeyttäminen ja kehittäminen sekä palveluntuotanto valitulla tarkoituksenmukaisimmalla ja tehokkaimmalla tavalla. Selvitystyön ollessa käynnissä teknisissä palveluissa ei ole aloitettu rekrytointeja ja eläköitymisten tapahtuessa ylimenovaiheen palvelut on tuotettu olevalla henkilöstöllä täydennettynä ostopalveluin. Laitosmiespalveluissa toimii kaksi vakituista laitost miestä.

Hallinnon kustannuspaikalle kuuluvat tekninen johtaja, toimistoinsinööri sekä lautakunnan menot. Teknisen hallinnon tehtävänä on johtaa ja koordinoita teknisen osaston toimintaa ja koko kunnan yhteistoimintaa. Myös teknisen hallinnon vastuualueelle kuuluvien tehtäviä, niiden kokonaisuuksia ja tehokkuutta tarkastellaan selvitystyössä. Pienessä kunnassa on mahdollisuus matalan hierarkian organisaatioon, mutta mikä vaatii myös tasokkaat toimintatavat. Kehitystyö jatkuu edelleen talousarviovuoden aikana ja toimintamuutosten tapahtuessa askel kerrallaan. Teknisen hallinnon vuosikustannukset ovat 191 500 euroa.

Hallinnon kustannukset jaetaan sisäisenä eränä teknisen lautakunnan muille kustannuspaikoille. Laitosmiespalvelut ja konekeskuksen menot jaetaan sisäisenä eränä hallinnon omille kustannuspaikolle ja sekä muille hallintokunnille.

Tekniset tukipalvelut

	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot	310.317	344.230	361.166	364.457
Toimintakulut	-302.637	-340.350	-371.166	-364.457
Toimintakate	7.680	3.880	-10.000	0
Poistot	-7.680	-3.880	0	0
Tilikauden tulos	0	0	-10.000	0

Tekninen lautakunta

	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot	1.406.380	1.617.957	1.875.443	1.809.543
Toimintakulut	-1.797.194	-2.100.731	-1.950.929	-1.994.631
Toimintakate	-390.814	-482.774	-75.486	-185.088
Poistot	-348.502	-349.393	-392.978	-399.298
Tilikauden tulos	-739.316	-832.167	-468.464	-584.386

Laajan hyvinvointikertomuksen 2021-2024 painopisteeksi valittiin:

- Terveellisten elintapojen edistäminen
- Osallisuus ja vaikuttaminen
- Turvallinen elinympäristö
-

Tavoitteita voidaan arvioida myös sanallisesti osavuosisikatsauksessa ja tilinpäätöksessä.

Kihniön kuntastrategiassa 2022-2030 teknisen lautakunnan toiminnan osalta menestystekijöiksi valikoituvat erityisesti;

- Omistajapolitiikka
- Alueellisen yritys- ja erityisosaamisen tunnistaminen ja kehittäminen
- Matkailuun panostaminen
- Kuntalaisten hyvinvoinnista huolehtiminen

- Monipaikkaisuuden edistäminen
- Energiainvestoinneista elinvoimaa
- Ihmisen kokoinen Kihniö

Strategian menestystekijöistä ja toimenpiteistä lautakunnat johtavat tavoitteita omaan toimintaansa.

Kuntastrategiaan pohjautuvat tavoitteet teknisen lautakunnan tulosalueelle

Strateginen linjaus	Toiminnallinen tavoite	Toimenpiteet/mittarit	Tavoitetaso	Tilanne 30.6. ja 31.12.
Omistajapolitiikka	Kiinteistö- ja toimitilastrategia 2024–2028 toimenpideohjelman mukaisia toimia toteutetaan 1–2 kpl/vuosi kiinteistökannan määrän vähentämiseksi ja laadun parantamiseksi	Kunnan kiinteistöjen kokonaismäärä	Kokonaismäärä -1 kpl/toimintavuosi	
Alueellisen yrityksen- ja erityisosaamisen tunnistaminen ja kehittäminen	Kunnan tekninen toimi aktiivisesti tarjoaa työharjoittelupaikkoja mm. kehitys- ja projekteissa	Työharjoittelusopimus 1 kpl	1 kpl työharjoittelusopimuksia / toimintavuosi	
Matkailuun panostaminen	Kasvatamme kylän ja kylänraitin viihtyisyyttä asukkaiden ja yritysten yhteistyöllä; palvelee sekä asukkaita että kunnan matkailuimagoa	Istutusten ja viheralueiden lisäys/muutos helppohoitteemmaksi, luonnonmuikaisemmaksi ja lajikirjotetaan monipuolisemmaksi	Viheralueiden määrä 1 kpl	1 kpl toteutettua viheralueita/toimintavuosi
	Kylänraitin rantanäkymän kunnostaminen	Rantojen raivaus 1 kpl	Sulkuejärven rantojen raivaus 1 kerta/toimintavuosi	
Matkailuun panostaminen	Geoparkin hyödyntäminen ympärivuotisesti reitistöjen kunnossapito huomioiden.	Selvitystyön valmistuminen	Selvitys valmistunut yhteistyössä	
	Selvitys Geopark Käskyvuori opasteiden hankinnasta valtateiden varsille	Suunnitelman valmistuminen	Suunnitelmien valmistuminen	
		Lupien hakeminen	Lupien hakeminen	

		nen		
<p>Kuntalaisten hyvinvoinnista huolehtiminen:</p> <p>Huolehdimme viihtyisästä ja turvallisesta elinympäristöstä, jossa kuntalaisilla on mahdollisuus harrastaa ja liikkua, osallistua tapahtumiin sekä nauttia luonnosta, kulttuurista ja taiteesta</p> <p>Edistämme yhteisöllisyyttä ja osallisuutta luomalla uusia matalan kynnyksen tilaisuuksia, joissa vahvistetaan vuorovaikutusta kuntalaisten kesken ja kannustetaan vaikuttamaan</p>	<p>Leikki- ja liikunta- paikkojen ulkopuolisen suorittamat tarkastukset, inventoinnit ja kunnossapitosuunnitelmien laadinta</p> <p>Kulttuurihistorian ja rakennusperinteen vaalimiseksi järjestettävä tapahtuma</p> <p>Hankinnoissa selvitämme hankinnan tai sen osan toteuttamista talkoilla tai paikallisten yhdistysten toteuttamana</p>	<p>Tarkastettujen leikki- ja liikunta- paikkojen tarkastusten lukumäärä X kpl</p> <p>Tapahtumien lukumäärä 1 kpl</p> <p>Hankintojen lukumäärä 1 kpl</p>	<p>Kaikki leikkipuistot tarkastettu</p> <p>Yksi tapahtuma/toimintavuosi</p> <p>1 hankinta/toimintavuosi</p>	
<p>Monipaikkaisuuden edistäminen</p> <p>Kihniössä on paljon kausiasukkaita ja monipaikkaisuus on mahdollisuus Kihniölle</p> <p>Kunta tekee aktiivista yhteistyötä nykyisten ja mahdollisten kausiasukkaiden kanssa, jotta yhä useampi viipyisi pidempään Kihniössä tai muuttaisi vakitui-</p>	<p>Edistetään toimenpiteitä vakituisten asukkaiden saamiseksi kuntaan:</p> <p>Kootaan infopaketti vapaa-ajan kiinteistön muuttamisesta vakituiseksi asunnoksi</p> <p>Järjestetään info asiasta laajemmän yleisötilai-</p>	<p>Esite (printti ja verkkojulkaisu) valmistuminen</p> <p>Infotilaisuuden 1 kpl toteutuminen</p>	<p>Esite</p> <p>1 Infotilaisuus</p>	

sesti kuntaan	suuden yhteydes- sä			
Monipaik- kaisuuden edis- täminen				
Vapaa-ajan tont- tien kartoittami- nen ja markki- nointi	Rantaosayleis- kaavojen laadinta kunnan rantaan rajoituvilla ranta- kiinteistöillä (mm. Sulkuejärvi ja Kankarinjärvi)	Kaavahankkeiden lukumäärä 1 kpl	1 kpl käynnissä olevia kaavahankkeita	

Tuloslaskelma

Verotulot

Verotulojen kasvun arvioinnissa on käytetty Suomen Kuntaliiton ennusteita. Kunnan tuloveroprosentti on ollut vuodesta 2015 alkaen 21,50 %. Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämistä vastuu ja siten niiden kustannukset siirrettiin 2023 kunnilta hyvinvointialueille. Tämän takia kuntien tuloja siirrettiin valtiolle, joka rahoittaa hyvinvointialueiden toimintaa.

Vuodelle 2023 tuloveroprosentti laskettiin vähentämällä 12,64 prosenttiyksikköä vuoden 2022 veroprosentista. Kunnan veroprosentiksi tuli 8,86 %. Verottajan ohjeen mukaan vuodelle 2024 veroprosentti tulee ilmoittaa yhden kymmenyksen tarkkuudella. Kihniön kunnan tuloveroprosentiksi tuli näin ollen 8,90 valtuuston päätöksellä.

Kiinteistöveroprosentteja korotettiin vuodelle 2018 Pirkanmaan keskitasoon pyöristettynä. Yleishöydyllisten yhteisöjen veroprosentti poistettiin vuodelle 2022.

Petteri Orpon hallituksen ohjelman mukaan yleisen maapohjan kiinteistöveron alaraja korotetaan 0,93 prosentista 1,30 prosenttiin vuodesta 2024 alkaen. Esiitetty toimenpide edellyttää maapohjan veroprosentin eriyttämistä yleisestä kiinteistöveroprosentista. Maapohjan veroprosentti päätettiin ehdollisena 1,30 %, koska lain käsittely on kesken talousarvion laadintahetkellä. Muutoksen vaikutus on noin 18.000 €.

Verolaji	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025
Kunnallisvero 21,50 (8,86)	4.861.236	5.000.494	2.383.000	2.446.000	2.467.000
Kiinteistövero	544.880	558.006	546.000	590.000	591.000
-yleinen 1,10 %					
- maapohjan 1,30 %					
-vakituiset asuinrakennukset					

0,55 %					
-muut asuinrakennukset 1,04 %					
-yleishyödylliset yhteisöt 0 %					
Osuus yhteisöverosta	1.151.696	1.153.824	760.000	650.000	711.000
Voimalaitokset 2,85 %					
Yhteensä	6.557.813	6.712.318	3.689.000	3.686.000	3.798.000

Kuntaliitolta saadun verotuloennusteen mukaan verotuloja kertyy Kihniössä ko. ennusteen mukaan 2023 vuonna noin 3.686.000 €.

Kesäkuusta alkanut yhteisöveron verovuoden 2023 ennakkoverojen heikko kehitys on jatkunut syyskuun loppuun asti. Loppuvuoden kehitys ei näillä näkymin näytä merkittäviä piristymisen merkkejä. Kuluvan vuoden maksuunpano- ja tilitysennustetta elokuusta alkaen on laskettu hieman lisää.

Työttömyysvakuutus- ja päivärahamaksujen alentaminen nostaa myös yhteisöveron tuottoa, arviolta vajaalla 30 miljoonalla eurolla per vuosi. Kuntien yhteisöveron ensi vuoden kertymäarvio on hieman elokuun veroennustekehikon arviota parempi, mutta kuitenkin noin 70 miljoonaa pienempi verrattuna syksyn Kuntatalousohjelman arvioon. Vuosille 2025–2027 erot elokuun veroennustekehikkoon ja syksyn Kuntatalousohjelman arvioon ovat pienemmät.

Kiinteistöveroennusteessa huomioitiin hallitusohjelmassa esitetty maapohjan eriytetty kiinteistöveroprosentti, jonka alarajaksi on esitetty 1,30 %. Ehdotettu muutos nostaa kiinteistöveron maksettavaa ja tilitettävää veroa ensi vuodesta alkaen noin 100 miljoonalla eurolla per vuosi.

Kunnallisveroennuste

Hallituksen esittämät veroperustemuutokset alentavat kunnallisveron tuottoa vajaalla 40 miljoonalla eurolla vuonna 2024. Tästä vajaa 30 miljoonaa euroa johtuu hallitusohjelman mukaisista ansiotaindeksin tarkistuksista. Lisäksi ennusteeseen tehtiin muutamia verovaikutuksiltaan pieniä muutoksia veroperusteisiin, muun muassa matkakuluvähennykseen sekä työtulovähennykseen. Kaikki arvioidut verotulomenetykset huomioidaan nettomääräisesti valtionosuusmaksatusten yhteydessä.

Ansiotulojen arvioitu kehitys on heikentynyt elokuun 2023 veroennustekehikosta. Palkkasumman kehitys 2022–2023 pienenee noin 0,5 prosenttiyksiköllä heikompien työllisyysnäkymien sekä Tulorekisteristä saatujen palkkatulotietojen seurauksena. Myös ensi vuoden palkkasumman kehitystä alennettiin elokuun arviosta. Petteri Orpon hallitus on esittänyt mittavia leikkauksia sosiaaliturvatuksiin. Näin ollen työttömyysturvaetuuudet pienenevät selvästi, ensi vuonna lähemmäs 17 prosenttia. Edellä esitetyt arviot pienentävät kunnallisveron tuottoa yhteensä noin 120 miljoonalla eurolla ensi vuonna.

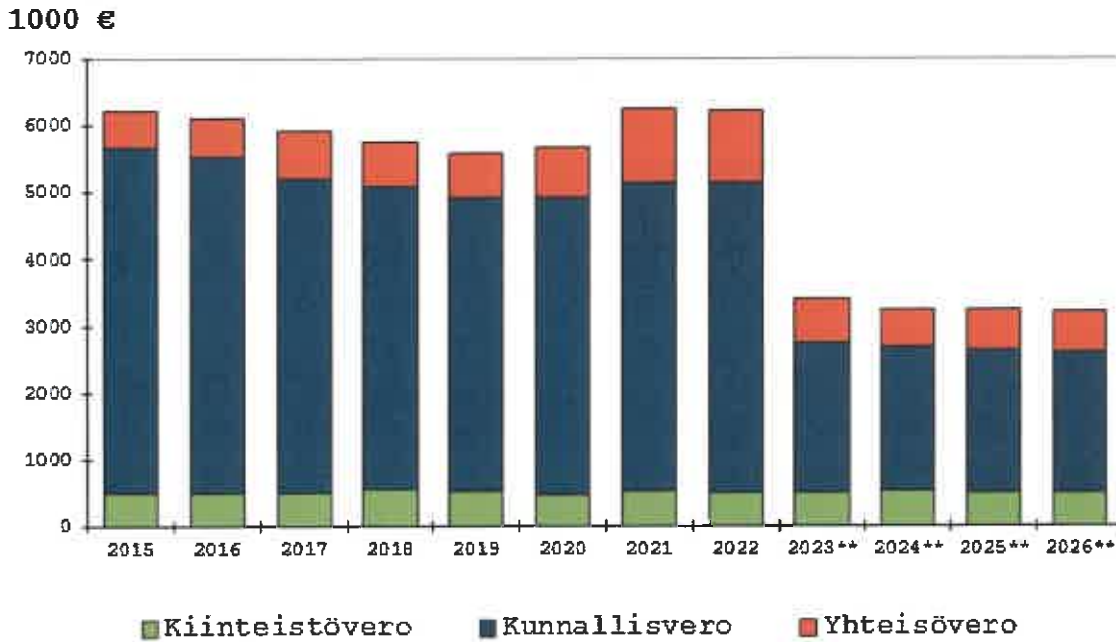
Ensi vuodesta alkaen on esitetty selvästi alennettuja työttömyysvakuutus- ja päivärahamaksuja. Kyseiset maksut ovat vähennyskelpoisia ja parantavat näin ollen kunnallisveron tuottoa yhteensä noin 80 miljoonalla eurolla. Näin ollen ensi vuoden arvioitu maksettava kunnallisvero pienenee vain noin 40 miljoonalla eurolla verrattuna elokuun 2024 arvioon. Verovuosille 2025–2027 arvioitu maksettava kunnallisvero pienenee noin 100 miljoonalla euroa/verovuosi verrattuna elokuun veroennustekehikon arvioon, lähinnä heikentyneen ansiotulokehityksen takia.

Yllä mainittujen veropohjan muutosten seurauksena kunnallisveron arvioidut tilitykset pienenevät vain noin 10 miljoonalla eurolla kuluvana vuonna ja 20 miljoonalla eurolla ensi vuonna, verrattuna elokuun veroennustekehikon arvioon. Vuosina 2025–2027 kunnallisveron tilitykset pienenevät keskimäärin noin 80 miljoonaa per vuosi verrattuna elokuun 2023 arvioon.

Kihniön kunnalle verotuloja ennustetaan kertyvän 3.754.000 € vuonna 2025 ja 3.798.000 € vuonna 2026.

(Lähde: Kuntaliitto, veroennuste)

Kunnan arvioitu reaalin verotulo 2015–2026

Valtionosuudet vuonna 2024

Valtionosuuksiksi vuodelle 2024 on arvioitu 1.105.807 euroa. Kuluvan vuoden valtionosuudet tulevat toteutumaan ennakoidusti.

TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025
7.643.579	7.134.829	7.258.606	1.242.239	1.105.807	1.106.000

Valtionosuus koostuu kahdesta osasta, valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö. Kunnalle tuleva hyteosuus 29.724 € tulee yleisen valtionosuuden osana.

Valtiovarainministeriö päivitti sote-uudistuksen siirtolaskelmat syksyllä 2023. Laskelma ennakoi kuntien valtionosuuksien vähenevän yli 250 miljoonaa euroa eli keskimäärin 48 euroa asukasta kohden vuonna 2024 kuluvaan vuoteen verrattuna. Sote-uudistuksen tasauserien muutokset selittävät valtaosan valtionosuuden pienenemisestä. Koko maan tasolla kuntien tilinpäätöksissä oli lähes 700 miljoonaa enemmän hyvinvointialueille siirtyviä menoja talousarvioihin verrattuna.

Kuntien verotulot kehittyivät positiivisesti vuonna 2022. Sote-uudistuksen takia kuntien veroprosentteja leikattiin 12,64 prosenttiyksiköllä vuonna 2023. Verotulojen kasvu ei riitä kattamaan sote-

menojen kasvua. Puuttuvat eurot otetaan kuntien valtionosuudesta asukaskohtaisesti yhtä suurella noin 40 euron asukaskohtaisella leikkauksella, jonka lisäksi vuoden 2023 valtionosuuksia oikaistaan takautuvasti noin 20 eurolla asukasta kohden vuosina 2024 ja 2025. Tämä valtionosuusleikkaus koskee kaikkia kuntia.

Kesän aikana Suomen taloudessa tapahtui käänne heikompaan. Erityisesti muutos näkyy teollisuudessa ja rakennusalalla, mutta myös usean suuryrityksen tuotto-odotukset ovat selvästi alkuvuotta pienempiä. Tämä muutos on otettu huomioon myös veroennustekehikossa.

Valtiovarainministeriö ilmoitti marraskuussa 2023 valtionosuuksien lisäleikkauksesta vuodelle 2024. Vuoden 2022 verotus valmistui lokakuun lopussa. Lopullisten verotulotietojen perusteella laskettu valtionosuuden vähennystarve poikkeaa aiemmin arvioidusta tasosta. Vuoden 2024 varsinaisessa talousarviossa pysyväksi valtionosuuden vähennykseksi arvioitiin 224 milj. ja vuotta 2023 koskeva osuus 112 milj. euroa. Verotuksen valmistuminen muuttaa edelleen vuoden 2024 valtionosuuksia siten, että pysyvä vähennys kuntien valtionosuuksiin kasvaa yhteensä 501 milj. euroon. Vuotta 2023 koskeva määräaikainen osuus vuodelle 2024 kasvaa yhteensä 250 milj. euroon.

Hallituspuolueet ovat sopineet kuitenkin kohtuullistavansa vuoden 2022 valmistuneen verotuksen ennakoimattoman suuria vaikutuksia kuntien valtionosuuksiin. Sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastuspalveluiden uudistuksen aiheuttamaa kuntien peruspalvelujen valtionosuuden lisävähennystä ei tehdä vuonna 2024, vaan vähennys jaksotetaan vuosille 2025–2027."

Lisäleikkauksen on ennakkotiedon mukaan noin 80 e x asukas. Kihniön osalta sen vaikutus olisi noin -146.000 €. Tätä ei ole huomioitu suunnitteluvuosien arviossa. Ennusteessa on käytetty loka-kuun 2023 arviota.

(lähde: Kuntaliitto, VM)

Rahoitustuotot ja kulut

Rahoitustuottoja (arvio 32.000 euroa) ovat lähinnä kuntayhtymien kunnan peruspääomaosuuksille maksamia korkoja, osinkotuloja ja korkotuloja antolainainoista. Korkokuluja kunnan omista lainoista on arvioitu noin 178.800 euroa (78.500 e /2023) talousarviovuodelle. Nousua noin 100.000 yleisestä korkotilanteesta johtuen.

Käyttöomaisuuden poistot

Käyttöomaisuuden poistot on laskettu kunnanvaltuuston 11.11.2013 hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Poistot on kirjattu aiemmin lopullisena eränä teknisen toimen kiinteistöjen kustannuspaikoille. Jatkossa poistot kohdennetaan sisäisen laskutuksen osana hallintokunnille.

Kriisikuntakriteerit

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan kriteerejä on uudistettu. Uudistetut kriisikuntakriteerit kuvaavat kunnan taloutta eri näkökulmista nykyistä paremmin. Kriisikuntamittariston rakenne säilyy ennallaan, mutta tunnuslukuja ja niiden raja-arvoja on muutettu.

Arviointimenettely voidaan jatkossa käynnistää:

- jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa

TAI

Kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena peräkkäisenä vuonna täyttäneet kaikki laissa säädetyt raja-arvot, jotka ovat

kuntakonsernin vuosikate * on ilman kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 30 §:n mukaan myönnettyä harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta negatiivinen.

kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti **

asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla

kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 prosenttia

*vuosikate lasketaan ilman kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 30 §:n mukaan myönnettyä harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta ** painotettu maksuunpantua vastaavilla verotettavilla tuloilla.

Kunnan taseessa ollut alijäämä saatiin katettua vuonna 2020.

Kihniön kunnan talouden tasapainottamistoimenpiteitä tulevana vuosina

Tulo- ja kiinteistöverojen korotukset

Kuntatalousohjelman mukaan tulevana vuosina on korotuspainetta veroprosentteihin. Veroprosentit tarkastellaan vuosittain. Kiinteistöverotuksessa on pyritty kulkemaan maakunnallisella keskitasolla. Mainittakoon, että tulovero 8,90 on 0,9 % maakunnan keskiarvon yläpuolella ja kiinteistöverot ovat maakunnan keskitason välittömässä läheisyydessä. Kuntien keskimääräinen tuloveroprosentti vuonna 2023 on 7,38 ja Pirkanmaalla se on 8,06 %.

Kuntamaiseman raportin esityksen mukainen vähennykset sivistystoimelle / lapsimäärän väheneminen, työryhmän perustaminen talouden tasapainottamiseen.

Kunnassa sijaitsevien rakennettujen kiinteistöjen selvityshanke jatkuu. Selvitystyössä käydään läpi kunnan alueella sijaitsevat ilman rakennuslupaa olevat rakennukset / laajennukset. Taloudellisesti hanke on merkittävä, joka vaikuttaa lupamaksu- ja kiinteistöverokertymään. Lupamaksujen osalta varovainen arvio 5.000-10.000 €.

Koillis-Satakunnan Sähkö Oy:n osakkeiden (osan) myynnin selvittäminen. Kihniön kunta omistaa 1.620 kappaletta yhtiön osaketta. Osakkeiden myynnin on estänyt yhtiön alkuperäinen yhtiöjärjestys vuodelta 1948 sillä perusteella, että yhtiötä omistava suurin taho ei ole ollut halukas tähän asti muuttamaan sitä nykylainsäädäntöä vastaavaksi. Asian käsittely jatkuu. Osakkeiden markkina – arvo on noin 2 miljoonaa euroa.

Teknisten palvelujen palvelutuotannon vaihtoehtojen selvittäminen

Teknisten tukipalveluiden kokonaisuuden tehostamisen – palveluntuotannon hinnoittelun, volyymin, henkilöstön ja resursoinnin – hahmottamiseksi tulisi laatia selvitys, jonka yhteydessä arvioidaan vaihtoehtoiset tavat organisoida ja tuottaa palvelut.

Kunnan omistamien kiinteistöjen myynti- / purkuelvitys. Toimintaa jatketaan edelleen. Tavoitteena on joko myydä tai purkaa epäkelpoa ja tarpeetonta kiinteistökapasiteettia.

Investointiosa

TEKNISEN LAUTAKUNNAN INVESTOINNIT

Talon rakennus, kiinteistöt

Yhtenäiskoulun teknisen työn tilojen tilamuutokset ja valaistuksen uusiminen	10.000
Kunnanvirastojen lämmitysjärjestelmän uusiminen ja vesikattojen peruskorjaus	20.000
Puumila, energiatehokkuuden parantaminen, lämmitysjärjestelmän uusiminen	20.000
Museon peruskorjaus	12.000
Terveyskeskus, saunaosaston pesuhuoneiden uusiminen	40.000
Koivikon rivitalot, öljystä luopuminen	120.000
Veteraanitalot, piharakenteiden ja istutusten uusiminen	10.000
Paloasema, pihan liikennejärjestelymuutokset	20.000
Kaavoitus, Sulkuejärven ja Kankarin järven tonttien kaavamuutokset ja laadinta	15.000

Urheilu- ja virkistysalueet

Geopark – maastoliikuntareitti Aitoneva– Käskyvuori	35.400
Hanke, jonka kustannusarvio on 90.000 e vuosille 2022 – 2024 Saatu avustuspäätös 27.000 e AVI:lta, jakautuu 2023-24 Omarahoitusosuus 63.000 e jakautuu 2023-24 Rahoitusosuus investointiin	5.400

Investointi netto 30.000

Pyhäniemen vierasvenelaiturin rakentaminen 32.000

Aitolahden uimarannan kehittäminen, laiturin ja rakennusten
uusiminen ja kunnostaminen 15.000

Urheilualueen perusparannus 30.000

Hankesuunnittelu

Yleinen hankesuunnittelumääräraha 20.000

Investointimeno yhteensä	399.400
Investointitulo Koivikon rivitalo energiaratkaisu / ARA	125.000
Aitoneva-Käskyvuori hanke	5.400
Investoinnit netto	269.000

Suunnitteluvuodet 2025-2026

TEKNINEN LAUTAKUNTA

2025

Kiinteistöt

Rajakallion rivitalot, salaojien kunnostaminen, väliaitojen ja istutusten uusiminen	15.000
Yhtenäiskoulu, rakennusautomaation uusiminen	30.000
Kunnanvirastot, julkisivumaalaukset, ilmanvaihdon parantaminen	40.000
Museo, Vesikaton korjaaminen	10.000
Terveyskeskus, hanke	20.000
Veteraanitalot, perustusten ja kuivausrakenteiden korjaus	50.000
Kirjasto, perustusten ja kuivausrakenteiden korjaus	50.000
Hankesuunnittelu, yleinen hankesuunnittelu	20.000
Liikenneväylät	80.000
Investointimeno	315.000
Investointitulo	
Investoinnit netto	315.000

2026

Yhtenäiskoulu, pihakorjaukset	30.000
Kunnanvirastot julkisivumaalaukset, ilmanvaihdon parantaminen	40.000
Liikenneväylät	80.000
Hankesuunnittelu, yleinen hankesuunnittelu	20.000
Investointimeno	170.000
Investointitulo	
Investoinnit netto	170.000

Rahoituslaskelma

Nettoinvestointeja tehdään vuonna 2024 269.000 eurolla. Nettolainamäärä vähenee vuonna 2024 noin 619.000 eurolla ja on vuoden lopussa yhteensä noin 5.466.000 euroa, mikä on 3.127 euroa / asukas. Vuonna 2023 pitkäaikaista lainaa ei nostettu.

Valtionosuudet on arvioitu 136.432 euroa pienemmäksi kuin vuonna 2023 (1.242.239) Valtionosuudeksi vuonna 2024 on arvioitu 1.105.807 euroa.

Verotulojen arvioidaan pienenevän vuodelle 2024 vuoden 2023 budjetista 3.000 euroa eli noin 0,08%. Verotulot arvioidaan yhteensä 3.686.000 euroksi. Kokonaisuutena verotus koostuu seuraavasti. Kunnallisveron tuotto-odotus 2.446.000 €, kiinteistöveron tuotto-odotus 590.000 € ja yhteisöveron tuotto-odotus 650.000.

Suunnitelmakauden 2026 lopussa lainaa on 5.347.000 euroa, määrä on 13,8 % pienempi kuin 2024 vuoden alussa.

Lainakannan kehitys / asukas / €

TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
4.074	3.790	3.430	3.127	2.773	3.059

Rahoitukseen ei ole talousarviovuodelle merkitty pitkäaikaista lainaa. Vanhoja lainoja lyhennetään noin 619.000 eurolla. Mikäli oikeusasteessa oleva riita-asia aktivoituvat maksettavaksi vuonna 2024 varataan kunnanhallitukselle oikeus lisälainanottoon 500.000 euroon saakka.

Vuodelle 2026 on laskettu lainaa 500.000 euroa.

Jos tilapäisluottoa vuoden aikana tarvitaan, niin sen ottamisesta päättää kunnanjohtaja 500.000 euroon saakka.

Kuntalain 14 § mukaan kunnanvaltuuston tulee päättää kunnan sijoitustoiminnan perusteista. Nykyisessä rahoitustilanteessa ei Kihniön kunnan sijoitustoiminnalle ole tarpeen laatia yksityiskohtaisia ohjeita. Yleisohjeina noudatetaan seuraavia periaatteita:

- sijoitukset tehdään turvaavasti siten, että pääoman menettämisen riski on vähäinen
- mikäli sijoitettavia rahoja on runsaammin, tulee tarvittaessa käyttää hajauttamista sekä sijoitusmuotojen että sijoitusaikojen suhteen riskien välttämiseksi
- kunnanhallitus antaa tarvittaessa yksityiskohtaisempia ohjeita sijoitustoiminnan turvaavasta ja tuottavasta ohjauksesta.
- mikäli sijoitettavia rahoja on runsaammin, tulee tarvittaessa käyttää hajauttamista sekä sijoitusmuotojen että sijoitusaikojen suhteen riskien välttämiseksi
- kunnanhallitus antaa tarvittaessa yksityiskohtaisempia ohjeita sijoitustoiminnan turvaavasta ja tuottavasta ohjauksesta.

RAHOITUSLASKELMA 2024

	2022 tp	2023 ta	2024 ta
	euroa 1.000	euroa 1.000	euroa 1.000
TOIMINNAN RAHAVIRTA	687	500	129
Vuosikate	491	500	129
Satunnaiset erät			
Tulorahoituksen korjauserät	196		
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-386	-361	-269
Investointimenot	-696	-445	-399
Rahoitusosuudet investointeihin	309	84	130
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutus- tulot	2		
Toiminnan ja investointien rahavirta	301	139	140
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-497	-499	-530
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	167	140	90
Antolainasaamisten lisäykset			
Antolainasaamisten vähennykset	167	140	90
LAINAKANNAN MUUTOKSET	-642	-639	-619
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-642	-639	-619
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUU- TOKSET			
Rahoituksen rahavirta	-497	-499	-499
Rahavarojen muutos	-195	-359	-670

Historiatiedot, tuloslaskelmatavoite ja ehdotus vuodelle 2024

Ulkoiset/sisäiset

	€	€	€		
	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot*	787.254	1.329.573	1.391.220	1.369.766	1.372.836
Maksutuotot	58.773	63.965	52.006	29.000	20.000
Tuet ja avustukset	139.493	470.858	98.500	304.320	111.000
Vuokratuotot	835.569	1.192.954	1.026.157	1.392.536	1.417.786
Muut toimintatuotot	39.069	24.935	3.550	12.117	5.000
TOIMINTATUOTOT yht.	1.860.160	3.082.285	2.470.300	3.152.201	2.926.622
TOIMINTAKULUT	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Henkilöstökulut	2.829.067	2.982.225	3.060.111	2.847.277	3.023.467
Palveluiden ostot	9.970.782	11.211.612	11.621.207	2.897.230	2.869.894
Aineet ja tarvikkeet	676.933	621.482	702.236	689.002	697.263

Avustukset	130.631	124.719	169.327	217.000	215.900
Muut toimintakulut	471.824	780.084	1.039.683	716.594	638.049
TOIMINTAKULUT yht.	-14.079.239	-15.720.123	-16.592.566	-7.367.103	-7.444.573
TOIMINTAKATE	-12.219.078	-12.637.838	-13.440.365	-4.369.660	-4.517.951
VEROTULOT	5.860.063	6.557.814	6.712.324	3.689.000	3.686.000
VALTIONOSUUDET	7.643.579	7.134.829	7.258.606	1.242.239	1.105.807
RAH.TUOTOT+KULUT	-60.295	-36.741	-39.814	-51.313	-144.973
VUOSIKATE	1 224.268	1.018.062	490.750	510.266	128.883
POISTOT	-588.367	-397.298	-410.953	-470.357	-444.094
Satunnaiset erät	2 115.181				
TILIKAUDEN TULOS	2 751.082	620.765	79.797	39.909	-315.211
POISTOERON LIS./VAH.	280.669				
VARAUSTEN LIS./VAH.					
TILIKAUDEN YLIJ/ALIJ.	3 031.751	620.765	79.797	39.909	-315.211

*(sisäinen myynti noin 1.643.885/2024, 1.731.365 / 2023)

Historiatiedot ja vuoden 2024 talousarviokehys hallintokunnittain (1000 €)

Taulukossa esitetyt luvut ovat nettomenoja, lopussa yhteenveto osastoittain

HALLINTOKUNTA/Tulosalue	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
KUNNANHALLITUS				
- Luottamushenkilöhallinto	181	283	225	245
- Yleishallinto	132	152	156	171
- Hallinnon tukipalvelut sis.	393	400	406	394
- Yhteistoimintapalvelut	99	114	223	219
- Maksusuodet valtiolle	41	38	39	20
- Sosiaali- ja terveystoimi, ymp.terveydenhoito	8806	9192	202	204
- Elinkeinoelämän yleinen edist.	85	88	112	106
- Maaseutupalvelut	32	34	32	38
TOIMINTAKULUT	-10298	-10612	-1.410	-1.399
TOIMINTATUOTOT	928	728	432	401
TOIMINTAKATE	-9370	-9884	-977	-997
POISTOT	-13	-41	-76	-44
TILIKAUDEN TULOS	-9383	-9924	-1054	-1041
SIVISTYSLAUTAKUNTA	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
- Varhaiskasvatus (päiväkotitoim.)	500	562	578	586
- Esi- ja perusopetus	2018	2099	2194	2238

- Sivistystoimen tukipalvelut (hallinto, ruokahuolto, siivous)	436	462	477	490
- Toisen asteen koulutus	20	20	0,5	0
-Kirjastopalvelut	166	190	197	192
-Vapaa-aikapalvelut	133	222	207	180
- Hyvinvoinnin ja terv.edist.		11	73	64
- Muut sivistyspalvelut	40	60	76	76
TOIMINTAKULUT	-3625	-3891	-4016	-4051
TOIMINTATUOTOT	748	806	690	716
TOIMINTAKATE	-2.878	-3085	-3327	-3336
POISTOT	-36	-21	1	-
TILIKAUDEN TULOS	-2914	-3106	-3328	-3336
TEKNINEN LAUTAKUNTA				
- Maankäytön suunnittelu	71	77	78	83
- Ympäristönsuojelu	22	26	24	25
- Palo- ja pelastustoimi	159	163	-	-
- Liikenneväylät ja yl. alueet	321	393	284	373
- Kiinteistöt, maa- ja metsätilat	20	26	23	18
-Kiinteistöjen hoito ja vuokraus	174	191	344	314
-Tekniset palvelut, tukipalvelut	303	340	371	364
TOIMINTAKULUT	-1797	-2101	-1951	-1995
TOIMINTATUOTOT	1406	1618	1875	1810
TOIMINTAKATE	-391	-483	-76	-185
POISTOT	-349	-349	-393	-399
TILIKAUDEN TULOS	-739	-832	-469	-584
KOKO KUNTA YHTEENSÄ				
TOIMINTAKULUT	-15720	-16592	-7377	-7445
TOIMINTATUOTOT	3082	3152	2997	2927
TOIMINTAKATE	-12.638	-13440	-4370	-4518
POISTOT	-397	-411	-470	-444
TILIKAUDEN TULOS	621	80	30	-315
Yli/alijäämä	621	80	30	-315

Ulkoiset menot / tulot, tulos hallintokunnittain

Kunnanhallitus	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Toimintakulut	-9.984.489	-10.181.244	-1.267.979	-1.282.771
Toimintatulot	536.255	332.885	26.000	7.500
Toimintakate/vuosikate	-9.448.233	-9.837.269	-1.241.979	-1.275.271
Poistot	-12.830	-40.513	-76.229	-44.796
Tilikauden tulos	-9.461.064	-9.877.783	-1.318.208	-1.320.067

Sivistyslautakunta	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Toimintakulut	-2.741.039	-2.908.386	-2.907.346	-3.006.379
Toimintatulot	314,214	347.863	212.500	225.600
Toimintakate/vuosikate	-2.426.825	-2.561.523	-2.694.846	-2.780.779
Poistot	-35.965	-21.046	-1.150	-
Tilikauden tulos	-2.462.791	-2.582.570	-2.695.996	-2.780.779

Tekninen lautakunta	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Toimintakulut	-1.406.409	-1.660.513	-1.501.826	-1.549.439
Toimintatulot	643.630	618.941	1.027.578	1.049.637
Toimintakate/vuosikate	-762.779	-1.041.571	-474.248	-499.802
Poistot	-348.501	-349.393	-392.978	-399.298
Tilikauden tulos	-1.111.281	-1.390.964	-867.226	-899.100

Ulkoiset menot ja tulot koko kunta

	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Toimintakulut	-14.131.938	-14.739.055	-5.645.738	-5.800.688
Toimintatulot	1.494.099	1.298.690	1.266.078	1.282.737
Toimintakate	-12.637.838	-13.440.365	-4.369.660	-4.517.951
Vuosikate	1.018.063	490.750	510.266	128.883
Poistot	-397.298	-410.953	-470.357	-444.094
Tilikauden tulos	620.765	79.797	39.909	-315.211
Yli/alijäämä	620.765	79.797	39.909	-315.211

OSA II

Talousarvion numero-osa

Tuloslaskelma

Investoinnit

Rahoituslaskelma

Kunnanhallituksen esitys

Kunnanhallituksen esitys

EUR

Ulkoisen/Sisäinen

01.01.2024 - 31.12.2024

	Ed.tilinp. 2022	Budj+muut 2023	Budjetti 2024
--	--------------------	-------------------	------------------

LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO

KÄYTTÖTALOUS

Talous

Toimintatuotot	8.826	3.000	7.500
Toimintakulut	-291.471	-227.913	-252.091
Toimintakate	-282.645	-224.913	-244.591
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-282.645	-224.913	-244.591

YLEISHALLINTO 2023-

KÄYTTÖTALOUS

Talous

Toimintatuotot	281		
Toimintakulut	-140.664	-156.446	-170.593
Toimintakate	-140.383	-156.446	-170.593
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-140.383	-156.446	-170.593

TALOUDEN JA HALLINNON TUKIPALVELUT

KÄYTTÖTALOUS

Talous

Toimintatuotot	399.734	406.400	394.052
Toimintakulut	-384.278	-393.432	-389.888
Toimintakate	15.456	12.968	4.164
Poistot ja arvonalentumiset	-15.456	-12.968	-4.164
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0	0	0

YHTEISTOIMINTAPALVELUT

KÄYTTÖTALOUS

Talous

Toimintatuotot	2.886		
Toimintakulut	-116.892	-222.885	-218.970
Toimintakate	-114.006	-222.885	-218.970
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-114.006	-222.885	-218.970

MAKSUOSUUDET VALTIOLLE

KÄYTTÖTALOUS

Kunnanhallituksen esitys
Ulkoisen/Sisäinen

Kunnanhallituksen esitys
01.01.2024 - 31.12.2024

EUR

	Ed.tilinp. 2022	Budj+muut. 2023	Budjetti 2024
--	--------------------	--------------------	------------------

Talous

Toimintakulut	-37.595	-39.000	-20.000
Toimintakate	-37.595	-39.000	-20.000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-37.595	-39.000	-20.000

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO- YM. PALVELUT**KÄYTTÖTALOUS****Talous**

Toimintatuotot	300.757		
Toimintakulut	-9.492.268	-202.327	-203.534
Toimintakate	-9.191.510	-202.327	-203.534
Poistot ja arvonalentumiset	-18.285		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-9.209.796	-202.327	-203.534

ELINKEINOTOIMINNAN EDISTÄMINEN**KÄYTTÖTALOUS****Talous**

Toimintatuotot	15.822	23.000	
Toimintakulut	-103.487	-135.345	-106.261
Toimintakate	-87.665	-112.345	-106.261
Poistot ja arvonalentumiset	-6.771	-63.261	-40.632
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-94.436	-175.606	-146.893

MAASEUTUPALVELUT**KÄYTTÖTALOUS****Talous**

Toimintakulut	-34.186	-32.423	-37.390
Toimintakate	-34.186	-32.423	-37.390
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-34.186	-32.423	-37.390

KUNNANHALLITUS 2023-**KÄYTTÖTALOUS****Talous**

Toimintatuotot	728.307	432.400	401.552
Toimintakulut	-10.600.841	-1.409.771	-1.398.727

Kunnanhallituksen esitys

Kunnanhallituksen esitys

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2024 - 31.12.2024

	Ed.tilinp. 2022	Budj+muut. 2023	Budjetti 2024
Toimintakate	-9.872.534	-977.371	-997.175
Poistot ja arvonalentumiset	-40.513	-76.229	-44.796
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-9.913.047	-1.053.600	-1.041.971
VARHAISKASVATUS			
KÄYTTÖTALOUS			
Talous			
Toimintatuotot	57.508	37.400	38.000
Toimintakulut	-619.627	-615.368	-624.287
Toimintakate	-562.119	-577.968	-586.287
Laskennalliset erät			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-562.119	-577.968	-586.287
ESI- JA PERUSOPETUS			
KÄYTTÖTALOUS			
Talous			
Toimintatuotot	198.712	136.400	139.000
Toimintakulut	-2.297.942	-2.330.621	-2.377.802
Toimintakate	-2.099.229	-2.194.221	-2.238.802
Poistot ja arvonalentumiset	-14.420	-1.150	
Laskennalliset erät			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2.113.649	-2.195.371	-2.238.802
SIVISTYSTOIMEN TUKIPALVELUT			
KÄYTTÖTALOUS			
Talous			
Toimintatuotot	461.551	477.100	489.927
Toimintakulut	-461.551	-477.100	-489.927
Toimintakate	0	0	0
Laskennalliset erät			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0	0	0
TOISEN ASTEEN KOULUTUS			
KÄYTTÖTALOUS			
Talous			
Toimintakulut	-20.036	-500	
Toimintakate	-20.036	-500	0

Kunnanhallituksen esitys

Kunnanhallituksen esitys

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2024 - 31.12.2024

	Ed.tilinp. 2022	Budj+muut. 2023	Budjetti 2024
--	--------------------	--------------------	------------------

Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-20.036	-500	0
---------------------------------------	----------------	-------------	----------

KIRJASTOPALVELUT

KÄYTTÖTALOUS

Talous

Toimintatuotot	3.799	6.000	3.600
Toimintakulut	-190.381	-203.814	-195.161
Toimintakate	-186.581	-197.814	-191.561
Poistot ja arvonalentumiset	-6.627		

Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-193.208	-197.814	-191.561
---------------------------------------	-----------------	-----------------	-----------------

VAPAA-AIKAPALVELUT

KÄYTTÖTALOUS

Talous

Toimintatuotot	75.315	31.200	45.000
Toimintakulut	-221.646	-238.685	-224.518
Toimintakate	-146.331	-207.485	-179.518
Laskennalliset erät			

Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-146.331	-207.485	-179.518
---------------------------------------	-----------------	-----------------	-----------------

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN

KÄYTTÖTALOUS

Talous

Toimintakulut	-11.189	-73.000	-63.768
Toimintakate	-11.189	-73.000	-63.768

Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-11.189	-73.000	-63.768
---------------------------------------	----------------	----------------	----------------

MUUT SIVISTYSPALVELUT

KÄYTTÖTALOUS

Talous

Toimintatuotot	9.051	1.500	
Toimintakulut	-68.623	-77.315	-75.752
Toimintakate	-59.572	-75.815	-75.752

Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-59.572	-75.815	-75.752
---------------------------------------	----------------	----------------	----------------

Kunnanhallituksen esitys

Kunnanhallituksen esitys
Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2024 - 31.12.2024

EUR

	Ed.tilinp. 2022	Budj+muut. 2023	Budjetti 2024
--	--------------------	--------------------	------------------

KÄYTTÖTALOUS

Talous

Toimintatuotot	805.937	689.600	715.527
Toimintakulut	-3.890.995	-4.016.403	-4.051.215
Toimintakate	-3.085.058	-3.326.803	-3.335.688
Poistot ja arvonalentumiset	-21.047	-1.150	
Laskennalliset erät			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-3.106.105	-3.327.953	-3.335.688

MAANKÄYTÖN SUUNNITTELU

KÄYTTÖTALOUS

Talous

Toimintatuotot	28.674	22.000	14.500
Toimintakulut	-105.347	-100.019	-97.683
Toimintakate	-76.673	-78.019	-83.183
Poistot ja arvonalentumiset	-14.798	-20.080	-7.944
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-91.471	-98.099	-91.127

YMPÄRISTÖNSUOJELU

KÄYTTÖTALOUS

Talous

Toimintatuotot	995	2.000	1.000
Toimintakulut	-26.442	-25.939	-25.569
Toimintakate	-25.447	-23.939	-24.569
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-25.447	-23.939	-24.569

PALO- JA PELASTUSTOIMI

KÄYTTÖTALOUS

Talous

Toimintakulut	-162.903		
Toimintakate	-162.903	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-162.903	0	0

LIIKENNEVÄYLÄT JA YLEISET ALUEET

KÄYTTÖTALOUS

Kunnanhallituksen esitys

Kunnanhallituksen esitys

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2024 - 31.12.2024

	Ed.tilinp. 2022	Budj+muut. 2023	Budjetti 2024
Talous			
Toimintatuotot	5.581	101.229	3.000
Toimintakulut	-392.376	-385.423	-375.886
Toimintakate	-386.795	-284.194	-372.886
Poistot ja arvonalentumiset	-16.644	-36.342	-63.009
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-403.439	-320.536	-435.895

KIIINTEISTÖT

KÄYTTÖTALOUS

Talous

Toimintatuotot	1.238.477	1.389.048	1.426.586
Toimintakulut	-1.073.314	-1.068.382	-1.131.036
Toimintakate	165.163	320.666	295.550
Poistot ja arvonalentumiset	-314.071	-336.556	-328.345
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-148.908	-15.890	-32.795

TEKNISET PALVELUT

KÄYTTÖTALOUS

Talous

Toimintatuotot	344.230	361.166	364.457
Toimintakulut	-340.350	-371.166	-364.457
Toimintakate	3.880	-10.000	0
Poistot ja arvonalentumiset	-3.880		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0	-10.000	0

TEKNINEN LAUTAKUNTA

KÄYTTÖTALOUS

Talous

Toimintatuotot	1.617.957	1.875.443	1.809.543
Toimintakulut	-2.100.731	-1.950.929	-1.994.631
Toimintakate	-482.774	-75.486	-185.088
Poistot ja arvonalentumiset	-349.393	-392.978	-399.298
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-832.167	-468.464	-584.386

KIHNIÖN KUNTA 2023-

KÄYTTÖTALOUS

Kunnanhallituksen esitys

Kunnanhallituksen esitys
Ulkoisen/Sisäinen

01.01.2024 - 31.12.2024

EUR

	Ed.tilinp. 2022	Budj+muut. 2023	Budjetti 2024
Talous			
Toimintatuotot	3.152.201	2.997.443	2.926.622
Toimintakulut	-16.592.566	-7.377.103	-7.444.573
Toimintakate	-13.440.365	-4.379.660	-4.517.951
Poistot ja arvonalentumiset	-410.953	-470.357	-444.094
Laskennalliset erät			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-13.851.319	-4.850.017	-4.962.045

Kunnanhallituksen esitys

Kunnanhallituksen esitys

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2024 - 31.12.2024

	Ed.tilinp. 2022	Budj+muut. 2023	Budjetti 2024
KIHNIÖN KUNTA 2023- TULOSLASKELMA			
Toimintatuotot			
Myyntituotot	1.391.220	1.369.766	1.372.836
Maksutuotot	52.006	29.000	20.000
Tuet ja avustukset	304.321	122.350	111.000
Muut toimintatuotot			
Vuokratuotot	1.392.537	1.472.777	1.417.786
Muut tuotot	12.117	3.550	5.000
Muut toimintatuotot	1.404.654	1.476.327	1.422.786
Toimintatuotot	3.152.201	2.997.443	2.926.622
Toimintakulut			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-2.285.685	-2.292.004	-2.446.804
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-708.575	-495.563	-527.670
Muut henkilösivukulut	-65.852	-59.710	-48.993
Henkilösivukulut	-774.427	-555.273	-576.663
Henkilöstökulut	-3.060.112	-2.847.277	-3.023.467
Palvelujen ostot			
Asiakaspalvelujen ostot	-8.759.608	-119.500	-103.500
Muiden palvelujen ostot	-2.861.599	-2.787.730	-2.766.394
Palvelujen ostot	-11.621.207	-2.907.230	-2.869.894
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-702.236	-689.002	-697.263
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-702.236	-689.002	-697.263
Avustukset			
Avustukset kotitalouksille	-47.231	-60.100	-51.000
Avustukset yhteisöille	-122.096	-156.900	-164.900
Avustukset	-169.328	-217.000	-215.900
Muut toimintakulut			
Vuokratulot	-1.008.533	-695.259	-615.882
Muut kulut	-31.151	-21.335	-22.167
Muut toimintakulut	-1.039.684	-716.594	-638.049
Toimintakulut	-16.592.566	-7.377.103	-7.444.573
Toimintakate	-13.440.365	-4.379.660	-4.517.951
Verotulot	6.712.325	3.689.000	3.686.000
Valtionosuudet			
Kunnan peruspalvelujen valtionos	6.171.078	1.166.332	1.031.051
Muut valtionosuudet	1.087.528	75.907	74.756
Valtionosuudet	7.258.606	1.242.239	1.105.807
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	864	480	1.200
Muut rahoitustuotot	52.586	26.907	32.957
Korkokulut	-93.002	-78.500	-178.880
Muut rahoituskulut	-263	-200	-250
Rahoitustuotot ja -kulut	-39.815	-51.313	-144.973
Vuosikate	490.751	500.266	128.883
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-410.953	-470.357	-444.094
Poistot ja arvonalentumiset	-410.953	-470.357	-444.094
Tilikauden tulos	79.797	29.909	-315.211
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	79.797	29.909	-315.211

Kunnanhallituksen esitys

Kunnanhallituksen esitys
Ulkoisen/Sisäinen

01.01.2024 - 31.12.2024

EUR

	Ed.tilinp. 2022	Budj+muut. 2023	Budjetti 2024
911001 KIINTEÄ OMAISUUS			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT	-20 260		
INVESTOINTITULOT	423		
INVESTOINNIT NETTO	-19 837	0	0
912113 PYHÄNIEMEN KEHITTÄMINEN			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTITULOT		33 215	
INVESTOINNIT NETTO	0	33 215	0
912115 LAAJAKAISTAN RAKENTAMINEN			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT	-54 957		
INVESTOINNIT NETTO	-54 957	0	0
913010 OSAKKEET JA OSUUDET			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT	-431	-2 500	
INVESTOINNIT NETTO	-431	-2 500	0
921011 KOIVIKON RIVITALO B			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT	-264 285	-10 000	
INVESTOINNIT NETTO	-264 285	-10 000	0
921013 RAJAKALLION RIVITALOT			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT			
INVESTOINNIT NETTO	0	0	0

Kunnanhallituksen esitys

Kunnanhallituksen esitys
Ulkoisen/Sisäinen

01.01.2024 - 31.12.2024

EUR

	Ed.tilinp. 2022	Budj+muut. 2023	Budjetti 2024
921014 KOIVIKON RIVITALOT			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT		-130 000	-120 000
INVESTOINTITULOT			125 000
INVESTOINNIT NETTO	0	-130 000	5 000
921015 VETERAANITALOT			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT			-10 000
INVESTOINNIT NETTO	0	0	-10 000
921031 YHTENÄISKOULU			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT			-10 000
INVESTOINNIT NETTO	0	0	-10 000
921032 KUNNANVIRASTOT			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT			-20 000
INVESTOINNIT NETTO	0	0	-20 000
921035 KIRJASTO			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT	-9 889		
INVESTOINNIT NETTO	-9 889	0	0
921040 PALOASEMA			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT		-50 000	-20 000
INVESTOINNIT NETTO	0	-50 000	-20 000

		Kunnanhallituksen esitys		
Kunnanhallituksen esitys				EUR
Ulkoinen/Sisäinen		01.01.2024 - 31.12.2024		
		Ed.tilinp. 2022	Budj+muut. 2023	Budjetti 2024
921045 PUUMILA				
INVESTOINNIT				
	INVESTOINTIMENOT		-30 000	-20 000
	INVESTOINNIT NETTO	0	-30 000	-20 000
921050 MUSEO				
INVESTOINNIT				
	INVESTOINTIMENOT	-1 512		-12 000
	INVESTOINNIT NETTO	-1 512	0	-12 000
921060 TERVEYS- JA PALVELUKESKUS				
INVESTOINNIT				
	INVESTOINTIMENOT		-35 000	-40 000
	INVESTOINNIT NETTO	0	-35 000	-40 000
923011 MUUT KAAVAMUUTOKSET				
INVESTOINNIT				
	INVESTOINTIMENOT	-4 185	-15 000	-15 000
	INVESTOINNIT NETTO	-4 185	-15 000	-15 000
923012 PAAVONTIEN RAKENTAMINEN				
INVESTOINNIT				
	INVESTOINTIMENOT	-26 775	-10 000	
	INVESTOINNIT NETTO	-26 775	-10 000	0
924110 MAASTOLIIKUNTAREITTI/KÄSKYVUORI				
INVESTOINNIT				
	INVESTOINTIMENOT	-2 377		
	INVESTOINTITULOT	40 089		
	INVESTOINNIT NETTO	37 712	0	0

Kunnanhallituksen esitys
Ulkoisen/Sisäinen 01.01.2024 - 31.12.2024

EUR

	Ed.tilinp. 2022	Budj+muut. 2023	Budjetti 2024
924112 MAASTOLIIKUNTAREITTI/AITONEVA, GEOPARK			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT		-54 600	-35 400
INVESTOINTITULOT		21 600	5 400
INVESTOINNIT NETTO	0	-33 000	-30 000
924113 URHEILUKENTTÄ			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT			-30 000
INVESTOINNIT NETTO	0	0	-30 000
924310 OJANIEMEN ALUE			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT	-311 087	-56 500	
INVESTOINTITULOT	268 400	29 600	
INVESTOINNIT NETTO	-42 687	-26 900	0
924311 LIIKUNTAPAikkojen KAMERAVALVONTA			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT			
INVESTOINNIT NETTO	0	0	0
924312 AITOLAHDEN UIMARANTA			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT			-15 000
INVESTOINNIT NETTO	0	0	-15 000
924321 PYHÄNIEMEN VIERASVENELAITURI			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT		-32 000	-32 000

Kunnanhallituksen esitys
Ulkoisen/Sisäinen

Kunnanhallituksen esitys
01.01.2024 - 31.12.2024

EUR

	Ed.tilinp. 2022	Budj+muut. 2023	Budjetti 2024
INVESTOINNIT NETTO	0	-32 000	-32 000
925010 HANKESUUNNITTELU			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT		-20 000	-20 000
INVESTOINNIT NETTO	0	-20 000	-20 000
Yhteensä			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT	-695 759	-445 600	-399 400
INVESTOINTITULOT	308 913	84 415	130 400
INVESTOINNIT NETTO	-386 846	-361 185	-269 000

Kunnanhallituksen esitys
Ulkoisen 01.01.2024 - 31.12.2024

EUR

	Ed.tilinp. 2022	Budj+muut. 2023	Budjetti 2024
RAHOITUSLASKELMA			
Toiminnan ja investointien rahavir			
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	490.751	500.266	128.883
Tulorahoituksen korjauserät			
Tulorahoituksen korjauserät	-1.344		
Pakolliset varaukset	197.465		
Tulorahoituksen korjauserät	196.121		
Toiminnan rahavirta	686.872	500.266	128.883
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-695.759	-445.600	-399.400
Rahoitusosuudet investointimenoi	308.489	84.415	130.400
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden	1.767		
Investointien rahavirta	-385.503	-361.185	-269.000
Toiminnan ja investointien rahavir	301.369	139.081	-140.117
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten vähennys	167.100	140.000	89.500
Antolainauksen muutokset	167.100	140.000	89.500
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-641.502	-639.000	-619.300
Lainakannan muutokset	-641.502	-639.000	-619.300
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääom	-150		
Saamisten muutos	-29.327		
Korottomien velkojen muutos	7.414		
Muut maksuvalmiuden muutokset	-22.063		
Rahoituksen rahavirta	-496.466	-499.000	-529.800
Rahavarojen muutos	-195.097	-359.919	-669.917
Rahavarat 31.12.	1.822.539		
Rahavarat 1.1.	2.017.636		
Rahavarojen muutos	-195.097	0	0

OSA III

Taloussuunnitelma 2024 – 2026

Tuloslaskelma 2024 – 2026

Investoinnit 2024 – 2026

Rahoitussuunnitelma 2024 – 2026

Kunnanhallituksen esitys Taloussuunnitelma
Ulkoinen/Sisäinen Kunnanhallituksen esitys
01.01.2024 - 31.12.2024

EUR

	Ed.tilinp. 2022	Budj+muut. 2023	Budjetti 2024	Suunnitt. 2025	Suunnitt. 2026
--	--------------------	--------------------	------------------	-------------------	-------------------

LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO**KÄYTTÖTALOUS****Talous**

Toimintatuotot	9	3	8	8	8
Toimintakulut	-291	-228	-252	-252	-252
Toimintakate	-283	-225	-245	-245	-245
Tilikauden ylijäämä (alijääm	-283	-225	-245	-245	-245

YLEISHALLINTO 2023-**KÄYTTÖTALOUS****Talous**

Toimintatuotot	0				
Toimintakulut	-141	-156	-171	-171	-171
Toimintakate	-140	-156	-171	-171	-171
Tilikauden ylijäämä (alijääm	-140	-156	-171	-171	-171

TALOUDEN JA HALLINNON TUKIPALVELUT**KÄYTTÖTALOUS****Talous**

Toimintatuotot	400	406	394	394	394
Toimintakulut	-384	-393	-390	-390	-390
Toimintakate	15	13	4	4	4
Poistot ja arvonalentumiset	-15	-13	-4	-4	-4
Tilikauden ylijäämä (alijääm	0	0	0	0	0

YHTEISTOIMINTAPALVELUT**KÄYTTÖTALOUS****Talous**

Toimintatuotot	3				
Toimintakulut	-117	-223	-219	-219	-219
Toimintakate	-114	-223	-219	-219	-219
Tilikauden ylijäämä (alijääm	-114	-223	-219	-219	-219

MAKSUOSUUDET VALTIOLLE**KÄYTTÖTALOUS**

Taloussuunnitelma
Kunnanhallituksen esitys
Ulkoisen/Sisäinen 01.01.2024 - 31.12.2024

EUR

	Ed.tilinp. 2022	Budj+muut. 2023	Budjetti 2024	Suunnitt. 2025	Suunnitt. 2026
Talous					
Toimintakulut	-38	-39	-20	-20	-20
Toimintakate	-38	-39	-20	-20	-20
Tilikauden ylijäämä (alijääm	-38	-39	-20	-20	-20

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO- YM. PALVELUT**KÄYTTÖTALOUS**

Talous					
Toimintatuotot	301				
Toimintakulut	-9 492	-202	-204	-204	-204
Toimintakate	-9 192	-202	-204	-204	-204
Poistot ja arvonalentumiset	-18				
Tilikauden ylijäämä (alijääm	-9 210	-202	-204	-204	-204

ELINKEINOTOIMINNAN EDISTÄMINEN**KÄYTTÖTALOUS**

Talous					
Toimintatuotot	16	23			
Toimintakulut	-103	-135	-106	-106	-106
Toimintakate	-88	-112	-106	-106	-106
Poistot ja arvonalentumiset	-7	-63	-41	-41	-41
Tilikauden ylijäämä (alijääm	-94	-176	-147	-147	-147

MAASEUTUPALVELUT**KÄYTTÖTALOUS**

Talous					
Toimintakulut	-34	-32	-37	-37	-37
Toimintakate	-34	-32	-37	-37	-37
Tilikauden ylijäämä (alijääm	-34	-32	-37	-37	-37

KUNNANHALLITUS 2023-**KÄYTTÖTALOUS**

Talous					
Toimintatuotot	728	432	402	402	402
Toimintakulut	-10 601	-1 410	-1 399	-1 399	-1 399

Kunnanhallituksen esitys Taloussuunnitelma
Ulkoinen/Sisäinen Kunnanhallituksen esitys
01.01.2024 - 31.12.2024

EUR

	Ed.tilinp. 2022	Budj+muut. 2023	Budjetti 2024	Suunnitt. 2025	Suunnitt. 2026
Toimintakate	-9 873	-977	-997	-997	-997
Poistot ja arvonalentumiset	-41	-76	-45	-45	-45
Tilikauden ylijäämä (alijääm	-9 913	-1 054	-1 042	-1 042	-1 042
VARHAISKASVATUS					
KÄYTTÖTALOUS					
Talous					
Toimintatuotot	58	37	38	38	38
Toimintakulut	-620	-615	-624	-624	-624
Toimintakate	-562	-578	-586	-586	-586
Laskennalliset erät					
Tilikauden ylijäämä (alijääm	-562	-578	-586	-586	-586
ESI- JA PERUSOPETUS					
KÄYTTÖTALOUS					
Talous					
Toimintatuotot	199	136	139	139	139
Toimintakulut	-2 298	-2 331	-2 378	-2 378	-2 378
Toimintakate	-2 099	-2 194	-2 239	-2 239	-2 239
Poistot ja arvonalentumiset	-14	-1			
Laskennalliset erät					
Tilikauden ylijäämä (alijääm	-2 114	-2 195	-2 239	-2 239	-2 239
SIVISTYSTOIMEN TUKIPALVELUT					
KÄYTTÖTALOUS					
Talous					
Toimintatuotot	462	477	490	490	490
Toimintakulut	-462	-477	-490	-490	-490
Toimintakate	0	0	0	0	0
Laskennalliset erät					
Tilikauden ylijäämä (alijääm	0	0	0	0	0
TOISEN ASTEEN KOULUTUS					
KÄYTTÖTALOUS					
Talous					
Toimintakulut	-20	-1			
Toimintakate	-20	-1	0	0	0

Kunnanhallituksen esitys Taloussuunnitelma
Ulkoinen/Sisäinen Kunnanhallituksen esitys
01.01.2024 - 31.12.2024

EUR

	Ed.tilinp. 2022	Budj+muut. 2023	Budjetti 2024	Suunnitt. 2025	Suunnitt. 2026
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-20	-1	0	0	0
KIRJASTOPALVELUT					
KÄYTTÖTALOUS					
Talous					
Toimintatuotot	4	6	4	4	4
Toimintakulut	-190	-204	-195	-195	-195
Toimintakate	-187	-198	-192	-192	-192
Poistot ja arvonalentumiset	-7				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-193	-198	-192	-192	-192
VAPAA-AIKAPALVELUT					
KÄYTTÖTALOUS					
Talous					
Toimintatuotot	75	31	45	45	45
Toimintakulut	-222	-239	-225	-225	-225
Toimintakate	-146	-207	-180	-180	-180
Laskennalliset erät					
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-146	-207	-180	-180	-180
HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN					
KÄYTTÖTALOUS					
Talous					
Toimintakulut	-11	-73	-64	-64	-64
Toimintakate	-11	-73	-64	-64	-64
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-11	-73	-64	-64	-64
MUUT SIVISTYSPALVELUT					
KÄYTTÖTALOUS					
Talous					
Toimintatuotot	9	2			
Toimintakulut	-69	-77	-76	-76	-76
Toimintakate	-60	-76	-76	-76	-76
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-60	-76	-76	-76	-76

Taloussuunnitelma
Kunnanhallituksen esitys
Ulkoisen/Sisäinen 01.01.2024 - 31.12.2024

EUR

	Ed.tilinp. 2022	Budj+muut. 2023	Budjetti 2024	Suunnitt. 2025	Suunnitt. 2026
--	--------------------	--------------------	------------------	-------------------	-------------------

KÄYTTÖTALOUS**Talous**

Toimintatuotot	806	690	716	716	716
Toimintakulut	-3 891	-4 016	-4 051	-4 051	-4 051
Toimintakate	-3 085	-3 327	-3 336	-3 336	-3 336
Poistot ja arvonalentumiset	-21	-1			
Laskennalliset erät					
Tilikauden ylijäämä (alijääm	-3 106	-3 328	-3 336	-3 336	-3 336

MAANKÄYTÖN SUUNNITTELU**KÄYTTÖTALOUS****Talous**

Toimintatuotot	29	22	15	15	15
Toimintakulut	-105	-100	-98	-98	-98
Toimintakate	-77	-78	-83	-83	-83
Poistot ja arvonalentumiset	-15	-20	-8	-8	-8
Tilikauden ylijäämä (alijääm	-91	-98	-91	-91	-91

YMPÄRISTÖNSUOJELU**KÄYTTÖTALOUS****Talous**

Toimintatuotot	1	2	1	1	1
Toimintakulut	-26	-26	-26	-26	-26
Toimintakate	-25	-24	-25	-25	-25
Tilikauden ylijäämä (alijääm	-25	-24	-25	-25	-25

PALO- JA PELASTUSTOIMI**KÄYTTÖTALOUS****Talous**

Toimintakulut	-163				
Toimintakate	-163	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijääm	-163	0	0	0	0

LIIKENNEVÄYLÄT JA YLEISET ALUEET**KÄYTTÖTALOUS**

Taloussuunnitelma
Kunnanhallituksen esitys
Ulkoisen/Sisäinen 01.01.2024 - 31.12.2024

EUR

	Ed.tilinp. 2022	Budj+muut. 2023	Budjetti 2024	Suunnitt. 2025	Suunnitt. 2026
Talous					
Toimintatuotot	6	101	3	3	3
Toimintakulut	-392	-385	-376	-376	-376
Toimintakate	-387	-284	-373	-373	-373
Poistot ja arvonalentumiset	-17	-36	-63	-63	-63
Tilikauden ylijäämä (alijääm)	-403	-321	-436	-436	-436

KIIINTEISTÖT**KÄYTTÖTALOUS**

Talous					
Toimintatuotot	1 238	1 389	1 427	1 427	1 427
Toimintakulut	-1 073	-1 068	-1 131	-1 131	-1 131
Toimintakate	165	321	296	296	296
Poistot ja arvonalentumiset	-314	-337	-328	-328	-328
Tilikauden ylijäämä (alijääm)	-149	-16	-33	-33	-33

TEKNISET PALVELUT**KÄYTTÖTALOUS**

Talous					
Toimintatuotot	344	361	364	364	364
Toimintakulut	-340	-371	-364	-364	-364
Toimintakate	4	-10	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-4				
Tilikauden ylijäämä (alijääm)	0	-10	0	0	0

TEKNINEN LAUTAKUNTA**KÄYTTÖTALOUS**

Talous					
Toimintatuotot	1 618	1 875	1 810	1 810	1 810
Toimintakulut	-2 101	-1 951	-1 995	-1 995	-1 995
Toimintakate	-483	-75	-185	-185	-185
Poistot ja arvonalentumiset	-349	-393	-399	-399	-399
Tilikauden ylijäämä (alijääm)	-832	-468	-584	-584	-584

KIHNIÖN KUNTA 2023-**KÄYTTÖTALOUS**

Taloussuunnitelma
Kunnanhallituksen esitys
01.01.2024 - 31.12.2024

EUR

	Ed.tilinp. 2022	Budj+muut. 2023	Budjetti 2024	Suunnitt. 2025	Suunnitt. 2026
Talous					
Toimintatuotot	3 152	2 997	2 927	2 927	2 927
Toimintakulut	-16 593	-7 377	-7 445	-7 445	-7 445
Toimintakate	-13 440	-4 380	-4 518	-4 518	-4 518
Poistot ja arvonalentumiset	-411	-470	-444	-444	-444
Laskennalliset erät					
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-13 851	-4 850	-4 962	-4 962	-4 962

Kunnanhallituksen esitys Ulkoinen/Sisäinen	Taloussuunnitelma Kunnanhallituksen esitys 01.01.2024 - 31.12.2026		EUR		
	Ed.tilinp. 2022	Budj+muut. 2023	Budjetti 2024	Suunnitt. 2025	Suunnitt. 2026
KIHNIÖN KUNTA 2023- TULOSLASKELMA					
Toimintatuotot					
Myyntituotot	1 391	1 370	1 373	1 373	1 373
Maksutuotot	52	29	20	20	20
Tuet ja avustukset	304	122	111	111	111
Muut toimintatuotot					
Vuokratuotot	1 393	1 473	1 418	1 418	1 418
Muut tuotot	12	4	5	5	5
Muut toimintatuotot	1 405	1 476	1 423	1 423	1 423
Toimintatuotot	3 152	2 997	2 927	2 927	2 927
Toimintakulut					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-2 286	-2 292	-2 447	-2 447	-2 447
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-709	-496	-528	-528	-528
Muut henkilösivukulut	-66	-60	-49	-49	-49
Henkilösivukulut	-774	-555	-577	-577	-577
Henkilöstökulut	-3 060	-2 847	-3 023	-3 023	-3 023
Palvelujen ostot					
Asiakaspalvelujen ostot	-8 760	-120	-104	-104	-104
Muiden palvelujen ostot	-2 862	-2 788	-2 766	-2 766	-2 766
Palvelujen ostot	-11 621	-2 907	-2 870	-2 870	-2 870
Aineet, tarvikkeet ja tavar					
Ostot tilikauden aikana	-702	-689	-697	-697	-697
Aineet, tarvikkeet ja tavar	-702	-689	-697	-697	-697
Avustukset					
Avustukset kotitalouksille	-47	-60	-51	-51	-51
Avustukset yhteisöille	-122	-157	-165	-165	-165
Avustukset	-169	-217	-216	-216	-216
Muut toimintakulut					
Vuokratulut	-1 009	-695	-616	-616	-616
Muut kulut	-31	-21	-22	-22	-22
Muut toimintakulut	-1 040	-717	-638	-638	-638
Toimintakulut	-16 593	-7 377	-7 445	-7 445	-7 445
Toimintakate	-13 440	-4 380	-4 518	-4 518	-4 518
Verotulot	6 712	3 689	3 686	3 754	3 798
Valtionosuudet					
Kunnan peruspalvelujen valt	6 171	1 166	1 031	1 031	1 031
Muut valtionosuudet	1 088	76	75	75	75
Valtionosuudet	7 259	1 242	1 106	1 106	1 106
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	1	0	1		
Muut rahoitustuotot	53	27	33	33	33
Korkokulut	-93	-79	-179	-165	-134
Muut rahoituskulut	0	0	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	-40	-51	-145	-132	-101
Vuosikate	491	500	129	210	284
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poist	-411	-470	-444	-444	-444
Poistot ja arvonalentumiset	-411	-470	-444	-444	-444
Tilikauden tulos	80	30	-315	-235	-160
Tilikauden ylijäämä (alijääm	80	30	-315	-235	-160

Kunnanhallituksen esitys Taloussuunnitelma
Ulkoinen/Sisäinen Kunnanhallituksen esitys
01.01.2024 - 31.12.2026

EUR

	Ed.tilinp. 2022	Budj+muut. 2023	Budjetti 2024	Suunnitt. 2025	Suunnitt. 2026
911001 KIINTEÄ OMAISUUS					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT	-20				
INVESTOINTITULOT	0				
INVESTOINNIT NETTO	-20	0	0	0	0
912113 PYHÄNIEMEN KEHITTÄMINEN					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTITULOT		33			
INVESTOINNIT NETTO	0	33	0	0	0
912115 LAAJAKAISTAN RAKENTAMINEN					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT	-55				
INVESTOINNIT NETTO	-55	0	0	0	0
913010 OSAKKEET JA OSUDET					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT	0	-3			
INVESTOINNIT NETTO	0	-3	0	0	0
921011 KOIVIKON RIVITALO B					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT	-264	-10			
INVESTOINNIT NETTO	-264	-10	0	0	0
921013 RAJAKALLION RIVITALOT					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT				-15	
INVESTOINNIT NETTO	0	0	0	-15	0

Kunnanhallituksen esitys
Ulkoisen/Sisäinen

Taloussuunnitelma
Kunnanhallituksen esitys
01.01.2024 - 31.12.2026

EUR

	Ed.tilinp. 2022	Budj+muut. 2023	Budjetti 2024	Suunnitt. 2025	Suunnitt. 2026
921014 KOIVIKON RIVITALOT					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT		-130	-120		
INVESTOINTITULOT			125		
INVESTOINNIT NETTO	0	-130	5	0	0
921015 VETERAANITALOT					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT			-10	-50	
INVESTOINNIT NETTO	0	0	-10	-50	0
921031 YHTENÄISKOULU					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT			-10	-30	-30
INVESTOINNIT NETTO	0	0	-10	-30	-30
921032 KUNNANVIRASTOT					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT			-20	-40	-40
INVESTOINNIT NETTO	0	0	-20	-40	-40
921035 KIRJASTO					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT	-10			-50	
INVESTOINNIT NETTO	-10	0	0	-50	0
921040 PALOASEMA					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT		-50	-20		
INVESTOINNIT NETTO	0	-50	-20	0	0

	Taloussuunnitelma		EUR		
Kunnanhallituksen esitys Ulkoisen/Sisäinen	Kunnanhallituksen esitys 01.01.2024 - 31.12.2026				
	Ed.tilinp. 2022	Budj+muut. 2023	Budjetti 2024	Suunnitt. 2025	Suunnitt. 2026
921045 PUUMILA					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT		-30	-20		
INVESTOINNIT NETTO	0	-30	-20	0	0
921050 MUSEO					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT	-2		-12	-10	
INVESTOINNIT NETTO	-2	0	-12	-10	0
921060 TERVEYS- JA PALVELUKESKUS					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT		-35	-40	-20	
INVESTOINNIT NETTO	0	-35	-40	-20	0
923011 MUUT KAAVAMUUTOKSET					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT	-4	-15	-15		
INVESTOINNIT NETTO	-4	-15	-15	0	0
923012 PAAVONTIEN RAKENTAMINEN					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT	-27	-10			
INVESTOINNIT NETTO	-27	-10	0	0	0
923013 KAAVATIET					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT				-80	-80
INVESTOINNIT NETTO	0	0	0	-80	-80
924110 MAASTOLIIKUNTAREITTI/KÄSKYVUORI					
INVESTOINNIT					

Kunnanhallituksen esitys Taloussuunnitelma
Ulkoisen/Sisäinen Kunnanhallituksen esitys
01.01.2024 - 31.12.2026

EUR

	Ed.tilinp. 2022	Budj+muut. 2023	Budjetti 2024	Suunnitt. 2025	Suunnitt. 2026
INVESTOINTIMENOT	-2				
INVESTOINTITULOT	40				
INVESTOINNIT NETTO	38	0	0	0	0
924112 MAASTOLIIKUNTAREITTI/AITONEVA, GEOPARK					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT		-55	-35		
INVESTOINTITULOT		22	5		
INVESTOINNIT NETTO	0	-33	-30	0	0
924113 URHEILUKENTTÄ					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT			-30		
INVESTOINNIT NETTO	0	0	-30	0	0
924310 OJANIEMEN ALUE					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT	-311	-57			
INVESTOINTITULOT	268	30			
INVESTOINNIT NETTO	-43	-27	0	0	0
924311 LIIKUNTAPAIKKOJEN KAMERAVALVONTA					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT					
INVESTOINNIT NETTO	0	0	0	0	0
924312 AITOLAHDEN UIMARANTA					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT			-15		

Kunnanhallituksen esitys Taloussuunnitelma
Ulkoisen/Sisäinen Kunnanhallituksen esitys
01.01.2024 - 31.12.2026

EUR

	Ed.tilinp. 2022	Budj+muut. 2023	Budjetti 2024	Suunnitt. 2025	Suunnitt. 2026
INVESTOINNIT NETTO	0	0	-15	0	0
924321 PYHÄNIEMEN VIERASVENELAITURI					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT		-32	-32		
INVESTOINNIT NETTO	0	-32	-32	0	0
925010 HANKESUUNNITTELU					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT		-20	-20	-20	-20
INVESTOINNIT NETTO	0	-20	-20	-20	-20
Yhteensä					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT	-696	-446	-399	-315	-170
INVESTOINTITULOT	309	84	130		
INVESTOINNIT NETTO	-387	-361	-269	-315	-170

Kunnanhallituksen esitys Taloussuunnitelma
Ulkoinen Kunnanhallituksen esitys
01.01.2024 - 31.12.2026

EUR

	Ed.tilinp. 2022	Budj+muut. 2023	Budjetti 2024	Suunnitt. 2025	Suunnitt. 2026
RAHOITUSLASKELMA					
Toiminnan ja investointien ra					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	491	500	129	210	284
Tulorahoituksen korjauserät					
Tulorahoituksen korjauserä	-1				
Pakolliset varaukset	197				
Tulorahoituksen korjauserät	196				
Toiminnan rahavirta	687	500	129	210	284
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-696	-446	-399	-315	-170
Rahoitusosuudet investointi	308	84	130		
Pysyvien vastaavien hyödykk	2				
Investointien rahavirta	-386	-361	-269	-315	-170
Toiminnan ja investointien ra	301	139	-140	-105	114
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten vähennys	167	140	90	12	12
Antolainauksen muutokset	167	140	90	12	12
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lis					500
Pitkäaikaisten lainojen väh	-642	-639	-619	-619	-619
Lainakannan muutokset	-642	-639	-619	-619	-119
Muut maksuvalmiuden muutokse					
Toimeksiantojen varojen ja	0				
Saamisten muutos	-29				
Korottomien velkojen muutos	7				
Muut maksuvalmiuden muutokse	-22				
Rahoituksen rahavirta	-496	-499	-530	-607	-107
Rahavarojen muutos	-195	-360	-670	-713	7
Rahavarat 31.12.	1 823				
Rahavarat 1.1.	2 018				
Rahavarojen muutos	-195	0	0	0	0

OSA IV / Liite

Kihniön kuntastrategia 2022-2030

Sisältö

- Taustaa
- Kuvaus strategiaprosessista
- Strategiayhteenveto

19.8.2022

Priole/Löfberg

2

Taustaa

- Keväällä 2022 Kihniön kunta ja Priole Oy tekivät sopimuksen kunnan strategian päivittämisestä.
- Kihniöstä strategiaprosessiin osallistuivat kunnanvaltuusto ja kunnanhallitus sekä kunnan virkamiesjohto, paikallisten yritysten edustajia ja kunnan erilaisissa luottamus- ja virkatehtävissä olevia henkilöitä.
- Priolen nimeämänä strategiaprosessin palveluntuottajana toimi Petri Löfberg Sactor Oy:stä.
- Prosessi ajoittui ajanjaksolle 1.4-31.8.2022.
- Erikseen halutaan kiittää Kihniön kunnasta talousjohtaja Kristiina Mäkelää käytännön järjestelyistä sekä valtuuston puheenjohtaja Juha-Matti Markkola sisäistyöstä.

19.8.2022

Priole/Löfberg

3

Strategiaprosessin tavoitteet

- ❖ Tunnistaa Kihniön kunnan tulevaisuuden rooli ja palvelutehtävät toimintaympäristön muutoksessa
- ❖ Toimia konkreettisesti työkaluna kunnan toiminnan suuntaamisessa ja kehittämisessä
- ❖ Osallistuttaa ja sitouttaa valtuustoa ja kuntalaisia yhteisen vision ja strategisten valintojen saavuttamiseksi

19.8.2022

Priole/Löfberg

4

Strategiaproessin sisältö ja aikataulu

T U E L V A	K E H Y T	H U T O S
<p>PRIOLE - TULEVAISUUS™</p> <p>Yhdessä muodustetut skenaariot toimintaviipänsiösi tulevaisuudista, 11.4.2022</p>	<p>PRIOLE - MAHDOLLISUUDET™</p> <p>Skenaarioiden perusteella luotu yhteinen näkemys organisaation menestykseen kumakivistä 3.5.2022</p>	<p>PRIOLE - PRIORISOINTI™</p> <p>Yhteinen päätös tärkeimmistä osaamisalueista ja menestystekijöistä sekä kuntaläiskeskeisyys 23.5.2022</p>
	<p>PRIOLE - KUNTALAIKISYSELY</p> <p>Kuntalaiskysely menestystekijöistä ja kunnan keikeistä ominaisuuksista. Strategian muokkaaminen tulevien perusteella 6.6 - 6.7.2022</p>	<p>PRIOLE STRATEGIA-ASIAKIRJA</p> <p>Dokumentaatio strategiaproessin ja sen tuloksista 16.6.2022</p>
		<p>STRATEGIAN ESITTELY</p> <p>Valluuston seminaari strategista</p>

Tulevaisuus työpajan skenaariot

• Väestörakenne muutosajurina

Kihniön kehittymistä leimaavat tasainen väestön lasku ja vanheneminen. Tätä selittävät suurena trendinä kaupungistuminen ja syntyvyyden lasku, joka osaltaan muuttaa luovitusuhdetta sekä koulukeräksen kilpailukykyä ihmisten asuinpaikkojen valinnoissa. Nuoret muuttavat kaupunkikeihin opiskelemaan elvättä palaa kotipaikkakunnalle.

• Osaaminen ja merkityksellisuuden kokeminen kunnan menestystekijöinä

Kunnan menestyksen kannalta tämä tarkoittaa, että sekä kunnan henkilöstöjohtamisessa että luottamuselinten toiminnassa on tulevaisuudessa oltava sellaiset toimintamekanismit, jotka ovat kilpailukykyisiä. Kilpailukyky tarkoittaa, että kunnassa sijaitsevat osaamisesursit saadaan mukaan kehittämiseen ja päätöksentekoon. Kunnan välittömin kilpailutekijä on luoda uusia tapoja yhteisöllisyyden ja merkityksen rakentamisessa.

• Innovaatiot luovat kilpailukykyä

Kuntien on löydettävä uusia innovatiivisia tapoja luoda merkitystä ja sitoutumista vihä pirstaloituneemmassa yhteiskunnassa ja on löydettävä uusia tapoja ja muotoja olla mukana erilaisten ihmisryhmien ja ihmisten eri elinkaaren vaiheissa. Supistuvissa resursseissa tämä tarkoittaa palvelutuotannon uudistamista, asukkaiden elinlaaren ja elämäntilanteiden hahmottamista.

Mahdollisuudet työpaja

- Tunnistimme n. 20 kpl Kihniön alustavia ominaisuuksia eri skenaarioissa menestymiseen ja Vision saavuttamiseen.

Priorisointi työpaja

- Priorisoimme mahdollisuuksista Kihniön kunnan tulevaisuuden menestystekijät (8kpl).

Talousnäkökulma;

- Alueellisen yritys- ja erityisosaamisen tunnistaminen ja kehittäminen
- Matkailun panostaminen
- Energiainvestoinneista elinvoimaa

Asiakasnäkökulma;

- Ihmisen kokoinen Kihniö
- Monipaikkaisuuden edistäminen
- Kuntalaisten hyvinvoinnista huolehtiminen

Sisäinen näkökulma

- Kuntatalouden tasapaino

Oppimisen näkökulma

- Uudet innovaatiot opetuksen saralla

Kuntalaiskysely

- Kysely suoritettiin sekä sähköisesti että paperiversiolla 6.6-6.7. välisenä aikana.
- Kyselyssä kysyttiin vastaajien näkemyksiä
 - valituista menestystekijöistä
 - kunnan eri tehtävien merkityksellisyydestä ja kunnan suorituskyvystä näissä tehtävissä tarvittavista ominaisuuksista
- Kuntalaisten osallistamisen varmistamiseksi menestystekijöitä sovittiin päivitettäväksi, jos kysely tuo olennaisia muutostarpeita menestystekijöihin.

19.8.2022

Priole/Läifberg

9

Kihniön Tulevaisuuskuva

Kihniö on turvallinen ja viihtyisä paikka asua ja yrittää. Meillä on laadukkaat palvelut sekä runsaat harrastusmahdollisuudet.

Kuntalaisille mahdollistamme väljää asumista lähellä kaunista luontoamme. Kannustamme ja tuemme yrittäjyyttä.

Haluamme, että kuntamme elinvoima lisääntyy ja siksi markkinoimme kuntaamme aktiivisesti. Kesäasukkaamme voivat sujuvasti etätyöskennellä vaikka omalta laiturilta.

Sillä Kihniössä hoituu.

19.8.2022

Priole/Läifberg

11

19.8.2022

Priole/Läifberg

12

Palvelut kuntalaisille

- Tuotamme palveluita niin kuntalaisille kuin kausiasukkailla
- Palvelut tuotetaan omana toimintana, yhteistyössä muiden kuntien, hyvinvointialueen ja eri yhteisöjen kanssa
- Mitoitetaan palvelut ja sopiva palvelurakenne vastaamaan toisiaan

19.8.2022

Priole/Löfberg

13

Uudet innovaatiot opetuksen saralla

- Yläkoulun säilyttäminen on Kihniön elinvoimalle keskeinen asia
- Tarvitaan uusia toimintatapoja, teknologiaa ja kuntien yhteistyötä yläkoulun säilyttämiseksi sekä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen turvaamiseksi
- Lapsiperheiden hyvinvointiin panostaminen siten, että kunnassa on laadukas varhaiskasvatus ja perusopetus

19.8.2022

Priole/Löfberg

14

Uudet innovaatiot opetuksen saralla

Toimenpiteet

- Valinnaisainetarjonnan monipuolistaminen
- Yritysyhteistyön laajentaminen
- Vertaistuen aktivointi samassa tilanteessa olevilta kunnilta
- Aktiivisuuteen kannustaminen uusille opetuskokeiluille

19.8.2022

Priole/Löfberg

15

Kuntataloudesta huolehtiminen

- Panostamme terveeseen kuntatalouteen koska se on valittujen menestystekijöiden perusedellytys ja mahdollistaa itsenäisen päätöksenteon
- Pidämme kustannuskehityksen hallinnassa ja seuraamme talouden kehitystä
- Kehitämme ketteriä ja kustannustehokkaita toimintatapoja asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseksi

19.8.2022

Priole/Löfberg

16

Omistajapolitiikka

- Omistajapolitiikassa pyrimme suunnitelmallisempaan toimintaan, jota tukee mm. kiinteistöomaisuuden luokittelu
- Varaudumme lainsäädännön tuomiin muutoksiin omistajapolitiikassa (toimintojen yhdistäminen)

19.8.2022

Priole/Löfberg

17

Henkilöstöpolitiikka

- Toimintatapamme on avointa ja haluamme panostaa henkilöstön osaamisen kehittämiseen
- Työhyvinvointi on meille tärkeää; seuraamme ja tuemme aktiivisesti sen kehittymistä. Tavoitteenamme on olla vetovoimainen työnantaja
- Työhyvinvointikyselyt ja kehityskeskusteluihin panostaminen

19.8.2022

Priole/Löfberg

18

Alueellisen yritys- ja erityisosaamisen tunnistaminen ja kehittäminen

- ✓ Luomme mahdollisuuksia nykyisten yritysten kasvuun ja uusien luomiseen
- ✓ Tuemme ja kehitämme alueellista ja kihniöläistä erityisosaamista "Tehty Kihniössä" -tyyliin
- ✓ Kasvatamme nuoristamme aktiivisia ja yrittäjämönteisiä yrittäjyyskasvatuksen avulla
- ✓ Luomme yrittämisen edellytyksiä koulutusyhteistyöllä yritysten kanssa, jotta nuorilla olisi mahdollisuus jäädä kotikuntaan

19.8.2022

Priole/Löfberg

19

Alueellisen yritys- ja erityisosaamisen tunnistaminen ja kehittäminen

Toimenpiteet

- Kunnasta tehdään houkutteleva työpaikka
- Yritystonttien markkinoidaan aggressiivisesti
- Vastaaottohallin rakentaminen
- Yrittäjyyskasvatuksen saaminen kouluun
- Yrityskummitoiminnan aktivointi
- Kasvuun panostaminen; Pienestäkin voi kasvaa suuri

19.8.2022

Priole/Löfberg

20

Matkailuun panostaminen

- Tavoitteenamme on matkailuinvestointien kasvattaminen ja matkailupalvelujen monipuolistaminen
- Jatkamme edelleen Pyhäniemen, Geopark-kohteiden ja eri reitistöjen kehittämistä
- Lisäämme kunnan näkyvyyttä eri markkinointikanavissa ja valtatien läheisyyttä hyödyntämällä
- Kasvatamme kylän ja kyläraitin viihtyvyyttä asukkaiden ja yritysten yhteistyöllä; palvelee sekä asukkaita että kunnan matkailuimagoa

19.8.2022

Priole/Löfberg

31

Matkailuun panostaminen

Toimenpiteet

- Pyhäniemen aluesuunnitelman toteuttaminen yhteistyössä sidosryhmien kanssa
- Jatketaan matkailualueiden monipuolistamista, kootaan ja välitetään tietoa mahdollisille toimijoille
- Taloudellisten voimavarojensa puitteissa kunta keskittyy kohteiden kehittämiseen sellaisilla infran osa-alueilla, millä ei ole liiketoimintaedellytyksiä
- Geoparkin hyödyntäminen ympärivuotisesti reitistöjen kunnossapito huomioiden

19.8.2022

Priole/Löfberg

22

Matkailuun panostaminen

Toimenpiteet

- Kaupallisen sosiaalisen median hyödyntäminen
- Matkailun markkinoinnissa opitaan muiden parhaista käytännöistä. Tavoitteena markkinointisuunnitelman aikaansaaminen
- Uuden liikuntakeskuksen hyödyntäminen markkinoinnissa
- Selvitetään valotaulun hankinta ja pystyttäminen kunnan teollisuusonttille valtatie 23 varteen

19.8.2022

Priole/Löfberg

33

Kuntalaisten hyvinvoinnista huolehtiminen

- Vahvistetaan positiivista yhteisöllisyyttä
- Ulotetaan ennaltaehkäisevä toiminta kaikille kuntalaisille. Se luo edellytyksiä myös uusille palveluille
- Panostetaan toimintakyvyn tukemiseen ennakoivasti
- Ikäihmisten huomioiminen myös mahdollisuutena ja voimavarana vrt. huoltosuhde
- Kaikkien asukkaiden hyvinvointiin panostaminen on perusta kyylylle oppia ja omaksua uutta kaiken aikaa

19.8.2022

Priole/Löfberg

34

Kuntalaisten hyvinvoinnista huolehtiminen

Toimenpiteet

- Huolehdimme viihtyisästä ja turvallisesta elinympäristöstä, jossa kuntalaisilla on mahdollisuus harrastaa ja liikkua, osallistua tapahtumiin sekä nauttia luonnosta, kulttuurista ja taiteesta
- Edistämme yhteisöllisyyttä ja osallisuutta luomalla uusia matalan kynnyksen tilaisuuksia, joissa vahvistetaan vuorovaikutusta kuntalaisten kesken ja kannustetaan vaikuttamaan
- Lisäämme yhteistyötä ja verkostoitumista järjestöjen ja yhdistysten kanssa ja tiedotamme kunnan palveluista aktiivisesti ja monikanavaisesti

19.8.2022

Priole/Läifberg

25

Kuntalaisten hyvinvoinnista huolehtiminen

Toimenpiteet

- Tuemme perheitä arjen sujumisessa sekä ja lasten- ja nuorten kokonaisvaltaista kasvua ja hyvinvointia opettamalla hyvinvointia tukevia taitoja
- Panostamme kuntalaisten terveyden ja toimintakyvyn tukemiseen ennaltaehkäisevästä näkökulmasta. Huolehdimme, että palvelut ovat helposti saatavilla ja varmistamme, että yhdyspinnat maakunnan palveluihin kunnossa
- Seuraamme suunnitelmien toteutumista hyvinvointikertomustyön avulla

19.8.2022

Priole/Läifberg

26

Monipaikkaisuuden edistäminen

- Kihniössä on paljon kausiasukkaita ja monipaikkaisuus on mahdollisuus Kihniölle
- Kunta tekee aktiivista yhteistyötä nykyisten ja mahdollisten kausiasukkaiden kanssa, jotta yhä useampi viipyisi pidempään Kihniössä tai muuttaisi vakituisesti kuntaan
- Käytännössä tämä tarkoittaa toimivia tietoliikenneyhteyksiä, palvelujen helppokäyttöisyyttä ja uusia palveluja sekä joustavia kaavoitusprosesseja

19.8.2022

Priole/Läifberg

27

Monipaikkaisuuden edistäminen

Toimenpiteet:

- Kehitys-Parkin roolin säilyttäminen yhteydenpidossa kausiasukkaisiin
- Tietoliikenneyhteyksien rakentaminen saatetaan loppuun kunnan alueella
- Etätyön tekemisen edistäminen; etätyöpaikkojen tarpeen selvittäminen ja markkinointi
- Tieverkoston ylläpitäminen ja kehittäminen, aktiivinen yhteys rahoituskanaviin
- Vapaa-ajan asunnon muuttaminen vakituiseksi asunnoksi; neuvoonta ja tukeminen
- Vapaa-ajan tonttien kartoittaminen ja markkinointi
- Matkailuvaunualueen saaminen Pyhäniemeen

19.8.2022

Priole/Läifberg

28

Energiainvestoinneista elinvoimaa

- Nykyiset tuulivoimahankeet ja muut energiainvestoinnit luovat sekä kunnalle merkittäviä tuloja että yrittämisen erilaisia mahdollisuuksia
- Tuulivoimainvestoinnit voivat poikia jatkoinvestointeja ja kunta voi olla myötävaikuttamassa energiaklusterien syntyymiseen
- Energiainvestoinnit tukevat kunnan tunnettuutta, taloutta ja imagoa

19.8.2022

Priole/Löfberg

29

Energiainvestoinneista elinvoimaa

- **Toimenpiteet:**
- Kunta edistää tuulivoimakaavoitusta huomioimalla mahdollisimman hyvin ympäristön ja asumisen
- Tuulivoimarakentamisen aikana kunta ja elinkeinoyhdistö Kehitys-Parkki koordinoivat yhteistyössä alihankintamahdollisuuksia paikallisille yrittäjille
- Uusiutuvien energiatuotantotapojen kartoittaminen yhteistyössä tuulivoimatuottajien kanssa

19.8.2022

Priole/Löfberg

30

Ihmisen kokoinen Kihniö

- Hyödynnämme pienen kunnan ketteryyttä
- Kihniössä kaikki tuntevat toisensa ja asiat hoituvat joustavasti
- Tehdään tästä brändi, houkutteleva juttu
- Ketterässä Kihniössä voidaan pilotoida uusia tehokkaampia palveluita ja palveluntuotantotapoja
- Pystymme nopeasti omaksumaan uusia näkökulmia, joka lisää joustavuutta toiminnassa

19.8.2022

Priole/Löfberg

31

Ihmisen kokoinen Kihniö

- **Toimenpiteet:**
- Kesäajan toiminnan ja palvelun saatavuuden ja joustavuuden parantaminen
- Teknologian ja digipalvelujen lisääminen mahdollisuuksien mukaan
- Me-hengen ylläpitäminen; yhteiset tapahtumat, talkoot, yhteistyö
- Joustavuuteen ja palvelualltiuteen panostaminen
- Panostamme Rohkeuteen ja nopeuteen päätöksenteossa ja toimeenpanossa.

19.8.2022

Priole/Löfberg

32

Kihniössä hoituu

